

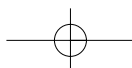
LICHAMELIJKE OPVOEDING

KONINKLIJKE VERENIGING VAN LERAREN LICHAMELIJKE OPVOEDING

Jaargang 94

28 april 2006

5

AFDELINGSSECRETARIATEN

AMERSFOORT

Mw Y. Bokhorst (Yvonne)
Isoldeplaats 7
3816 RR Amersfoort
tel. 033 475 0989

AGOV

Drs. J.M.J.M. Hes (Joost)
Lamarckhof 6-huis
1098 TJ Amsterdam
tel: 020 675 8393
e-mail: jmjmhes@hotmail.com

DELFT

R.J. van Haasteren (Rob)
Waterloop 38
2614 XC Delft
tel. 015 212 6903
e-mail: treesharob@wanadoo.nl/
treesharob@hotmail.com

DORDRECHT

J. Boot (Jaap)
Waterman 1
3328 RA Dordrecht
tel. 078 617 6489
e-mail: j.boot14@chello.nl

DRENTHÉ

K. Luten (Klaas)
Kerkweg 49
7961 AB Ruinerwold
tel. 052 248 1724
e-mail: luten@ilse.nl

FRIESLAND

Mw J.J. Meijer (Jetty)
V. Aylvalaan 16
8454 KN Mildam
tel. 051 363 2950
e-mail: jmeijer@lindecollege.nl

GELRE

mw I.C. Wensink-van Dijk (Ingeborg)
Agnietendaal 19
6715 JD Ede
tel. 031 862 5087
e-mail: ingeborgwensink@hotmail.com

DE GRAAFSCHAP

E.J.M. Zeelen (Frans)
Valeriaanveld 2
7006 SR Doetinchem
tel. 031 438 0199
e-mail: bestuur@kvlo-degraafschap.nl

'S-GRAVENHAGE E.O.

J.A. de Munck (Jaap)
Van Lansbergestraat 132
2593 SH Den Haag
tel. 070 383 4487
e-mail: jaapdemunck@kvlo-den Haag.nl

HAARLEM E.O.

Mw M.H.W. van Sambeek (Maria)
Kastanjelaan 21
2061 ER Bloemendaal
tel. 023 527 7657
e-mail:
mariavansambeek@kvlohaarlem.nl

LEIDEN E.O.

J.A. Reijnierse
Diepenbrocklaan 32
2253 HN Voorschoten
tel. 071 561 3886

LIMBURG

Mw C. Veringa-Engelsman (Carin)
Hoogaars 5
4617 GE Bergen op Zoom
mobiel 06-1678 4044
tel. 016 425 7755
e-mail: c.m.veringa@12move.nl/
cmveringa@hotmail.com

DE NOORDER

Mw T. Naber (Thera)
Vreding 20
9468 GN Annen
tel. 059 227 1406
e-mail: t.naber@hccnet.nl

NOORD-HOLLAND

G.S. Spil (Gerard)
Chopinstraat 22
1901 VH Castricum
tel. 025 165 7399
e-mail: gerardspil@tiscali.nl

N.W. VELUWE

J.J. Rijpert (Jos)
Tonselsedreef 55
3845 CR Harderwijk
tel. 034 141 6877
e-mail: josentalitha.rijpert@planet.nl

OOST-BRABANT

A.W. Belgers (Twan)
Keerbergen 12
6002 XK Weert
tel. 06 2222 4356
e-mail:
twan.belgers@kvlo-oostbrabant.nl

ROTTERDAM

vacature secretaris

RIJK VAN NIJMEGEN

K.C.M. Kroeze
Niersstraat 6
6541 VT Nijmegen
Tel. 024 322 5018
e-mail:
k.kroeze@stedelijkgymnijmegen.nl

'T SUYDENVELT

H.J. Bosman (Harry)
Stationsstraat 10
7872 RD Valthe
tel. 059 151 3705

TWENTE

J. Leeuw (Joost)
Ittersbergstraat 22
7595 AK Weerselo
tel. 054 166 1901
e-mail: j.leeuw@hetassink.nl

UTRECHT

vacature secretaris

WEST-BRABANT

H.Th. van Rijn (Huub)
Brabantpark 46
5121 VG Rijen
tel. 016 122 3282
e-mail: h.v.rijn@wxs.nl

IJMOND

P. Appel (Peter)
Noorderwijkweg 16
1943 DK Beverwijk
tel. 025 121 1918
e-mail: peter_appel@hotmail.com

DE IJSELSTREEK

Mw D. Rienstra-van den Bogaart (Desirée)
Bronstraat 61
8043 GJ Zwolle
tel. 038 460 4846
e-mail: fam.rienstra@home.nl

ZEELAND

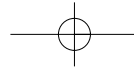
W.G. Belzer (Wim)
Raadhuisstraat 18
4414 AJ Waarde
tel./fax 011 350 2521
e-mail: belzerboswaarde@msn.com

ZOETERMEER

P. Kruijne (Piet)
Iepelaan 21
2803 SB Gouda
tel. 018 253 1268
e-mail: famkruijne@hetnet.nl

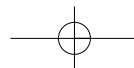
GROEPERING THOMAS VAN AQUINO

Drs. F. Huijboom (Fred)
P. Potterstraat 26
5143 GX Waalwijk
tel. 041 633 3022
mobiel 06 1465 7876
e-mail: fred.huijboom@wxs.nl

INHOUD

2	Afdelingssecretariaten	
3	Inhoudsopgave	
4	Via de KVLO WA-verzekerd	
5	Eerste pagina, Alliantie krijgt steeds meer vorm	<i>Gert van Driel</i>
6	Waarin zijn we sterk?	<i>Baukje Zandstra</i>
10	Wie doet wat?	<i>Baukje Zandstra</i>
13	De KVLO webkring	<i>Arjen Gutker de Geus</i>
14	De leraar lichamelijke opvoeding: gids en spel	<i>Gert van Driel</i>
18	Verklaring afkortingen	
19	Welke aandacht krijgt de basis?	<i>Henry Hennink</i>
21	De Katholieke Groepering binnen de KVLO	<i>Gé Doorenbosch</i>
22	Welke vernieuwingen staan mij nu te wachten?	<i>Guus Klein Lankhorst en Alien Zonnenberg</i>
25	Hoe staat LO er voor binnen de Bve?	<i>Bert Boetes</i>
26	Wie schrijft....?	<i>Hans Dijkhoff</i>
28	Heeft u boeken over LO?	<i>Marianne van Bussel- Schipers</i>
30	De afdeling als 'het gezicht'	<i>Arjen Gutker de Geus</i>
31	Groei naar volwassenheid met karakter	<i>Leo van den Wijngaart</i>
33	Heb ik als LIO recht op salaris?	<i>Martin Merkelbag</i>
34	Hoe werken we samen met externe partners?	<i>Oscar Erken</i>
36	Kan mijn school ook meedoen?	<i>Aernout Dorpmans</i>
38	Waar wordt mijn salaris geregeld?	<i>Jilles Veenstra</i>
40	Moet ik eigenlijk wel naar deze vergadering?	<i>Peter Keur en Sandra Roelofsen</i>
42	Wat adviseren jullie mij?	<i>Martin Merkelbag</i>
45	Hoe komen we over?	<i>Pieter Matthijsse</i>
46	Hoe komen arbeidsvoorwaarden tot stand?	<i>Jilles Veenstra</i>
48	Is dit kind mijn zorg?	<i>Joost Hes en Yvonne Sanders</i>
50	Op zoek naar een baan	
52	Hoe krijg ik invloed op de (ver)bouw van mijn werkplek (zaal)?	<i>Henry Hennink</i>
53	Mag ik ook lesgeven in het buitenland?	
54	Wie kunnen lid worden van de KVLO?	
54	De missie van de KVLO	
55	Collectieve ongevallenverzekering	

VIA DE KVLO WA-VERZEKERD

'Ben ik verzekerd als er iets tijdens mijn werkzaamheden gebeurt?'

De KVLO heeft voor haar activiteiten een aansprakelijkheidsverzekering via Lancyr Elswout afgesloten bij Nationale-Nederlanden. U, als lid van de KVLO heeft ook een dekking op deze polis. En wel in de vorm van een beroepsaansprakelijkheidsverzekering; in de volksmond de WA-verzekering.

Het verzorgen van lessen lichamelijke opvoeding brengt grote risico's met zich mee. Het is voor een docent niet altijd even eenvoudig deze te signaleren en vervolgens daarop zijn gedrag af te stemmen. Dat blijkt uit de vele zaken waarmee de afdeling IRP te maken krijgt.

Voor haar leden en kandidaatleden heeft de KVLO een zogenaamde beroepsaansprakelijkheidsverzekering gesloten. Deze verzekering biedt alleen dekking tegen de gevolgen van wettelijke aansprakelijkheid op grond van onrechtmatige daad van het (kandidaat)lid in zijn/haar hoedanigheid van

docent lichamelijke opvoeding. Hierbij moet het gaan om activiteiten die verband houden met lichamelijke opvoeding en/of sport zowel in school- als in verenigingsverband en er moet sprake zijn van een dienstverband.

NIET GEDEKT

In de volgende gevallen geeft de verzekering geen dekking. De aansprakelijkheid voor schade, hieronder valt ook vermissing of verdwijning, aan zaken die in bewaring zijn genomen. Hierbij moet u bijvoorbeeld denken aan sieraden, horloges en dergelijke die u voor de les van de leerlingen onder zich neemt.

ZELFSTANDIGEN

Leden die zich als zelfstandig ondernemer vestigen vallen niet onder de dekking van de WA-verzekering. Voor een beroepsaansprakelijkheidsverzekering kunnen zij zich via Lancyr Elswout wenden tot Nationale-Nederlanden die dan een aansluitende en voordelige oplossing biedt.

Collectief ziektekosten

KVLO pakket polis

[• auto • woonhuis
• aansprakelijkheid
• caravan • doorlopende
reis • etc, etc.]

Met hoge kortingen voor KVLO-leden • Ga naar: www.KVLOverzekerings.nl

Contactpersonen: Willem Broertjes & Eveline Balk
wbroertjes@elswoutgroep.nl & ebalk@elswoutgroep.nl

Lancyr Elswout
Zijlweg 314
2015 CP Haarlem
Postbus 2121
2002 CC Haarlem

Telefoon 023 - 751 00 00
Fax 023 - 751 00 01
E-mail info@elswoutgroep.nl
Internet www.elswoutgroep.nl
K.v.K. nr. 34170831

De KVLO: voor het vak en voor u

EERSTE PAGINA DOOR GERT VAN DRIEL

Dit nummer van de *Lichamelijke Opvoeding* is een speciaal nummer. Een keer in de vier jaar verschijnt er een informatienummer. Hierin presenteren hoofdbestuur en de medewerkers van het bureau van de KVLO zich aan de leden en de aspirant-leden van de vereniging. Tegelijkertijd nodigen wij met dit nummer de leden uit kennis te nemen van de werkzaamheden en betrokkenheid te tonen met het gevoerde beleid. Door betrokkenheid en organisatie kunnen wij samen invloed uitoefenen op de ontwikkelingen zoals die momenteel gaande zijn in onderwijsland. Van oudsher wil de KVLO werken vanuit het pedagogisch ideaal van goede en voldoende lichamelijke opvoeding voor alle leerlingen in het onderwijs in Nederland. Gegeven door goed opgeleide onderwijsgeevenden, die hun werk kunnen doen op een veilige en verantwoorde manier.

Om dit ideaal na te kunnen streven is het van belang dat het vak een belangrijke en geborgde plek krijgt en houdt in alle fasen van het onderwijs.

In vergelijking met het vorige infonummer (nummer 3, maart 2002) hebben zich de nodige veranderingen voorgedaan. Zo kan allereerst worden vastgesteld dat er zowel bij de afdelingen als in het hoofdbestuur een belangrijke verjonging heeft plaatsgevonden. En al is het soms zoeken naar de goede mensen, het is verheugend om te kunnen constateren dat er steeds weer nieuwe en kwaliteitsvolle mensen bereid zijn om de schouders te zetten onder het werk van de vereniging. Werk dat in vele gevallen bestaat uit vrijwilligerswerk. Ook bij de bureaumedewerkers, het professionele apparaat van de KVLO, heeft zich een belangrijke verjonging voltrokken. Dit informatienummer biedt de gelegenheid om hen aan de leden voor te stellen en doorkijkjes te geven van hun beleidsterrein en werkzaamheden.

Het hoofdbestuur hoopt daarmee ook de leden de weg te wijzen binnen de vereniging en ervoor te zorgen dat daar waar de leden een bijdrage zouden kunnen en willen leveren zij weten waar en bij wie zij moeten zijn.

Door het schetsen van de ontwikkelingen binnen de verschillende terreinen van beleid, arbeidsvoorwaardelijk en onderwijskundig, geeft dit nummer ook de mogelijkheid om zicht te krijgen en te houden op het brede scala van taken waarmee de vereniging de kwaliteit van lichamelijke opvoeding en haar onderwijsgeevenden probeert te ondersteunen.

En tot slot hopen we - mede door dit informatienummer - te bereiken dat nog meer mensen die opgeleid zijn en werkzaam zijn op het gebied van de lichamelijke opvoeding, bewegen en sport, lid worden van de KVLO. Door een hoge organisatiegraad zijn we nog beter in staat onze missie, zoals verwoord op pagina 54, uit te dragen.

Wij nodigen iedereen uit om met aandacht kennis te nemen van dit nummer en waar daar aanleiding voor is te reageren. Wij zullen proberen om met uw reacties het beleid voor de toekomst uit te stippelen en vorm te geven.

Inbreng van leden is daarbij een belangrijke voorwaarde!

COLOFON LICHAAMELIJKE OPVOEDING is een uitgave van de Koninklijke Vereniging van Leraren Lichamelijke Opvoeding (KVLO)

Redactie: Hans Dijkhoff (*hoofdredacteur*) Jacqueline Tangelder (*redactiemedewerkster*) Redactieraad: Harry Stegeman (vz), Hilde Bax, Henk Breukelman, Marianne van Bussel-Schippers, Bert Boetes, Lars Borghouts, Danny van Dijk, Ernst Hart, Maarten Massink, Chris Mooij, Eric Pardon, Jorg Radstake. Redactieadres: KVLO, Postbus 398, 3700 AJ Zeist, e-mail: redactie@kvlo.nl Abonnement Lichamelijke Opvoeding: Jaarabonnement € 55,- (buitenland € 80,-) Losse nummers € 3,- (excl. verzendkosten) Handelsadvertenties: Bureau Van Vliet BV, Passage 13-21, Postbus 20, 2040 AA Zandvoort. fax: 023 5717680 e-mail: zandvoort@bureauvanvliet.com www.bureauvanvliet.com Verschijningsdata 2006: 20 jan., 10 feb., 10 maart, 31 maart, 28 april, 19 mei, 16 juni, 7 juli, 19 aug., 9 sep., 30 sept., 21 okt., 18 nov., 9 dec. Druk: Drukkerij Giethoorn Ten Brink, Postbus 41, 7940 AA Meppel. Tel.: 0522 855111. Vormgeving: FIZZ new media solutions, Stationsweg 44a, 7941 HC Meppel. Tel.: 0522 246162. DTP: Jan Ottens, Drukkerij Giethoorn Ten Brink. Aanbieding en plaatsing van teksten en foto's houdt tevens mogelijk gebruik op de KVLO-website in, uiteraard met vermelding van auteur en fotograaf. Overname van artikelen is alleen toegestaan met bronvermelding en na goedkeuring van de auteur. De redactie is verantwoordelijk voor de samenstelling. Niet alle artikelen behoeven de (volledige) instemming van de redactie te hebben. Mededelingen vanwege de vereniging en artikelen, die het beleid van de vereniging raken, zijn voor verantwoordelijkheid van het hoofdbestuur. Dagelijks bestuur KVLO: G. van Driel, voorzitter mw. drs. B. Zandstra, secretaris mw. M. G. van Bussel-Schippers, penningmeester e-mail: bestuur@kvlo.nl De afdeling rechtspositie is dagelijks bereikbaar van 12.30 tot 16.30 uur Bezoekadres: Zinzendorfflaan 9. e-mail: irp@kvlo.nl Ledenadministratie: abonnementen en personeelsadvertenties: KVLO, Postbus 398, 3700 AJ Zeist. fax: 030 6912810 e-mail: ledenadm@kvlo.nl site: www.kvlo.nl Opzeggingen dienen aangekondigd te geschieden vóór 1 december van het lopende jaar (kandidaatleden vóór 1 augustus). De opzeggingen worden door de KVLO bevestigd. Contributie KVLO: zie de website of neem contact op met onze ledenadministratie Secretariaat Thomas Groepering: Drs F. Huijboom, P. Potterstraat 26, 5143 GX Waalwijk, tel.: 0416 333022, e-mail: fred.huijboom@wxs.nl ISSN-nummer: 0024-2810 Telefoon: ledenadministratie 030 693 7676, algemeen 030 692 0847, Afdeling individuele rechtspositie 030 6937678

KVLO INFORMATIENUMMER

DE STRUCTUUR VAN VERENIGING EN BUREAU

'WAARIN ZIJN WE STERK?'

De Koninklijke Vereniging van Leraren Lichamelijke Opvoeding is opgericht in 1862 en komt al 144 jaar op voor het belang van het vak en de leraren LO. Steeds weer blijkt hoe zinvol en nodig dat is. De unieke bundeling en de expertise op vakinhoudelijk gebied en het terrein van de arbeidsvoorwaarden maakt de KVLO bijzonder en sterk. *Door: Baukje Zandstra*

De KVLO is een bijzondere vereniging. Bijzonder omdat ze zowel een vakbond is als een vakinhoudelijke vereniging. De KVLO behartigt daardoor niet alleen de rechtshoudende belangen van de leden en het belang en de positie van lichamelijke opvoeding en sport in het onderwijs, maar bevordert als vakinhoudelijke vereniging ook de kwaliteit hiervan. De KVLO is daardoor een krachtige vak- en beroepsorganisatie. Dat is in 2005 heel duidelijk gebleken toen de positie van de lichamelijke opvoeding in het voortgezet onderwijs onder druk stond in verband met het schrappen van de minimumlessentabel. Dankzij een enorme krachtenbundeling van leden, opleidingen, bestuur en het bureau in Zeist is de actie GYM MOET is de wettelijke urenbasis overeind gebleven.

FOTO: HANS DIJKHOFF

*Baukje Zandstra, secretaris.***BELANGRIJKE ROL BIJ BEWEGEN**

De KVLO speelt een belangrijke rol als het om bewegingsonderwijs, schoolsport of bewegingsstimulering op scholen gaat. De meeste leraren LO beseffen dat terdege en zijn dan ook lid van de KVLO. Als je het vak lichamelijke opvoeding belangrijk vindt, is het logisch om lid te zijn van de KVLO. Dan sla je namelijk drie vliegen in een klap. Je bent lid van een vakbond en daarmee verzekerd van een goede ondersteuning van je individuele rechtshoudende positie en arbeidsvoorwaarden. Tevens kan je een beroep doen op onderwijskundige ondersteuning en scholing en je bevordert de mogelijkheid van de KVLO om als organisatie op te komen voor de positie en kwaliteit van bewegingsonderwijs en sport. Op dit laatste punt is al veel bereikt, maar er hoeft in het onderwijs maar iets tegen te zitten of de LO is in het geding. Dat is ervaring van jaren. Bovendien zijn er sectoren zoals het basis- en speciaal onderwijs en de Bve-sector waar de positie, kwantiteit en kwaliteit nog veel sterker moet worden.

Gelukkig zijn er voor de LO diverse positieve ontwikkelingen. Er zijn veel gemeenten, schoolbesturen en scholen die juist meer bewegen en sport op en rond school willen en ook daadwerkelijk realiseren. Of die goed geoutilleerde accommodaties willen. Of een goed werkende vaksectie of netwerk. Er wordt in toenemende mate een beroep gedaan op de expertise van de KVLO voor ondersteuning, maatwerk en scholing op vakinhoudelijk of randvoorwaardelijk gebied. De KVLO werkt samen met diverse organisaties als de opleidingsinstituten, SLO, NISB, NOC*NSF, VSG, platform VVVO om haar doelen te bereiken.

DE STRUCTUUR VAN DE VERENIGING

Op 1 januari 2006 telt de vereniging bijna 9000 leden. Bij een totaal van 10.000 à 11.000 leraren en leraressen LO in Nederland is de organisatiegraad hoog, maar kan nog hoger. Elk lid is ingedeeld in één van de 26 afdelingen die de KVLO telt. Elke afdeling heeft een afdelingsbestuur en beschikt over eigen financiële middelen. De afdelingsbesturen hebben in hun regio belangrijke contacten met gemeentebesturen, sportraden en bevoegde gezagsorganen.

FOTO: HANS DIJKHOFF

Het hoofdbestuur

De leden ontmoeten elkaar binnen hun afdeling of praktijkbijeenkomsten, nascholingsactiviteiten, vergaderingen, toernooien en dergelijke.

Via de afdeling heeft elk lid de mogelijkheid om het verenigingsbeleid mee te bepalen tijdens de afdelingsbijeenkomsten. Vaak zijn dit leerzame bijeenkomsten, dikwijls gekoppeld aan een scholingsactiviteit. We willen elk lid aanraden er minstens één per jaar bij te wonen. Ieder geniet een 'warm welkom' op de afdelingsbijeenkomsten; hoe meer belangstelling van de leden, hoe liever het de afdelingsbestuurders is.

Zonder de afdelingsbestuurders - vrijwilligers - zou de vereniging niet kunnen functioneren zoals nu. De KVLO is er trots op dat nog steeds circa 150 collega's bereid zijn naast hun schooltaak dit werk op zich te nemen; dit is uniek in deze tijd van 'wat levert het me op'. De vertegenwoordigers van de afdelingsbesturen komen twee maal per jaar bijeen in de algemene ledenvergaderingen van de KVLO om het beleid van het hoofdbestuur te bepalen en om verenigingszaken, vakbelangen of CAO's te bespreken. Daarnaast zijn er kaderbijeenkomsten voor een informele gedachte- en informatie-uitwisseling, penningmeesterbijeenkomsten, bijeenkomsten van KVLO-schoolcontactpersonen en bijeenkomsten van speciale doel-

groepen (b.v. netwerk LO2 havo/vwo, LO2 vmbo, praktijkonderwijs, netwerken PO, platform Bve).

THOMAS

Naast de afdelingen kent de vereniging de Katholieke Groepering Thomas van Aquino, waarvan elk KVLO-lid zonder extra kosten lid kan worden. De groepering vult vanuit haar specifieke invalshoek de doelstellingen van de KVLO in met informatie, advies en scholing aan leden en derden.

Uiteraard kent de vereniging ook diverse commissies en adviesraden, zoals de commissie primair onderwijs en de adviesraad schoolsport, die het hoofdbestuur gevraagd en ongevraagd van advies dienen. Bij de beschrijving van de afdelingen van het bureau in Zeist komt u ze tegen. Op deze manier komt beleid en komen activiteiten tot stand vanuit interactie met de werkvloer.

Ook worden er regelmatig projectgroepen gevormd, bestaande uit actieve leden van de KVLO die expertise hebben op een bepaald terrein en een ontwikkelopdracht krijgen van het hoofdbestuur. Zo zijn bijvoorbeeld de KVLO-inventarisljsten voor het BO en VO tot stand gekomen en de KVLO-normering voor gymzalen. Ook het *Basisdocument Bewegingsonderwijs* BO en (binnenkort) ook een voor de onderbouw VO

is, in een samenwerkingsverband met de SLO, projectmatig ontwikkeld. Een prachtige manier om de expertise van leden te benutten en daarmee iets tot stand te brengen dat ten goede komt aan de kwaliteit van het vak en de mensen die erin werken. Schroomt u niet om uw expertise kenbaar te maken als u deze op een of andere manier graag dienstbaar wilt maken aan het algemeen belang. De KVLO is een vereniging van en voor leden.

STRUCTUUR KVLO-BUREAU

Wanneer u als lid het KVLO-bureau belt, wordt uw vraag behandeld door een van de bureaufactelingen, al naar gelang het onderwerp. In de Colofon op de eerste pagina van het verenigingsblad *Lichamelijke Opvoeding* vindt u de telefoonnummers en de bereikbaarheid van de diverse afdelingen.

ADMINISTRATIE

De medewerksters op de administratie zijn ingewerkt om uw vragen te beantwoorden op het gebied van de ledenadministratie en de financiële administratie. Zij kunnen u ook informeren over verenigingszaken, cursussen, adressen en dergelijke. Bij specifieke vragen op het terrein van rechtspositie, arbeidsvoorwaarden, onderwijskundige zaken, huisvesting, schoolsport of scholing zullen zij u doorverbinden met de desbetreffende medewerker van een afdeling.

RECHTSPOSITIE

Het bureau kent een afdeling Individuele Rechtspositie en een afdeling Algemene Rechtspositie.

Individuele Rechtspositie

De twee juristen op de afdeling Individuele Rechtspositie (IRP) behandelen problemen van individuele leden. Daarbij kan het bijvoorbeeld gaan om de individuele toepassing van uitkeringsregelingen, om bedreigingen door leerlingen of ouders, om vragen over werkweigering, over BAPO, FUWA-VO of het nieuwe zorgverzekeringsstelsel. Het is verstandig dergelijke zaken schriftelijk aan te melden.

U kunt de afdeling IRP elke dag na 12.30 uur telefonisch om raad of advies vragen, bijv. als het gaat om toepassing van verlofregelingen bij huwelijk, zwangerschap of verhuizing.

Algemene Rechtspositie

De afdeling Algemene Rechtspositie (twee stafleden, een bestuurslid en een groot aantal onderhandelaars) houdt zich bezig met:

- SCOP-zaken (Sector Commissie voor Onderwijs Personeel). De SCOP voert centrale onderhandelingen over de primaire arbeidsvoorwaarden (salarissen, sociale zekerheid, normjaartaak) voor PO en VO en over de secundaire arbeidsvoorwaarden voor het PO.
- DGO (Decentraal Georganiseerd Overleg) en IGO. Binnen de CMHF (Centrale van Middelbare en Hogere Functionarissen) is het de KVLO die samen met andere organisaties het DGO voert en coördineert. De KVLO parti-

FOTO: ANITA RIEMERSMA

Mission Olympic 2005

cipeert in het IGO (Instituutsgebonden Georganiseerd Overleg) in de Bve- en hbo-sector.

- VAS (Voorlichting, Advisering en Scholing).

Het Bureau VAS verzorgt scholingscursussen op maat, organiseert studiedagen en adviseert over de meest uiteenlopende zaken bijv. lumpsum en begroting, personeelsbeleid, functiewaardering, MR-zaken, arbo en taakbeleid.

De KVLO verzorgt en coördineert ook vakinhoudelijke scholing en onderhoudt een scholingskalender waarop het totale aanbod aan scholing door allerlei instanties in Nederland staat vermeld.

ONDERWIJSKUNDIGE ZAKEN

Twee (binnenkort drie) stafleden zijn gespecialiseerd in onderwijskundige aangelegenheden. Enerzijds betreft dit de wettelijke of lokale regels op het gebied van huur, kosten, accommodaties, uren LO. Anderzijds gaat het om algemeen onderwijskundige en vakinhoudelijke zaken; hier kan bijvoorbeeld worden gedacht aan het becommentariëren en schrijven van nota's, rapporten en discussiestukken, adviserende taken naar leden en naar derden en aan het participeren in commissies, projecten op (vak)inhoudelijk gebied en het deelnemen aan een expertmeeting.

SCHOOLSPOORT

Op dit belangrijke werkgebied zijn twee schoolsportmedewerkers, een bureaumedewerkster en een hoofdbestuurslid werkzaam. De KVLO kent een omvangrijk schoolsportprogramma, waar elk jaar weer meer scholen aan deelnemen. Het wordt jaarlijks afgesloten binnen het project Mission Olympic. Tevens organiseert de afdeling schoolsport de verkiezing van de sportiefste school en de certificering van sportactieve scholen. Naast het doen organiseren van toernooien en clinics bewaken zij de kwaliteit van het schoolsportaanbod en onderhouden zij de contacten met de sportbonden. De Adviesraad Schoolsport adviseert het hoofdbestuur over haar schoolsportbeleid.

REDACTIE

De hoofdredacteur van de *Lichamelijke Opvoeding* verzorgt samen met de redactiemedewerkster en de redactieraad jaarlijks de veertien uitgaven van het vak- en verenigingsblad. Daarnaast verschijnen specials van o.a de sportiefste school en een studentenummer.

De hoofdredacteur en de webmaster van de KVLO-website - www.kvlo.nl - onderhouden de informatie op de KVLO-website en stemmen deze af met de diverse website redacteuren.

BUREAUMANAGER

De bureaumanager is belast met de dagelijkse gang van zaken op het bureau en stuurt het secretariaat, de financiële en ledenadministratie alsmede de facilitaire dienstverlening aan. Daarnaast houdt deze zich bezig met de automatisering van het bureau, de personeelsadministratie, verzekeringscontracten en het beheer van huis en tuin.

De bureaumanager is tevens financieel beleidsmedewerker en als zodanig o.a. belast met het opstellen van de jaarrekening en de begroting van de KVLO.

SECRETARIS

De secretaris van de vereniging is als algemeen directeur van het bureau belast met de algehele leiding van het bureau. Daarnaast coördineert deze het 'verenigingsgebeuren': de voorbereiding en organisatie van HB- en DB-vergaderingen, kaderbijeenkomsten en algemene ledenvergaderingen. Voor de afdelingsbesturen is de secretaris het eerste aanspreekpunt.

EEN STERKE VERENIGING

Het geven van goede lessen bewegingsonderwijs en sport is de beste PR voor het vak!

Maar de kracht van de LO is zeker ook gelegen in een sterke vakorganisatie. De invloed van die vakorganisatie wordt - naast overtuigende inhoudelijke argumenten - vooral bepaald door het ledental.

De organisatiegraad van de vereniging is hoog. De meeste leden werken in het onderwijs. En - mede door ontwikkelingen als BOS, Brede School - sluiten zich ook lichamelijke opvoeders aan, die werkzaam zijn in andere maatschappelijke gebieden: de gemeente, sportservicebureaus, de sport, recreatiemanagement, de fitnesssector, bewegingstherapie etc. De KVLO wil nadrukkelijk een vereniging zijn die opkomt voor de belangen van velen die in het brede veld van de LO werkzaam zijn.

Voor zover u zich nog niet hebt aangesloten: voor de prijs van het lidmaatschap hoeft u het niet te laten. De KVLO is veruit de goedkoopste van de grotere onderwijsorganisaties. Voor kandidaat-leden geldt de laagste financiële drempel, namelijk € 30,- per jaar, inclusief het blad.

De KVLO hoopt dat ook gepensioneerden lid zullen blijven van de vereniging; voor hen zijn er gunstige verzekeringen en wordt er elk jaar een bijeenkomst/reünie georganiseerd, waarbij naast het reüniekarakter ook een inhoudelijk thema aan de orde komt.

WAT DOET DE KVLO?

- De KVLO gaat de barricaden op als er op de scholen urenvermindering voor ons vak dreigt.
- De KVLO strijdt al jaren voor vakonderwijs op de basisschool.
- De KVLO heeft vele en goede contacten met de sportbonden, politieke partijen en maatschappelijke organisaties.
- De KVLO is aangesloten bij de CMHF; deze onderhandelt rechtstreeks met de minister over de arbeidsvoorwaarden van de mensen in het onderwijs.
- De KVLO behartigt ieders belangen in specifieke werksituaties: u krijgt hulp en advies bij vragen en problemen.
- De KVLO organiseert een groot aantal cursussen, studiedagen en praktijkbijeenkomsten. Bent u lid, dan kunt u daaraan deelnemen.

Wat biedt de KVLO?

- U ontvangt veertien keer per jaar het vakblad *Lichamelijke Opvoeding* in full colour. Het houdt u op de hoogte van de ontwikkelingen op ons vakgebied, zowel binnen als buiten het onderwijs. U heeft recht op informatie en adviezen over uw rechtspositie.
- U kunt in aanmerking komen voor rechtskundige hulp bij juridische problemen in uw werksituatie.
- U kunt gebruik maken van de onderwijskundige know-how die in de vereniging beschikbaar is.
- U kunt het besloten deel van de website benaderen.
- U kunt u laten inschrijven in het bestand van de 'vervangingsbank' en zo hulp krijgen bij het zoeken naar (meer) werk.
- U bent verzekerd tegen wettelijke aansprakelijkheid voortvloeiend uit werkzaamheden verricht in de hoedanigheid van leraar lichamelijke opvoeding in dienstverband (geldt ook voor in dienstverband verrichtte werkzaamheden buiten het onderwijs, zoals activiteiten bij sportverenigingen).
- U bent opgenomen in een collectieve beroepsongevalverzekering.
- U kunt gebruik maken van de speciaal voor KVLO-leden afgesloten voordelige verzekeringen (o.m. ziektekostenverzekering, autoverzekering).
- U bent automatisch lid van één van de 26 afdelingen. U kunt u daarnaast aansluiten bij de Katholieke Groepering Thomas van Aquino.

Gelukkig zijn velen, waaronder ook de vertegenwoordigers van andere vakorganisaties en beleidsmakers, de KVLO goed gezind. Dat gaat niet vanzelf. Daarvoor moet kwaliteit geleverd worden, op de werkvloer en bij de vakorganisatie. Wij hebben elkaar nodig: lichamelijke opvoeders en KVLO!

CORRESPONDENTIE: baukje.zandstra@kvlo.nl

KVLO INFORMATIENUMMER

BESTUUR EN MEDEWERKERS; TAKEN EN FUNCTIES

'WIE DOET WAT?'

Met enige regelmaat neemt het hoofdbestuur de besturingsfilosofie van de KVLO onder de loep. De wissering van de functie van secretaris in 2004 vormde hiervoor een goed moment. De centrale vraag bij de besturingsfilosofie was: een kleiner bestuur op afstand met een professionele staf of een wat groter bestuur, voortkomend uit het werkveld, met zowel beleidsvormende als uitvoerende taken. Er is wederom gekozen voor het laatste. *Door: Baukje Zandstra*

Dit betekent dat hoofdbestuurleden naast algemene beleidsbepaling ook de bestuurlijke verantwoordelijkheid voor een bepaalde portefeuille met uitvoerende taken kunnen hebben. Dit heeft er toe geleid dat er met ingang van 1 januari 2006 vier clusters gevormd zijn waarin overleg plaatsvindt en de beleidsontwikkeling tot stand komt. De vier clusters zijn 'Onderwijskundige zaken', 'Rechtspositie en Overleg', 'Co-curriculaire activiteiten' en 'Communicatie en PR'. Medewerkers en bestuurleden maken deel uit van één of meerdere clusters teneinde tot een goede afstemming te komen. Afhankelijk van

de omvang van de taken zijn hoofdbestuurleden en medewerk(st)ers vrijgesteld van hun reguliere baan (in het onderwijs) of in dienst van de KVLO.

Onderstaand treft u een overzicht aan van de huidige hoofdbestuurleden (10) en medewerk(st)ers (32), met daarbij een verdeling van functies en taken op 1 januari 2006.

Het (deel)getal achter de naam geeft de omvang aan van vrijstelling of aanstelling.

HOOFDBESTUUR**Gert van Driel, voorzitter (0,5)***Functies:*

- voorzitter KVLO, DB-lid
- bestuurslid NISB
- bestuurslid Stichting voor de Wetenschap van de LO en de Sport
- bestuurslid Jan Luiting Fonds
- bestuurslid NSW.

Bestuurlijke verantwoordelijkheden:

- beleid vereniging
- onderwijskundige ontwikkeling en vakontwikkeling
- opleidingen
- Alliantie.

Taken:

- dagelijkse leiding vereniging
- politieke contacten
- internationale contacten
- ALODO
- eerste pagina
- voorzitter clusteroverleg co-curriculaire activiteiten
- afdelingen: Rijk van Nijmegen, Twente.

Baukje Zandstra, secretaris (1)*Functies:*

- secretaris KVLO, DB-lid
- voorzitter Platform LO
- lid adviesraad lectoraat bewegen en gedragsbeïnvloeding Windesheim.

Bestuurlijke verantwoordelijkheden:

- personeelsbeleid
- interne zaken vereniging
- publicaties, jaarverslag, notulen
- informatievoorziening intern en extern
- ledenwerving
- onderwijskundige ontwikkeling, vakontwikkeling en scholing.

Taken:

- algemene leiding bureau
- dagelijkse leiding vereniging
- politieke contacten
- laatste pagina
- voorzitter clusteroverleg onderwijskundige zaken
- afdelingen: AGOV, Haarlem, Leiden.

Marianne van Bussel-Schippers, penningmeester (0,8)*Functies:*

- penningmeester KVLO, DB-lid
- penningmeester Jan Luiting Fonds
- penningmeester federatie

Onderwijsbonden CMHF/MHP

- penningmeester sector Onderwijs CMHF.

Bestuurlijke verantwoordelijkheden:

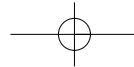
- financieel beleid KVLO
- beheer huis en tuin
- automatisering bureau
- ICT
- verzekeringen
- Netwerken PO.

Taken:

- financiën KVLO
- financiën Federatie Onderwijs
- HB-vertegenwoordiging in redactieraad
- begrotingscommissie CMHF
- afdelingen: Delft, IJmond en Oost-Brabant.

Harry Evers, vice-voorzitter (1)*Functies:*

- vice-voorzitter KVLO, DB lid
- lid SCOP
- voorzitter Federatie Onderwijsbonden CMHF/MHP
- voorzitter sector FO (DGO)
- bestuurslid Participatiefonds
- bestuurslid Vervangingsfonds

- bestuurslid Stichting Beroepskwaliteit Onderwijs
  - bestuurslid Stichting Geschillencommissie Onderwijs
  - lid sectorbestuur Onderwijs.
- Bestuurlijke verantwoordelijkheden:*
- centraal GO, DGO, IRP
  - informatie RP/arbeidsvoorwaarden.
- Taken:*
- centraal en decentraal arbeidsvoorwaardenoverleg
  - politieke contacten
  - voorzitter clusteroverleg rechtpositie
  - afdelingen: Amersfoort en Noord-Holland.

Bert Boetes (0,3)

- HB-lid.
- Bestuurlijke verantwoordelijkheden:*
- Bve.
- Taken:*
- coördinatie Platform Bewegen en Sport Bve
  - Webmaster
www.bewegenensportbve.nl
  - project regionale positionering
  - afdelingen: Gelre, Utrecht.

Oscar Erken (0,5)

- HB-lid.
- Bestuurlijke verantwoordelijkheid:*
- School en Sport
  - KVLO schoolsportprogramma
  - contacten NOC*NSF en sportbonden.
- Taken:*
- organisatie kadertweedaagse
  - afdelingszaken
  - afdelingen: De Graafschap, IJsselstreek en NW-Veluwe.

Guus Klein Lankhorst (0,4)

- HB-lid.
- Bestuurlijke verantwoordelijkheden:*
- LO2 havo/vwo.
- Taken:*
- Kwaliteitsproject VO
  - Platform VVVO
  - afdelingen: Friesland, De Noorder, 't Suydenvelt.

Pieter Matthijse (0,2)

- HB-lid, tweede penningmeester, kwaliteitszetel Thomas van Aquino.
- Bestuurlijke verantwoordelijkheden:*
- PR en communicatie
  - NOT
  - Turnplatform.
- Taken:*
- voorzitter clusteroverleg Communicatie en PR
  - lid Raad van Advies Fontys Sporthogeschool
  - afdelingen: W-Brabant, Zeeland.

Yvonne Sanders-van Arendonk (0,2)

- HB-lid, kwaliteitszetel Thomas van Aquino.
- Bestuurlijke verantwoordelijkheden:*
- speciaal onderwijs
  - MRT
  - speciale doelgroepen (o.a. obesitas).
- Taken:*
- lid Raad van Advies MRT Fontys Sporthogeschool
  - afdelingen: Limburg en Zoetermeer.

Desiree Simons (0,1)

- HB-lid.
- Taken:*
- strategie school en sport
  - afdelingen: Dordrecht, 's-Gravenhage, Rotterdam.

STAFMEDEWERKERS

Lyda Westerbeek (0,9)

- Functie:*
- bureaumanager
  - financieel beleidsmedewerker.
- Taken:*
- bureaumanagement
  - organisatie en beheer bureau, huis en tuin
  - dagelijkse leiding secretariaat
  - financiën
  - verzekeringen
  - personele zaken.

ONDERWIJSKUNDIGE ZAKEN

Henry Hennink (0,8)

- Functie:*
- medewerker onderwijskundige zaken.
- Taken:*
- primair onderwijs
  - coördinatie combinatiefuncties bewegingsonderwijs en sport
  - pabo
  - huisvesting; bouw, inrichting en regelgeving
  - lid normcommissie MFA
  - blessurepreventie.

Alien Zonnenberg (0,5)

- Functie:*
- medewerker onderwijskundige zaken.
- Taken:*
- voortgezet onderwijs
  - PPSI en omgaan met conflictgedrag en agressie
  - ontwikkelgroep en stuurgroep basisdocument onderbouw voortgezet onderwijs.

Joost Hes (0,1)

- MRT-zaken.

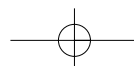
RECHTSPOSITIE EN ARBEIDSVOORWAARDEN

Peter Keur (1)

- Functie:*
- Medewerker individuele rechtspositie.
- Taken:*
- algemene en individuele RP
  - arbeidsvoorwaarden alle onderwijssectoren.

Sandra Roelofsen (0,6)

- Functie:*
- Medewerker individuele rechtspositie.
- Taken:*
- algemene en individuele RP
  - arbeidsvoorwaarden alle onderwijssectoren
  - juridische overeenkomsten
  - rubriek IRP-praktijk.

Jilles Veenstra (1)*Functie:*

- Algemeen coördinator DGO, CAO-onderhandelaar.

Taken:

- CAO-onderhandelaar en coördinator
- DGO PO en VO en decentraal CAO-overleg
- FUWA VO, PO en taakbeleid
- MR-steunpunt
- VAS CMHF, cursussen
- voorzitter NVOP
- lid Centraal Bestuur CMHF.

Martin Merkelbag (1)*Functie:*

- Medewerker voorlichting, advisering en scholing.

Taken:

- DGO PO en VO
- MR-steunpunt
- VAS CMHF, cursussen
- schoolcontactpersonen
- voorlichting op ALO's en pabo's
- KVLO scholing
- ARBO-zaken.

DGO- EN IGO- ONDERHANDELAARS/MR-STEUNPUNT**Gert Jan de Wijn (0,6)**

- DGO/MR/voorlichting/cursussen.

Dem Graaff (0,7)

- DGO/MR/voorlichting/cursussen.

Johan de Lange (0,4)

- IGO Bve/hbo/MR/voorlichting/cursussen.

Gé Doorenbosch (0,2)

- IGO Bve/MR/voorlichting.

SCHOOL EN SPORT**Aernout Dorpmans (0,8)***Functie:*

- Medewerker schoolsportzaken.

Taken:

- organisatie verkiezing Sportiefste School PO/VO/Bve
- certificering sportactieve scholen
- nationale sportweek
- organisatie van clinics.

Twan Belgers (0,5)*Functie:*

- Medewerker schoolsportzaken.

Taken:

- organisatie schoolsporthoeren
- Mission Olympic & School Finals
- webmaster www.schoolensport.nl .

REDACTIE**Hans Dijkhoff (0,6):***Functie:*

- Hoofdredacteur *Lichamelijke Opvoeding*.

Maarten Massink (0,2)*Functie:*

- Praktijkredacteur.

Arjen Gutker de Geus (0,4)*Functie:*

- Webmaster/webredacteur.

Harry Stegeman (0,1)*Taken:*

- voorzitter redactieraad
- voorzitter adviesraad School en Sport.

SECRETARIAAT EN FACILITAIRE ONDERSTEUNING**Maja Bredschneyder (0,8)**

- rechtspositie
- schoolsport.

Corry Dijkstra-Christiaanse (0,5)

- onderwijskundige zaken
- KVLO-cursussen
- notulen Winter- en

Voorjaarsvergadering

- jaarverslag.

Jacqueline Tangelder-Goes (0,5)

- redactie.

Astrid van der Linden-van Dijk (0,4)

- VAS.

Hennie Kuiper-Sciaroni (0,8)

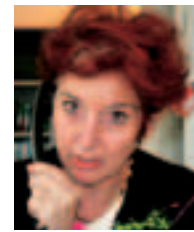
- financiën
- contributie.

Janny Lit-Buskens (1)

- hoofdbestuur
- verenigingszaken
- bureauezaken
- BHV.

Magda Spierenburg (0,5)

- DGO
- Jan Luiting Fonds
- adreslijsten
- algemene ondersteuning.

Elly Tjoeng-den Admirant (0,4)

- ledenadministratie.

Carla de Kruijff-de Vreede (0,6)

- beheer pand, verzorgen vergaderingen.
- Jan Luiting Fonds
- algemene ondersteuning

Joke Vos-Janssen (0,4)

- interieurverzorging.

PROJECTMEDEWERKERS**Hillie de Blois (0,2)**

- kwaliteitsproject VO.

Gerie ten Brinke (0,2)

- basisdocument VO.

Maarten Massink (0,2)

- basisdocument VO.

Hjalmar Zoetewei (0,1)

- digitale school.

KVLO INFORMATIENUMMER

ALLE SITES OP EEN RIJ

DE KVLO WEBKRING

De KVLO webkring bestaat momenteel uit de volgende sites: www.kvlo.nl met alle afdelingssites en de actiesite www.gymmoet.nl, www.schoolensport.nl, www.gymleraren.nl (Kennisset Community LO), www.gymlessen.nl (Digischool voor leerlingen), www.janluitingfonds.nl, www.bewegenensportbve.nl.

Door: Arjen Gutker de Geus

De sites staan onder beheer van de KVLO-webredactie bestaande uit:

- Arjen Gutker de Geus (webmaster [kvlo.nl](http://www.kvlo.nl), [gymmoet.nl](http://www.gymmoet.nl) en [janluitingfonds.nl](http://www.janluitingfonds.nl))
- Hans Dijkhoff (hoofdredacteur vakblad Lichamelijke Opvoeding)
- Twan Belgers (webmaster [schoolensport.nl](http://www.schoolensport.nl))
- Leon Falkena (afdelingen KVLO)
- Bert Boetes (webmaster [bewegenensportbve.nl](http://www.bewegenensportbve.nl)) en
- Hjalmar Zoetewei (webmaster [gymleraren.nl](http://www.gymleraren.nl) en [gymlessen.nl](http://www.gymlessen.nl)).

KVLO

Op de KVLO site - www.kvlo.nl - kunt u het laatste nieuws vinden van de KVLO. U kunt zich digitaal inschrijven voor het lidmaatschap van de KVLO, inloggen op MijnKVLO met informatie specifiek voor leden, berichten achterlaten in het gastenboek en een discussie voeren op het discussieforum.

De afdeling scholing houdt een scholingskalender bij en de links naar interessante websites worden regelmatig aangevuld. Tevens kunnen belangstellenden zich inschrijven op de digitale nieuwsbrief van de KVLO, die één keer in de maand verstuurd wordt.

De School en Sport- site www.schoolensport.nl is geheel vernieuwd door Twan Belgers. Op deze site vindt u alle informatie omtrent de schoolsporttoernooien, de sportiefste school en Mission Olympic.

Op de site van het Jan Luiting Fonds kunt u de uitgaven online via de webwinkel bestellen. Het JLF publiceert regelmatig nieuwe uitgaven omtrent bewegen en sport.

De afdelingen van de KVLO zijn gestart met het opzetten van een afdelingssite in eigen beheer. De informatie blijft hierdoor actueel en de afdelingen zijn bereikbaar met een eigen emailadres. Op dit moment zijn acht afdelingen online.

EXTERN BEHEER

Op de sites www.gymleraren.nl (Kennisset) en www.gymlessen.nl (Digischool) komt steeds meer informatie te staan voor zowel leraren als leerlingen. Met name het prikbord en door collega's geplaatste praktijklessen zijn een bezoek aan de bovenstaande sites waard.

Het platform Bewegen en Sport Bve is onderdeel van de Bve Raad en wordt ondersteund door vierentwintig Bve-instellingen. Het platform wordt inhoudelijk ondersteund door de KVLO. Docenten en andere belangstellenden kunnen op www.bewegenensportbve.nl informatie vinden, met elkaar discussiëren, vragen stellen en van alles aanbieden.

GYM MOET

2005 Heeft sterk in het teken gestaan van de GYM MOET-actie ter behoud van de minimumlessentabel in het voortgezet onderwijs. Ten behoeve van deze actie heeft de KVLO een actiesite www.gymmoet.nl in het leven geroepen. De site vervult een belangrijke functie in de informatievoorziening van alle ontwikkelingen betreffende de actie GYM MOET. De site zal ook in 2006 in de lucht blijven om u op de hoogte te houden omtrent het wel en wee rond de urengarantie.

Om tegemoet te komen aan de huidige ontwikkelingen binnen de KVLO zal www.kvlo.nl in 2006 een nieuw gezicht krijgen en meer database gestuurd gaan worden. Geregistreerde docenten kunnen dan onder andere online hun scholinggegevens bijhouden binnen een 'persoonlijke omgeving'.

CORRESPONDENTIE: Arjen Gutker de Geus webmaster@kvlo.nl

DE LERAAR LICHAAMELIJKE OPVOEDING: G

Bewegen, gezondheid en sport zijn onderwerpen die in verband met jongeren momenteel druk worden bediscussieerd en ook in het politieke debat de nodige aandacht krijgen. Vanuit verschillende maatschappelijke sectoren leidt dit tot een grote belangstelling voor de wijze waarop het vak lichamelijke opvoeding in het onderwijssysteem zijn plek heeft. Maar er volgen evenzoveel aanspraken op een verbreding of aanpassing van doel en functie. *Door: Gert van Driel*

Het is in dat kader van belang om nog eens na te gaan wat in de kern de legitimering is van het vak. Om zo de kerntaak en de doelstelling van het vak in het onderwijs goed in het oog te krijgen en te houden. Daarnaast is het interessant en biedt het kansen om nader in te gaan op de maatschappelijke trends en denkbeelden over vernieuwing en verandering van de plaats en functie van het vak en de leraar, in het onderwijssysteem en daarbuiten.

Een directe aanleiding tot deze verkenning vormen een drietal beleidsinitiatieven van het huidige kabinet:

- alliantie 'School en Sport samen sterker'; ondertekend op 7 juni 2005 door OCW, VWS en NOC*NSF
- kabinetsnota 'Tijd voor Sport', verschenen op 2 september 2005 en bedoeld voor de periode 2006 - 2010
- 'Convenant overgewicht' gesloten op 27 januari 2005, met als leidraad het herstellen van de balans tussen eten en bewegen.

1 DE AANLEIDING:

MAATSCHAPPELIJK RUMOER ROND BEWEGEN EN SPORT

Het zijn spannende tijden voor de toekomst van de lichamelijke opvoeding op school. In de achterliggende jaren heeft het vak zich zowel in het voortgezet onderwijs als in het basisonderwijs in een zekere rust kunnen ontwikkelen. Via de minimum lesentabel was de hoeveelheid lestijd verzekerd en de aandacht kon uitgaan naar de uitwerking van kerndoelen en eindtermen in leerplannen op schoolniveau. Door de inzet van collega's en ondersteund door het werk van SLO en APS is er op vele plaatsen hard gewerkt om het vak tot een herkenbaar en een serieus onderwijsleervak te maken.

Zonder de bestaande verschillen met betrekking tot de doelen en methoden te ontkennen, is daarbij vooral gewerkt aan een gemeenschappelijke visie. Kern van deze visie is de opvatting dat lichamelijke opvoeding leervak is met als doel leerlingen te introduceren in de bewegingscultuur. Vrij vertaald komt dat erop neer dat leerlingen moeten leren bewegen, moeten leren om samen te bewegen en moeten leren over bewegen.

Ondanks de hierboven geschetste positieve ontwikkeling binnen het vak wordt deze niet door iedereen gezien of inder-

Gert van Driel, voorzitter

daad als zo positief gewaardeerd. En daarmee komt de legitimering en doelstelling van het vak opnieuw onder vuur te liggen.

Als eerste natuurlijk de beschermde status in het voortgezet onderwijs, ingezet door het voorstel van de 'eigen' minister om de urenverplichting voor lichamelijke opvoeding af te schaffen. Maar ook de daaraan voorafgaande globaliseringslag over alle kerndoelen en eindtermen en het ingezette vernieuwingsbeleid voor de onderbouw van het voortgezet onderwijs kunnen gezien worden als uitdagingen om de zorgvuldig opgebouwde identiteit aan te passen aan de vernieuwingen.

G: GIDS EN SPIL

Ook van buiten het onderwijs zien wij dat er kritiek is op de invulling van het vak en nemen de aanspraken toe in aantal, maar ook in diversiteit.

Zo maar een greep.

'Lichamelijke opvoeding zou meer mee moeten gaan met de eigen tijd en meer attractieve en trendy bewegingsvormen uit de bewegingscultuur aan moeten bieden aan jongeren.'

'Lichamelijke opvoeding moet zich meer richten op de vorm en inhoud van de georganiseerde sport: lichamelijke opvoeding moet sportonderwijs zijn.'

'Sportclubs op scholen zouden de functie van de verenigings-sport over kunnen en moeten nemen.'

En bij de presentatie van het onderwijsjaarverslag 2003/2004 stelt de onderwijsinspectie: 'Veel scholen lijken het probleem van overgewicht bij leerlingen te onderschatten. Ze komen pas in actie, als kinderen aantoonbaar te dik zijn. De onderwijstijd die voor bewegen wordt ingepland is op veel scholen al jarenlang gelijk, terwijl steeds meer leerlingen kampen met overgewicht.'

Het zijn belangrijke signalen van buiten het onderwijs over de plaats en functie van de lichamelijke opvoeding in ons schoolstelsel. Het lijkt verstandig deze aanspraken serieus te nemen en te onderzoeken op de mogelijkheden.

2 UITGANGSPUNTEN

a Bewegen is van groot belang voor iedereen

Dat bewegen belangrijk is voor mensen en in het bijzonder voor kinderen wordt algemeen aanvaard. Hoe belangrijk wordt vaak pas duidelijk wanneer het hapert in de bewegingsontwikkeling van kinderen en er beperkingen zijn of ontstaan in hun bewegingsmogelijkheden. Beperkingen die leiden tot het niet goed kunnen deelnemen aan allerlei handelingen zowel in het dagelijks leven als bij het sporten en buitenspelen. De KVLO laat zich leiden door het inzicht dat bewegen een ontwikkelingsaspect van opgroeiende jongeren is dat qua belang moeilijk overschat kan worden. Bij jongeren is de ontwikkeling van het bewegen nauw verbonden met allerlei andere groei- en ontwikkelingsprocessen, deels met een onomkeerbaar karakter. Kansen die in de jeugd gemist worden laten de rest van het leven hun sporen na. Zo is door wetenschappelijk onderzoek vastgesteld dat voor de groei van bouw en functie van het menselijk lichaam bewegen een noodzakelijke voorwaarde is. Ook voor het leren van allerlei complexe bewegingsmogelijkheden biedt de jeugdige leeftijd de beste mogelijkheden. Veel spelen van kinderen is motorisch spelen, daarbij genieten kinderen van wat ze kunnen, ontmoeten anderen en verkennen de grenzen van het eigen presteren. In de levensfasen volgend op de jeugd blijft het onderhoud van bewegingsmogelijkheden noodzakelijk om fit en gezond te blij-

ven. Daarnaast bieden bewegingsactiviteiten in allerlei verbanden goede mogelijkheden voor sociale integratie en recreatie. Ook voor deze deelname aan bewegingsactiviteiten op latere leeftijd moet tijdens de schoolleeftijd de basis worden gelegd. Het ontwikkelen van een positieve houding ten aanzien van bewegen en een brede bewegingscompetentie zijn belangrijke voorwaarden voor later. Het zal duidelijk zijn dat voor een harmonische en gezonde ontwikkeling van jongeren een rijk en intensief bewegingsleven een belangrijke noodzaak is.

b Bewegen moet je leren

De mogelijkheid tot bewegen is in potentie bij de geboorte aanwezig, maar moet ontwikkeld en - gedurende het gehele leven - onderhouden worden. Dit betekent dat (jonge) kinderen een uitdagende speel- en bewegingsomgeving moet worden aangeboden. Uitdagend in tweeërlei opzicht. Voldoende, ruim en veilig, maar ook met bewegen uitlokkende objecten en kwaliteiten die het zich ontwikkelende bewegen voldoende breed en op niveau aanspreken. Door een aantal maatschappelijke ontwikkelingen voldoet de woonomgeving van veel kinderen onvoldoende aan deze eisen. Loopstra en Westerhof introduceerden in dit verband het begrip bewegingsarmoedige samenleving. En het is daarom des te meer nodig dat bewegen als leervak opgenomen is en blijft in het schoolprogramma. Een pedagogische visie op bewegen en ontwikkeling is daarbij het uitgangspunt. Deze visie in combinatie met didactische kennis van leerprocessen en bewegingsactiviteiten maakt het mogelijk om alle leerlingen een voldoende bewegingsbasis te verschaffen. Met name de grote verschillen in niveau en interesse vormen in de onderwijssetting een grote uitdaging. Naast het formele leren in het bewegingsonderwijs op school leren kinderen natuurlijk ook bij het buitenspelen en in de sportvereniging.

In de schoolperiode, van vier tot twintig jaar, zal bij het bewegingsonderwijs in het begin de nadruk op een verdere verbreding en verdieping van bewegingsmogelijkheden centraal moeten staan. Dit moet leiden tot een positieve bewegingsattitude en een brede bewegingsbekwaamheid: 'bewegen is leuk en ik kan aan allerlei verschillende bewegingsactiviteiten en sporten meedoen'.

Gaandeweg zal bij die ontwikkeling het verwerven van deelnamemogelijkheden in bestaande bewegingsculturele activiteiten en verbanden, in elk geval binnen de wereld van georganiseerde sport, meer nadruk moeten krijgen.

In de leeftijd van het voortgezet onderwijs zal de aandacht bij de bewegingsopvoeding moeten liggen op een toenemende eigen verantwoordelijkheid voor een - in meerdere opzichten - 'gezond' bewegingsleven.

Het ontwikkelen van eigen bewegingsvoorkeuren en het leren vinden van een weg door het ruime aanbod van sport- en bewe-

FOTO: HANS DIJKHOFF

De dames van het secretariaat

gingsmogelijkheden in de omgevende bewegingscultuur. Resultaat van dit totale leertraject moet zijn: een positieve bewegingsattitude en een veelheid aan bewegingsmogelijkheden die jongeren in staat zal stellen om gedurende hun verdere leven aan een gezonde en bewegingsactieve leefstijl vorm te geven.

c Thuis raken in sport- en bewegingscultuur

Bewegen leren doe je niet voor de school, maar voor het leven. Dit betekent dat het bewegingsonderwijs niet alleen gericht kan en mag zijn op het individuele leer- en ontwikkelingsproces van leerlingen. Maar juist ook op een verkenning van en een toerusten tot de buitenschoolse bewegingscultuur. Gezien de dominantie van georganiseerde sport zal het kunnen functioneren en deelnemen binnen een sportvereniging daarbij voor jongeren een eerste oriëntatie vormen. Het geleerde binnen de lessen bewegingsonderwijs kan zo een verdieping krijgen binnen een eigen gekozen sportcontext en naar de eigen interesse en mogelijkheden verder worden uitgebouwd. Aan het naar niveau en interesse deelnemen aan georganiseerde sport of andere sportieve bewegingsmogelijkheden kunnen verschillende perspectieven worden onderscheiden.

1 Zelf kunnen deelnemen aan de bewegingsactiviteiten die leidend zijn binnen specifieke sporten of in andere bewegingscontexten buiten de school en in vrije tijd.

Lichamelijke opvoeding leidt tot een brede bewegingscompetentie bij alle leerlingen. Waar bewegingsontwikkeling stagnert wordt dit signaleerd en extra zorg ingezet.

2 Bewegingstalenten selecteren en begeleiden.

Lichamelijke opvoeding herkent bijzondere bewegingstalen-

ten en verwijst naar de geëigende opleidingsplekken. Binnen de school worden extra faciliteiten gecreëerd om talentontwikkeling te ondersteunen.

3 Op de hoogte zijn van de verschillende mogelijkheden in de bewegingscultuur.

Lichamelijke opvoeding biedt een oriëntatie op mogelijkheden tot sportdeelname en reflecteert met leerlingen over persoonlijke mogelijkheden en interesse.

4 Kunnen bijdragen aan organisatorische, bestuurlijke en sporttechnische leiding binnen een sportvereniging.

Lichamelijke opvoeding geeft leerlingen de mogelijkheid kennis te maken met de verschillende taken en functies die nodig zijn om bewegen in de huidige maatschappij te organiseren en het bewegen van anderen daarbinnen te ondersteunen.

5 Kunnen kiezen voor bewegen en sport als mogelijkheid van een beroep.

Lichamelijke opvoeding verkent met leerlingen de beroepsmogelijkheden binnen de maatschappelijke toepassingsgebieden van bewegen en sport. En reflecteert met leerlingen op hun ambities en interesse.

Om vanuit elk van de genoemde perspectieven leerlingen de weg te kunnen wijzen moet de leraar lichamelijke opvoeding voldoende bekend zijn met de georganiseerde sport en met bewegingsmogelijkheden daarbuiten. De leraar lichamelijke opvoeding is in deze zin een gids in het bewegingsculturele landschap.

d Het inrichten van een gezond bewegingsleven

Eerder opteerden wij ervoor dat lichamelijke opvoeding jongeren in staat dient te stellen om bewegingsactiviteiten en sporten

zo te kiezen en te organiseren dat zowel in het hier en nu als op een lange termijn sprake is van een gezond bewegingsbestaan. In het streven hiernaar kan de lichamelijke opvoeding goede instrumenten leveren om het probleem van toenemende bewegingsarmoede aan te pakken. Denk hierbij ook aan daarmee gepaard gaande beperkingen door allerlei ziekten. Op de lange termijn kan bewegen helpen deze te voorkomen.

Het gaat dan om een indirect effect. Wetenschappelijk onderzoek geeft aan dat jongeren die goede lichamelijke opvoeding hebben genoten een meer positieve houding hebben ten aanzien van het doen van bewegingsactiviteiten. Door leerlingen positieve ervaringen met bewegen en sport op te laten doen en hen voldoende bewegingsbekwaam te maken, wordt de beste basis gelegd voor een leven lang bewegen en sporten. Daarnaast is het gewenst dat binnen het bewegingsonderwijs samen met leerlingen wordt gekeken naar hun bewegingspatroon en de mogelijke effecten daarvan op wat langere termijn. Om leerlingen ook al tijdens de schoolgaande periode voldoende te laten bewegen is het belangrijk dat leerlingen via programmaonderdelen als sportoriëntatie en -keuze de weg naar de bewegingscultuur buiten de school wordt gewezen.

Tenslotte is de inrichting van de schooldag zelf één van de grootste veroorzakers van het te geringe bewegingsniveau van veel leerlingen. Wie zes tot zeven uur per dag in een klaslokaal stil moet zitten en vervolgens thuis ook nog eens voor school aan de slag moet door huiswerk te maken, houdt niet veel tijd over om te sporten. In de nota 'Tijd voor sport', waarin het kabinetsbeleid met betrekking tot bewegen en sport wordt verwoord, wordt dit onderkend en wordt gekozen voor een beleidsdoelstelling te streven naar een uur bewegen per dag, via de school, voor alle jongeren. Dit kan worden gerealiseerd in een combinatie van het onderwijsprogramma en een extra-curriculair programma.

School krijgt een medeverantwoordelijkheid om samen met andere aanbieders van sport- en bewegingsactiviteiten jongeren te stimuleren en in de gelegenheid te stellen per dag een uur bewegend actief te zijn.

Uitgaande van twee tot drie uur lichamelijke opvoeding per week zal er op en rond scholen dus een verdubbeling van sport- en beweegmogelijkheden moeten worden aangeboden.

3 DE LERAAR LICHAAMELIJKE OPVOEDING NIEUWE STIJL: GIDS EN SPIL

De KVLO wil bovengenoemde ontwikkelingen en uitgangspunten serieus nemen en een bijdrage leveren aan een toenemend belang van bewegen en sport op en rond scholen. Het huidige overheidsbeleid vormt daarbij een krachtige stimulans om te komen tot 'meer en beter bewegen voor alle leerlingen'. Voor het takenpakket van de leraar betekent dit dat een onderscheid gemaakt kan worden naar de leraar in zijn functie als een gids in het bewegingsculturele landschap van deze tijd en de leraar in zijn functie als spil van allerlei bewegingsprogramma's rond de school.

a De leraar als gids

Kerntaak van het onderwijs in bewegen en sport blijft dat er voor

alle leerlingen veel te leren valt binnen dit belangrijke leergebied. De leraar zal door zijn kennis van de bewegingscultuur, van leerprocessen in bewegen en vormgegeven vanuit een pedagogisch perspectief een belangrijke functie blijven vervullen. Daarbij zal, meer dan dat tot op heden gebeurt, moeten worden samengewerkt met leraren van andere leergebieden binnen de school, in de vorm van thema's en projecten. Het onderwijs in bewegen zal ook meer buiten de school plaatsvinden op plaatsen waar binnen onze bewegingscultuur sport en bewegen voor jongeren kan worden beoefend. Hierdoor kan de context buiten de school zowel tot onderwerp van het bewegingsonderwijs worden gemaakt, als worden benut als een interessante leeromgeving om allerlei andere competenties te ontwikkelen.

Tenslotte zal bij de vormgeving en inhoud van bewegingsonderwijs meer rekening gehouden moeten worden met de steeds sneller wisselende trends in bewegen en sport. In combinatie betekent bovenstaande vernieuwing dat het geven van bewegingsonderwijs op een school niet (meer) kan bestaan uit het uitvoeren van een min of meer star en gesloten leerplan.

De leraar nieuwe stijl zal in staat moeten zijn om steeds opnieuw de vragen van leerlingen, van de school en van betrokkenen buiten de school te analyseren. Om vanuit deze analyse op een flexibele manier voor leerlingen aansprekende leertrajecten en bewegingsprojecten te ontwerpen en samen met leerlingen te realiseren.

b De leraar als spil

Om de hierboven geschetste onderwijsvernieuwing te realiseren zal bewegingsonderwijs niet alleen in de gymzaal plaatsvinden maar ook daarbuiten. Alleen door contact te leggen met aanbieders van sport- en bewegingsactiviteiten buiten de school is het mogelijk om attractieve en krachtige bewegingsonderwijsleertrajecten te ontwerpen en te organiseren. Daarnaast zal de leraar lichamelijke opvoeding aangesproken worden op zijn kennis van bewegingscultuur om in de dagprogramma's van de school voor alle leerlingen een extra beweegmoment per dag mogelijk te maken. Deze aanvullende sport- en beweegmogelijkheden kunnen georganiseerd worden door de school zelf door het oprichten van schoolsportclubs, door het organiseren van intrascholair sporttoernooien en door het trainen voor en deelnemen aan interscholair sporttoernooien. Ook is het mogelijk om hiervoor afspraken te maken met sportverenigingen en andere aanbieders van buiten de school om zo de buitenschoolse bewegingscultuur meer aan te laten sluiten aan de school. Tenslotte kan de leraar lichamelijke opvoeding door zijn kennis van de humane biologie een rol spelen bij het geven van voorlichting over gezonde leefstijl en bewegen en het signaleren van leerlingen met een risico op overgewicht. Hierbij zal ook samengewerkt moeten worden met andere hulpverleners en zorginstellingen.

De KVLO ziet het als haar opdracht om de leden bij deze uitdagende en vernieuwende taken zowel inhoudelijk als arbeidsvoorwaardelijk te stimuleren en te ondersteunen.

REGIONALE ONDERSTEUNING

Om vaksecties in het VO en netwerken van vakleerkrachten in het BO te ondersteunen heeft de ledenvergadering van de KVLO haar instemming gegeven aan het uitvoeren van het project 'Regionale positionering'. In vijf regio's, die dekkend zijn voor de 26 afdelingen van de vereniging, zullen regioconsulenten worden aangesteld. Deze consulenten zullen samenwerken met een landelijke projectleider en met de besturen van de afdelingen. Doel van dit project is om manieren te onderzoeken om de centrale kennis van het bureau in Zeist te koppelen aan kennis van leden van specifieke problemen in hun eigen regio. Gevonden oplossingen kunnen vervolgens worden verspreid en op die manier dienen als een aanzet om ook in andere regio's oplossingen te vinden. Het project Regionale positionering start in september 2006 en heeft een looptijd van tweeënhalve jaar.

REGISTRATIE EN SCHOLING

Om voldoende bij te blijven in het vak en nieuwe ontwikkelingen te kunnen volgen en in te brengen in de werksituatie pleit de KVLO voor meer tijd, binnen de baan, en geld voor scholing van leraren. Via het recht op een persoonlijk ontwikkelingsbudget krijgen leden de verantwoordelijkheid voor hun eigen professionele ontwikkeling. Ter ondersteuning van dit proces geeft de KVLO haar leden de gelegenheid om zich te laten registreren als registerleraar. Hieraan is gekoppeld de verplichting tot het volgen van regelmatige scholing binnen het vak. Tegelijkertijd worden de opleidingsinstellingen en de afdelingen gevraagd meer scholing aan te bieden en deze via een landelijke, digitale nascholingskalender onder de aandacht te brengen. Registratie is mogelijk vanaf september 2006.

CORRESPONDENTIE: gert.van.driel@kvlo.nl

VERKLARING AFKORTINGEN

ALO	Academie voor Lichamelijke Opvoeding	NFWS	Nederlandse federatie voor werkers in de sport (tegenwoordig NLCoach geheten)
APS	Algemeen Pedagogisch Studiecentrum	NKSR	Nederlandse Katholieke Schoolraad
ACOP	Algemene Centrale van Overheidspersoneel	NKS	Nederlandse Katholieke Sportfederatie
AOb	Algemene onderwijsbond	NVOP	Nederlandse Vereniging v. Onderwijspersoneel
ALOCO	ALO coördinatoren overleg	NVS	Nederlandse Vereniging van Schooldekanen
ALODO	ALO directeuren overleg	NVLF	Nederlandse Vereniging voor Logopedie en Foniatrie
AC	Ambtenaren Centrale	OCNV	Onderwijsbond christelijk nationaal vakverbond
BHV	Bedrijfs hulpverlening	PTA	Programmatoetsing en afsluiting
Bve	Beroepsonderwijs volwassenen educatie	PPSI	Project preventie seksuele intimidatie
BAPO	Besluit arbeidstijdsverkortings primair onderwijs	PCSO	Protestants Christelijke Schoolleiders
BSM	Bewegen Sport en Maatschappij	RPB	Rechtspositiebesluit
BOS	buurt-onderwijs-sport	ZVOO	Regeling ziektekostenvoorziening onderwijs en onderzoekspersoneel
CMHF	Centrale van middelbare en hogere Functionarissen	RIE	Risico-inventarisatie en -evaluatie
CCOOP	Christelijke Centrale v. Overheids- en Onderwijspersoneel	SCOP	Sectorcommissie voor Onderwijs Personeel
CAO	Collectieve arbeidsovereenkomst	SLO	Stichting Leerplan Ontwikkeling
DGO	Decentraal Georganiseerd Overleg	SBL	Stichting Samenwerkingsorgaan Beroepskwaliteit Leraren
FO	Federatie Onderwijsbonden	ZKOO	Tegemoetkoming ziektekosten en inkomens toeslag onderwijs en onderzoekspersoneel
FICEP	Federation International Catholique d'Education Physique et Sportif	VVVO	Vakinhoudelijke verenigingen in het VO
FPU	Flexibele pensioen uitkering	VKMO	Verband voor katholieke maatschappelijke organisaties
FuWa	Functiewaardering en een bijbehorende aanpassing van het functiebouwwerk binnen de school	VLBV	Vereniging leraren beeldende vorming
GMR	Gemeenschappelijke medezeggenschapsraad	VLLT	Vereniging leraren levende talen
hbo	Hoger beroepsonderwijs	VLS	Vereniging leraren schoolmuziek
HB/DB	Hoofdbestuur/Dagelijks Bestuur	VSG	Vereniging Sport en Gemeenten
IGO	Instituutgebonden Georganiseerd Overleg	VBS	Vereniging voor bijzondere scholen
IPB	Integraal personeels beleid	VNG	Vereniging voor Nederlandse Gemeenten
ISF	International Schoolsport Federation	VAS	Voorlichting advisering en scholing
LOBOS	Leraarondersteuner bewegingsonderwijs en sport	WvPO	Werkgeversverbond voor Primair Onderwijs
LIO	Leraar in opleiding	Wet BIO	Wet beroepen in het onderwijs
mbo	Middelbaar beroepsonderwijs	WEC	Wet expertise centra
MRT	Motorische remedial teaching	WMS	Wet medezeggenschap scholen
NICL	Nationaal Informatie Centrum Leermiddelen	WMO	Wet op de medezeggenschap in het onderwijs
NSW	Nationale sportweek	WO	Wetenschappelijk onderwijs
NISB	Nederlands Instituut voor Sport en Bewegen		
NISB	Nederlands Instituut voor Sport en Bewegen		
NCS	Nederlandse Culturele Sportbond		

'WELKE AANDACHT KRIJGT DE BASIS?'

In het basisonderwijs wordt de basis voor een leven lang bewegen en sporten gelegd en uit onderzoek blijkt dat de effecten van slecht onderwijs in bewegen en sport op latere leeftijd niet of nauwelijks nog om te buigen zijn. Daarom is werken aan goed bewegingsonderwijs, dat wordt gegeven door goed opgeleide vakleerkrachten of specialisten bewegingsonderwijs in het basisonderwijs, nog steeds een belangrijk speerpunt van de KVLO. *Door: Henry Hennink*

DE KVLO NEEMT DEEL AAN ONTWIKKELINGEN VAN MORGEN

- De eerste studenten die de pabo verlaten met een smalle bevoegdheid voor het vak bewegingsonderwijs komen op de arbeidsmarkt. De bevoegdheidsregeling voor bewegingsonderwijs in het basisonderwijs is aangepast met als voorname oogmerk de kwaliteit van het vak te verbeteren en de opleiding te ontlasten. Groepsleerkrachten met een pabo-opleiding zijn pas bevoegd na een extra post-hbo-studie 'Leergang Bewegingsonderwijs'. Men zou verwachten dat door deze maatregel het aantal vakleerkrachten toeneemt, maar dat is mede door invoering van lumpsum-bekostiging, de veranderende gewichtenregeling en bestaande bestuursaanstellingen jammer genoeg nog niet het geval.
- In de alliantie van Ministerie van OCW en NOC*NSF 'School en Sport samen sterker' en in de Sportnota 'Tijd voor sport' is de ambitie neergelegd dat in 2010, 90% van de basisscholen een dagelijks sport- en beweegaanbod voor alle kinderen heeft.
- Uit diverse onderzoeken blijkt dat het aantal kinderen met overgewicht en obesitas in Nederland sterk toeneemt.
- Uit onderzoek van Consument en Veiligheid blijkt dat er nog steeds veel ongelukken gebeuren tijdens de lessen bewegingsonderwijs, met name gegeven door de groepsleerkracht op de basisschool. Daarom pleit ook Consument en Veiligheid voor meer vakleerkrachten bewegingsonderwijs in het basisonderwijs.
- Een TNO-onderzoek naar het beweeggedrag van kinderen laat zien dat maar 30% van de kinderen van vier tot twaalf jaar voldoet aan de kwantitatieve beweegnorm.

Aan de ene kant een enorme aandacht voor bewegen en sport en de maatschappelijke betekenis ervan en aan de andere kant veel zorg over bewegen en gezondheid als resultaat van maatschappelijke en politieke ontwikkelingen. De KVLO grijpt deze ontwikkelingen aan om bewegingsonderwijs en sport met elkaar te verbinden en om de aansluiting tussen die twee te bevorderen. Dat gebeurt door de combinatiefunctie te bepleiten waarbij de vakleerkracht als spin in het web binnenschools bewegingsonderwijs verbindt met

naschools sporten en spelen. Dat gebeurt ook door actief in de programmalijnen van de Alliantie te participeren en door scholen te activeren en motiveren om een sportieve basisschool te worden. Zo neemt de KVLO ook de verantwoordelijkheid om samen met Consument en Veiligheid programma's te ontwikkelen om de veiligheid tijdens de lessen bewegingsonderwijs te verhogen.

DE KVLO ADVISEERT, INFORMEERT EN PUBLICEERT

Omdat de KVLO veel kennis en expertise heeft opgedaan bij diverse projecten in gemeenten waar bijvoorbeeld het vakonderwijs weer is ingevoerd of men binnen de BOS-driehoek gaat werken met een vakleerkracht nieuwe stijl, wordt de beleidsmedewerker van de KVLO ook steeds vaker gevraagd om schoolbesturen, sportservicebureaus en gemeenten te informeren en te adviseren. Zo is de KVLO betrokken bij projecten in Ede, Hoorn, Alkmaar en Rotterdam. Naast advisering en informeren publiceert de KVLO over deze nieuwe ontwikkelingen en veranderingen zodat scholen daar in hun onderwijskundig maar ook in hun personeels- en huisvestingsbeleid op in kunnen spelen. De KVLO zet ook haar website in als kennisplatform. Alle (eigen) publicaties, maar ook relevante artikelen van anderen worden via de site aan alle belangstellenden beschikbaar gesteld. En dan gaat het niet alleen over belangenbehartiging van leden maar juist ook over veranderende regelgeving, veiligheid in de lessen bewegingsonderwijs, bekostiging, de vertaling van onderwijs naar huisvesting, inventarislijsten, aansprakelijkheid, vakinhoudelijke ontwikkelingen en in alle gevallen het belang van bewegingsonderwijs.

Zo is de PMPO-brochure 'De vakleerkracht lichamelijke opvoeding in het basisonderwijs' (bestellen of downloaden via www.pmpo.nl), die de KVLO samen met de SLO geschreven heeft nog steeds zeer actueel. De brochure gaat in op de meerwaarde van vakleerkrachten voor een school, op randvoorwaarden, formatiemogelijkheden en roostertechnische zaken.

DE KVLO GAAT VOOR KWALITEIT

In het schooljaar 2005-2006 zijn de nieuwe kerndoelen voor het basisonderwijs ingevoerd. Voor bewegingsonderwijs is dat een duidelijke verschraving. Gelukkig heeft de KVLO zich de laatste jaren samen met de SLO al ingezet voor uitwerking van de kerndoelen in leerlijnen. Het *Basisdocument bewegingsonderwijs* is de basis voor een goed vakplan bewegingsonderwijs en wordt op tal van scholen en door veel vakleerkrachten als zodanig ook gebruikt bij de uitwerking van het vakwerkplan. Als aanvulling op het binnenschoolse curriculum heeft de KVLO ook initiatief genomen om samen met de SLO een invulling te geven aan de uitwerking van het buitenschoolse deel van het vakplan.

Het in 2003 geactualiseerde *Basisdocument bewegingsonderwijs* gebaseerd op de kerndoelen, geeft aan wat we basisschoolkinderen op welke leeftijd willen leren en welke kwaliteit we nastreven. Diverse opleidingen gebruiken dit document als basis voor het bewegingsonderwijs in het PO. Inmiddels is er ook een leerlingvolgsysteem verschenen dat naadloos aansluit op de leerlijnen van dit basisdocument. Alle documenten, cd's en dvd die deel uitmaken van het basisdocument worden uitgegeven door het Jan Luitingfonds.

DE KVLO STIMULEERT KWALITEIT DOOR OPLEIDING EN SCHOLING

Om die vakleerkracht nieuwe stijl op te leiden maar ook nascholing aan te bieden, stimuleren we ALO's en pabo's en opleidingen sport en bewegen om het opleidingstraject af te stemmen op de vernieuwde vraag naar vakleerkrachten en lerarenondersteuners die zowel in als buiten het onderwijs werken.

Deze ontwikkelingen komen ook jaarlijks aan bod op de door de KVLO samen met een academie voor lichamelijke opvoeding georganiseerde studiedag.

Op de studiedagen voor het basisonderwijs en het speciaal onderwijs proberen we zo actueel mogelijk aan te sluiten bij

FOTO: HANS DIJKHOFF

Alien Zonnenberg en Henry Hennink

recente en nieuwe ontwikkelingen in ons vak.

De KVLO brengt ook vakgroepen en netwerken van vakleerkrachten bij elkaar tijdens netwerkbijeenkomsten. Het gaat tijdens deze bijeenkomsten om uitwisseling van werkwijzen, innovaties en ideeën maar ook om implementatie van nieuwe ontwikkelingen. Zo is de onlangs verschenen kwaliteitsscan voor de vakleerkrachten bewegingsonderwijs ontwikkeld door de SLO op verzoek van een aantal netwerken. Naast dit netwerk van vakgroepen is de KVLO onlangs gestart met een netwerk van coördinatoren van gemeenten en of schoolbesturen met duale aanstellingen. Juist in de ontwikkelingsfase kun je veel van elkaar leren; samen de kwaliteit van het bewegingsonderwijs verbeteren.

Tot slot wordt de KVLO door het werkveld gevoed en van advies voorzien door de commissie primair onderwijs. Deze externe commissie bestaat uit experts die werkzaam zijn in het primair onderwijs en gevraagd en ongevraagd onder leiding van een onafhankelijk voorzitter de KVLO adviseren over actuele onderwerpen maar ook over toekomstige ontwikkelingen en beleid. Deze adviezen en aanbevelingen uit het veld zet de KVLO vervolgens weer in bij extern overleg met andere organisaties zoals het Nederlands Instituut voor Sport en Bewegen en Stichting Leerplanontwikkeling over de Brede School.

Kinderen bekwamen in bewegen en sport zodat ze zelfstandig, verantwoord, perspectiefrijk en blijvend deelnemen aan onze sport- en bewegingscultuur.

- *Bekwaam maken* wil hier zeggen leren bewegen, leren over bewegen en leren samen te bewegen en leren om bewegen te regelen.
- *Zelfstandig* verwijst naar het buitenschoolse en het later, waar je het moet doen zonder begeleiding.
- *Verantwoord* wil zeggen veilig zonder ongelukken, maar kritisch als het gaat om respecteren van normen en waarden bijvoorbeeld die bij fair play horen.
- *Perspectief* wil zeggen dat er plek voor iedereen moet zijn, iedereen moet met plezier kunnen deelnemen en succeservaringen kunnen opdoen.
- *Blijvende deelname* betekent plezier hebben nu, maar ook later. De ervaring van het kunnen is daarbij essentieel voor een leven lang sporten.

Voor vragen op het gebied van het primair onderwijs en gemeentelijk en/of schoolbestuurlijk beleid kunnen leden terecht bij Henry Hennink, bereikbaar op ma, di, wo en do.

CORRESPONDENTIE: henry.hennink@kvlo.nl

KVLO INFORMATIENUMMER

THOMAS VAN AQUINO

DE KATHOLIEKE GROEPERING BINNEN DE KVLO

Thomas van Aquino is de katholieke groepering binnen de KVLO en geeft daardoor mede inhoud aan een onderwijsinhoudelijke visie op opvoeding en onderwijs. Het onderwijskundig aspect van de lichamelijke opvoeding vanuit een levensbeschouwelijke inspiratie heeft bij Thomas een hoge prioriteit. *Door: Gé Doorenbosch*

Deze visie krijgt gestalte in de projectactiviteiten van Thomas van Aquino zoals daar zijn de Thomas Oriëntatiedagen, de jazzdansdagen en de cursusactiviteiten. Deze vormen het visitekaartje van Thomas van Aquino. Ook bestuurlijk levert de katholieke groepering haar bijdrage aan onderwijs, lichamelijke opvoeding en sport. Zij bezet twee kwaliteitszetels in het hoofdbestuur van de KVLO en is ook buitengewoon lid van de Nederlandse Katholieke Schoolraad (NKSR). Deze vormen van samenwerking leiden tot innoverende producten en publicaties. De relatie met sport wordt vormgegeven middels het lidmaatschap van de Nederlandse Katholieke Sportfederatie (NKS). Ook deze contacten hebben inmiddels geleid tot bruikbare producten van sportintroductie zoals het project 'De sportieve school'. Via deze organisaties onderhoudt Thomas van Aquino een netwerk met veel andere katholieke maatschappelijke organisaties, waaronder het VKMO (Verband voor Katholieke Maatschappelijke Organisaties). Internationaal beweegt Thomas zich binnen de FICEP (Federation International Catholique d'Education Physique et sportive).

WAAROM LID WORDEN?

U kunt ons werk steunen door lid te worden van Thomas van Aquino. U profiteert dan van de onderwijskundige

know-how die binnen de groepering aanwezig is. Door het volgen van studiedagen toont u dat u met uw vak begaan bent en bij wilt blijven. Als lid krijgt u gratis het Thomasbulletin, met daarin relevante artikelen en alle informatie over de projectactiviteiten. Het lidmaatschap is voor KVLO-leden gratis. Doen dus!

Indien je nog geen lid bent van de KVLO, word dan lid én profiteer van de vele voordelen die de vereniging te bieden heeft. Geef daarbij aan dat je ook lid van de katholieke groepering Thomas van Aquino wilt zijn. Ben je al lid van de KVLO? Dan is een berichtje naar het KVLO-bureau voldoende

CORRESPONDENTIEADRES:

Thomas van Aquino
Postbus 398
3700 AJ Zeist
Tel. 030-6920847
Website: <http://home.wxs.nl/~reteroo/thomas.html>

Secretariaat:
Paulus Potterstraat 26
5143 XG Waalwijk

Advertentie

Nieuw & voordelig!

Naast compleet georganiseerde werkweken nu ook **"Doe het zelf" werkweken.** Materiaalverhuur op onze 5 locaties in België (Coo/Hotton), Duitsland, Nederland en Frankrijk. Het grootste aanbod van outdoor & cultuur locaties.

www.zwerfsport.nl, info@zwerfsport.nl,
 Tel 023-562 8370

'WELKE VERNIEUWINGEN STAAN MIJ N

De basisvorming gaat opnieuw onderbouw heten. De naam van het vak blijft voor het gehele voortgezet onderwijs 'lichamelijke opvoeding' heten. LO wordt in de onderbouw binnen het vakgebied 'bewegen en sport' geplaatst. De cijfers achter LO in de bovenbouw verdwijnen. LO2 krijgt de benaming 'Bewegen, Sport en Maatschappij' kortweg BSM. Maar er verandert nog meer. Hieronder kunt u lezen hoe de KVLO inspeelt op bovenstaande ontwikkelingen. *Door: Guus Klein Lankhorst en Alien Zonnenberg*

VERANDERINGEN ONDERBOUW

Wetswijzigingen

In maart 2006 is het wetsvoorstel voor de onderbouw in de Tweede Kamer gewijzigd. Voor lichamelijke opvoeding is het besluit genomen tot waarborging van het huidige aantal uren dat moet worden ingevuld met praktische bewegingsactiviteiten. Dit is het resultaat geweest van een langdurige, intensieve en succesvolle actie GYM MOET. Het uiteindelijke resultaat staat in artikel 6d van de Wet op het Voortgezet Onderwijs (WVO). Tevens heeft de Tweede Kamer een amendement aangenomen, dat zorgdraagt voor een evaluatie binnen vier jaar voor de onderbouw van de borging van lichamelijke opvoeding in kwaliteit en kwantiteit.

De minister wil de regelgeving beperken en meer vrijheid aan de scholen geven om het onderwijs in te richten: de kerndoelen van de basisvorming worden globaler voor alle vakken (van 258 naar 58 kerndoelen). De scholen krijgen veel meer beleidsruimte. De scholen kunnen gaan experimenteren met nieuwe organisatievormen.

De naam van het vak blijft voor het gehele voortgezet onderwijs 'lichamelijke opvoeding' heten. In de onderbouw wordt LO binnen het vakgebied 'bewegen en sport' geplaatst.

De kerndoelen voor LO zijn globaler geformuleerd en in aantal gereduceerd (van achttien naar zes kerndoelen).

De vernieuwingen van de Taakgroep Vernieuwing Basisvorming voor de onderbouw gelden voor de gehele onderbouw van het vmbo, de havo en vwo.

VERANDERINGEN IN DE BOVENBOUW

Vmbo bovenbouw

Het examenprogramma lichamelijke opvoeding vmbo is sinds het schooljaar 2002-2003 van toepassing. De eindtermen voor het examenprogramma vmbo worden medio 2006-2007 aangepast. Ook hier zal het enkel om een globalisering gaan, de inhoud blijft gelijk.

Het examenprogramma LO2 vmbo

In een netwerk van 21 pilotscholen is het eindexamenprogramma LO2 vmbo succesvol aangeboden. De programma's zijn vanuit de ervaringen aangepast en zijn ter goedkeuring

aangeboden aan het ministerie. De KVLO en SLO zijn een netwerk gestart voor scholen die zich willen voorbereiden op het nieuwe LO2 examenvak voor vmbo.

Om de borging van LO2 in het vmbo te realiseren zal OCW een wetswijziging van de WVO realiseren, waarbij het vak LO2 zal worden toegevoegd aan de keuzevakken van het vrije deel van de gemengde en theoretische leerweg in het vmbo (per 1-8-2008). De minister van OCW zal het examenprogramma nog officieel vaststellen, na inwerkingtreding van de benodigde wetswijziging. Voor vmbo-scholen die geïnteresseerd zijn in het programma LO2 wordt het mogelijk gemaakt om hier, vooruitlopend op de wetswijziging, ervaring mee op te doen. Zij ontvangen na aanmelding een ontheffing van het examenbesluit. Voor de basis- en kaderberoepsgerichte leerwegen blijft LO2 een extra keuzevak.

Tweede fase havo/vwo

De wijziging van de WVO ter aanpassing van de profielen in de tweede fase havo/vwo is in februari 2006 vastgesteld. De voorstellen zullen per augustus 2007 ingaan. De borging van de uren LO zijn in artikel 6d van de WVO gerealiseerd, evenals een evaluatie na drie jaar.

De naam wordt lichamelijke opvoeding voor het gemeenschappelijk deel in plaats van LO1. Alle examenprogramma's zijn globaler beschreven in vijf eindtermen (het waren er 29). De lessen moeten over alle leerjaren en tot in december van het eindexamenjaar en gespreid over de schoolweken worden gegeven. LO blijft een verplicht vak in het gemeenschappelijk deel van het programma.

De studielast voor LO is ongewijzigd gebleven, voor de havo 120 en vwo 160 studielasturen.

Het blijft aanbevolen om deze uren als contacttijd te organiseren, gezien de praktische aard van de eindtermen. Het vak wordt met een schoolexamen - in de vorm van een examendossier - afgesloten, met de kwalificatie voldoende of goed. Dit is een voorwaarde om het diploma te verkrijgen. De inhoud van het examenprogramma LO is niet gewijzigd, enkel de eindtermen zijn globaler beschreven.

Het verschil tussen het havo- en vwo-programma komt tot uiting op schoolniveau in de mate van zelfstandigheid en verantwoordelijkheid van de leerlingen en de diepgang wat kennis, inzicht en de mate van reflectie betreft.

MIJ NU TE WACHTEN?'

Bewegen Sport en Maatschappij, het oude LO2

LO2 is een keuzevak in het vrije deel. Het is uiteindelijk niet opgenomen als profielkeuzevak binnen Natuur en Gezondheid. Het argument was dat LO2 het profiel te weinig zou versterken. Leerlingen kunnen het kiezen in de vrije ruimte. Op dit moment bieden 68 scholen dit programma aan. Door de positieve uitstraling van deze startscholen is er nu een groot aantal scholen met interesse om in 2006 /2007 te starten.

In een vervolg op de globalisering van de eindtermen bij LO komen er ook voor BSM c.q. LO2 minder eindtermen, namelijk voor havo 16 eindtermen en voor vwo 19 eindtermen.

De studielast gaat groter worden. Er komt meer ruimte voor bewegen en regelen, ook voor de vwo-leerlingen en de overlappendheid wordt minder. De studielast voor havo wordt in 2007, 320 uren en voor vwo 440 uren.

HET PRAKTIJKONDERWIJS

Algemeen

Voor het Praktijkonderwijs gelden dezelfde kerndoelen als voor de onderbouw van het voortgezet onderwijs met dit verschil dat de kerndoelen hier *streefdoelen zijn*. Door de aard van het praktijkonderwijs zijn er geen eindtermen geformuleerd. Wel wordt er op veel scholen gewerkt met een leerlingendossier waarin staat aangegeven wat iedere leerling heeft afgesloten.

Voor het praktijkonderwijs bestaat geen wettelijke borging voor de LO uren, echter de gemeentelijke vergoedingsbedragen laten zien dat voor het praktijkonderwijs een ruim budget wordt toebedeeld aan dit type onderwijs. In de blauwdruk voor het praktijkonderwijs van de SLO wordt een nadere toelichting en richtlijnen voor een praktische uitwerking gegeven, met een indicatie voor het wenselijke lesuren aanbod voor dit type leerlingen. De ervaring leert dat andere vakken profiteren van een optimaal aanbod van bewegingsonderwijs. De leerlingen blijken fitter en meer geconcentreerd in de lessen als ze iedere dag kunnen bewegen.

De doelen zijn uitgebreid met beroepsspecifieke competenties als toeleiding naar een arbeidsplaats, dit vanuit de aard van het praktijkonderwijs wat in principe eindonderwijs is. De laatste jaren stromen er ook meer leerlingen door naar een ROC, dit heeft consequenties voor de inhoud van het bewegingsonderwijs.

De inhoudelijke uitwerking voor het praktijkonderwijs heeft een krachtige impuls gekregen door de blauwdruk en de Katernen die gemaakt zijn als 'Eerlijk spelen' en 'Heb jij jezelf in de hand'. Hierin staat vooral het leren omgaan met jezelf en de anderen centraal.

Er is grote behoefte in het veld aan specifieke uitwerkingen voor het bewegingsonderwijs geënt op de aard van deze leer-

lingen.. Kwalitatief onderzoek naar didactisch handelen en praktische handvatten voor deze doelgroep zijn in ontwikkeling. De KVLO is op zoek naar onderzoekers die de kwaliteit en kwantiteit van dit moment in kaart kunnen brengen. De ervaring leert op dit moment dat dit sterk uiteenloopt. Ook zal de ALO gevraagd worden meer expertise op dit gebied te ontwikkelen.

DE PLAATS EN DE ROL VAN DE KVLO IN DE ONTWIKKELINGEN

Om de kwaliteit van het onderwijs in 'bewegen en sport' te waarborgen wordt op dit moment het basisdocument vernieuwde onderbouw voortgezet onderwijs ontwikkeld. Dit document is een leidraad voor de kwaliteit van het bewegingsonderwijs. Om te bepalen wat er in de onderbouw wordt geleerd. Dit is voortgekomen uit de veldaanvraag van de KVLO aan de SLO. Aan de totstandkoming van dit document werken docenten mee uit alle onderwijssectoren van het voortgezet onderwijs en opleidingsdocenten. Er is een uitgebreide groep mensen uit de praktijk in een klankbordgroep betrokken. Verwacht wordt dat dit product eind 2006 afgerond zal zijn. Vanuit de Taakgroep Vernieuwing Basisvorming zijn vier scenario's geschetst van waaruit veranderingen kunnen worden ingezet. De KVLO organiseert in samenwerking met de SLO en de opleidingen, werkbijeenkomsten voor scholen die ondersteuning nodig hebben bij het ontwikkelen van de nieuwe onderbouw.

De KVLO stimuleert in alle sectoren de vakontwikkeling van docenten LO tot meer en beter bewegen onder meer door . in samenwerking met de SLO en de opleidingen, netwerken, cursussen en studiedagen te organiseren die inspelen op onderwijskundige vernieuwingen.

De KVLO is tevens bezig met een kwaliteitsproject. Door middel van zelfevaluatie en visitatie kunnen verbeterpunten van een vaksectie worden vastgesteld. Hierdoor kan de kwaliteit van het proces geborgd worden en kan de school elk jaar de kwaliteit iets verder verhogen.

Op de website van de KVLO kunt u bij onderwijskundige zaken alle relevante literatuur per sector terugvinden.

Voor vragen op het gebied van het VO kunt u terecht bij Alien Zonnenberg.

Informatie over LO2 havo en vwo kunt u stellen aan Guus Klein-Lankhorst.

CORRESPONDENTIE: alien.zonnenberg@kvlo.nl

g.w.klein.lankhorst@maartens.nl

Groepsreizen voor scholen en bedrijven

Maatwerk

www.grevink.nl Klik op "aktie" voor de nieuwste aanbiedingen.
Verstuur uw offerteaanvraag via de homepage

in wintersport

Voor een offerte of brochure bel:
Tel: 0341-460180
fax: 0341-431888
e-mail: info@grevink.nl

Grevink
reizen
Lid SGR

Wintersporten met school?

- > Verzorgde reizen naar alle wintersportlanden
- > Van eenvoudig tot luxe
- > Wintersport als werkweek!
- > Het gehele jaar door
- > Vanaf 15 tot 300 personen
- > Vrijplaatsen voor de begeleiders
- > Aandacht voor al uw wensen
- > Ook voor stedenreizen!
- > 25 jaar ervaring!

Bel vandaag nog: 0341-460812
Internet: www.g2-reizen.nl

G2 REIZEN De Groepsreizen Specialist

**HEEFT U
ONZE WEBSITES
AL GEZOCHT**

www.kvlo.nl
www.gymleraren.nl (community lo)
www.gymlessen.nl (vaklokaal digischool)
www.bvenet.nl/~lo-bve
www.schoolensport.nl
www.janluitingfonds.nl

Nijha
STERK IN BEWEGING

**Tenminste houdbaar tot:
1 oktober 2006.**

Profiteer tot oktober 2006 van de prijzen van 2005.

Catalogus 1 oktober 2006
Editie 2005/2006

Dat de sporttoestellen en het sport- en spelmateriaal van Nijha lang mee gaan, dat wist u al. Het grote nieuws van dit voorjaar is dat nu ook de prijzen langer mee gaan.

Zo profiteert u tot oktober 2006 van de prijzen van 2005. Is dat geen sportief gebaar van NIJHA? Houd binnenkort uw brievenbus in de gaten voor meer sportief nieuws. Catalogus kwijt? Bel (0573) 28 85 55. Of mail naar info@nijha.nl NIJHA bv, Hanzeweg 2, postbus 3, 7240 AA Lochem.

KVLO INFORMATIENUMMER

BEWEGEN MOET! OOK IN HET MIDDELBAAR BEROEPSONDERWIJS

'HOE STAAT LO ER VOOR BINNEN DE BVE?'

De laatste paar jaren is er in de Bve-sector hard gewerkt aan het terugkrijgen van bewegen en sport in de onderwijsprogramma's. De KVLO heeft daarbij altijd een stimulerende en initiërende rol gespeeld.

Door: Bert Boetes

FOTO: MARTIN MERKELBAG

Bert Boetes

Aanvankelijk liet het zich in 2004 aanzien dat bewegen een plek zou krijgen binnen de zogenaamde burgerschapscompetenties. Dat is niet het geval gebleken en er is een referentiedocument gemaakt waarin aangegeven wordt welke competenties aanstaande werkers in diverse branches van het bedrijfsleven en de samenleving op het gebied van bewegen en sport zouden moeten verwerven tijdens hun opleiding. Dit document, geschreven door KVLO, Bve Raad en SLO samen, wordt nu op verschillende scholen gebruikt om sturing te geven aan de wijze waarop bewegen wordt gekoppeld aan diverse beroepsopleidingen.

Langzamerhand breekt ook bij een aantal ROC's de gedachte door dat het belangrijk is om de leerlingen in hun schoolloopbaan te laten bewegen. Zij nemen hun verantwoordelijkheid en nemen hierbij een voorschot op de wettelijke zorgplicht die, na het hbo, ook in het mbo zijn intrede zal doen.

PLATFORM

In 2005 is het Platform Bewegen en Sport Bve, officieel onderdeel geworden van de Bve Raad. Dit Platform bestaat al vijftwintig jaar en is steeds door de KVLO ondersteund met inzet van menskracht. Op dit moment financiert de KVLO nog steeds een deel van het takenpakket van Bert Boetes, die, naast het lidmaatschap van het HB ook het Platform coördineert.

Vierentwintig Bve-instellingen steunen het platform ook financieel waardoor het voortbestaan de komende vier jaar is gegarandeerd. Voorzitter en directeur van de Bve Raad hebben publiekelijk uitgesproken dat zij vinden dat bewegen weer structureel onderdeel zou moeten uitmaken van de opleidingsprogramma's binnen het middelbaar beroepsonderwijs. Onlangs heeft de staatssecretaris van OCW ook zo'n uitspraak gedaan en dit ook meegenomen in zijn overleg met Bve Raad en COLO (de overkoepeling van de kenniscentra die de branches vertegenwoordigen).

De Alliantie tussen NOC*NSF, OCW en VWS heeft ook nadrukkelijk activiteiten voor de Bve-sector geformuleerd. Voor Bve zal er ook een vergelijking komen op het gebied van bewegen en sport (benchmarking), zal een certificering voor sportactieve scholen (afdelingen) worden opgezet en komt er een verkiezing van de sportiefste Bve-instelling. De KVLO speelt hierin, net als bij PO en VO, een cruciale rol in de organisatie. Een nationaal team van prominente Nederlanders zal de boodschap dat bewegen in het beroepsonderwijs moet, verkondigen bij de beslissers in de onderwijsinstellingen. De KVLO is in dit team via haar voorzitter vertegenwoordigd. Er bestaat sinds een jaar ook een overleg van topsportcoördinatoren van Bve-scholen om ook leerlingen in die sector topsport en onderwijs te kunnen laten combineren. De KVLO speelt bij genoemde activiteiten een belangrijke rol door menskracht beschikbaar te stellen en de activiteiten, zoals scholingen en studiedagen organisatorisch te ondersteunen.

Bewegen moet ook in het middelbaar beroepsonderwijs!

CORRESPONDENTIE: bert.boetes@kvlo.nl

Tel.: 06 5425 2994

www.bewwgenensportbve.nl

KVLO INFORMATIENUMMER

DE LICHAMELIJKE OPVOEDING: VAK- EN VERENIGINGSBLAD

'WIE SCHRIJFT...?'

De KVLO bestaat al bijna 145 jaar sinds 1862. Al die tijd is de vereniging vertegenwoordiger geweest (en nog steeds) van de georganiseerde leraren lichamelijke opvoeding. Sinds 1912 is het vak(bonds)blad de *Lichamelijke Opvoeding* het tastbare visitekaartje. Door: Hans Dijkhoff

Zo lang de *Lichamelijke Opvoeding* bestaat heeft het een tweeledige taak. Aan de ene kant geeft het informatie over ontwikkelingen op het gebied van de lichamelijke opvoeding (vakblad), waarbij sinds enige jaren in de vorm van een topic een onderwerp extra uitgelicht wordt. Ik noem bijvoorbeeld ICT in het onderwijs, bewegingmanagement of competentiegericht leren. Aan de andere kant geeft het informatie op het gebied van: verenigings- en afdelingsactiviteiten, beleid wat wordt gevoerd, Haagse regelgeving en (andere) rechtspositionele en arbeidsvoorwaardelijke zaken (verenigingsblad). Wat die Haagse regelgeving betreft springt met name ons gevecht voor het behoud van gymnastiekuren er behoorlijk uit. De eerste categorie artikelen valt onder verantwoordelijkheid van de redactieraad en de hoofdredacteur en vormt meestal het leeuwendeel van de inhoud. De tweede categorie artikelen valt onder verantwoordelijkheid van het hoofdbestuur.

VERENIGINGSBLAD

Op het bureau van de KVLO gebeurt veel door een groot aantal mensen, die op diverse afdelingen aan het werk zijn. Zo

vindt u in dit nummer informatie van het dagelijks bestuur, het secretariaat, de afdelingen onderwijskundige zaken (PO, huisvesting en VO/BVE), DGO, VAS, IRP en schoolsport. Er zijn rubrieken die elk nummer terugkeren zoals:

- *Eerste pagina*: dit is de pagina waarin de KVLO-voorzitter informeert over, of zijn visie geeft op relevante kwesties en ontwikkelingen.
- *Afdelingen*: de afdelingen van de KVLO brengen u vanaf deze plek op de hoogte van de door hen belegde bijeenkomsten of nascholingen.
- *De IRP-praktijk*: in deze rubriek treft u de door stafmedewerkers geschreven artikelen aan over rechtspositionele en arbeidsvoorwaardelijke zaken.
- *Laatste pagina*: op deze pagina schrijft Baukje Zandstra over de laatste ontwikkelingen op het gebied van onderhandelingen, kondigt studiedagen aan of wijst op zaken die voor ons vak of de leden van belang zijn deze pagina ontbreekt nu omdat dit een informatienummer is.

Ook zijn er rubrieken/afdelingen die met grote regelmaat zorgen voor inhoud:

FOTO: HANS DIJKHOFF

Maarten Massink en Hans Dijkhoff

- *Schoolsport*: onder deze noemer informeert de commissie Schoolsport over komende of voorbije schoolsportactiviteiten, kondigt clinics aan of verhaalt over verkiezingen van sportiefste scholen...
- *Ter discussie*: dit is de plaats waar de kritische ingezonden brieven terechtkomen, doorgaans samen met de reactie van de aan- of bijgevalen persoon of instantie.
- *Van het hoofdbestuur*: hier vindt u aankondigingen van verenigingsactiviteiten, agenda's en verslagen van vergaderingen, begrotingen, financiële verantwoordingen, jaarverslagen, afschriften van correspondentie met het ministerie en dergelijke.
- *Thomas*: en hier doet de katholieke groepering Thomas van Aquino dat, waar het de door haar georganiseerde activiteiten betreft.

VAKBLAD

Veruit het grootste deel van de doorgaans 48 pagina's dikke *Lichamelijke Opvoeding* bestaat uit informatie die - direct dan weer indirect - de praktijk of de theorie van de lichamelijke opvoeding raakt. En ook hier weer wordt er veelvuldig met vaste rubrieken gewerkt, alhoewel die niet steeds als zodanig worden genoemd, zoals:

- *Beschouwingen, verhandelingen en onderzoeksverslagen*: naast de praktijkbijdragen zijn er de meer 'theoretische' artikelen, over achtergronden en uitgangspunten, over kerndoelen en eindtermen, over vakwerkplanontwikkeling en toetsontwikkeling of over algemeen-onderwijskundige en schoolorganisatorische kwesties, over...
- *Verslaggeving en interviews*: in veel nummers vindt u verslagen of impressies van evenementen, congressen, studiedagen, conferenties en dergelijke; verder treft u zo nu en dan interviews aan met voor ons vakgebied interessante personen.
- *Agenda*: hier ziet u wat er de eerstkomende periode aan congressen, studiedagen, bijeenkomsten, vergaderingen, tentoonstellingen, demonstraties, evenementen en dergelijke op het programma staat.
- *Boeken*: de plaats waar recent verschenen boeken worden aangekondigd en/of besproken.
- *Tobsport/Ko Lum*: de onder één van deze koppen verschenen teksten zijn bespiegelingen van onze columnisten, waarvan we de namen geheim houden.
- *Gelezen*: als er iets in de media wordt geschreven dat ons vakgebied aangaat, dan wordt dat gesignaleerd en als het interessant voor onze lezers wordt gevonden besteden we er aandacht aan.

PRAKTIJK

Sinds 2005 heeft de *Lichamelijke Opvoeding* weer een prak-

tijkredacteur. Om maar aan te geven hoe belangrijk we de praktijk vinden. Deze redacteur, Maarten Massink, is verantwoordelijk voor de inhoud van het praktijkkatern. De opzet is dat er in dit katern (minimaal) een drietal artikelen verschijnt. Eén dat een bepaalde lijn voorstaat (zie bijvoorbeeld de serie over zwaaien in LO 1, 2 en 3 van 2006). Een topic gerelateerd artikel, dus wat aansluit op het onderwerp van het topic, en een zogenaamde krent. Dit kan van alles zijn: een leuke les die het altijd goed doet; een nieuwe vondst; een aardige lesvoorbereiding van een student van een ALO enzovoort. Uiteraard betreft het praktijk van alle geledingen van het onderwijs.

Deze praktijkartikelen worden aangeboden in een uitneembaar katern en is informatie waarmee de onderwijsgevende bij wijze van spreken zo aan de slag kan. De redactieraad ziet graag dat deze artikelen de pure weergave van bewegingssituaties ('oefenvormen') te boven gaan en dat ze bijvoorbeeld in de context van het vakwerkplan worden aangeboden of dat er aandacht is voor de wijze waarop de leerinhoud wordt aangeboden of dat wordt vermeld of en hoe de nagestreefde doelen worden bereikt.

WIE SCHRIJFT?

En nu wilt u weten hoe het blad dan toch elke keer weer vol komt? Dat is vooral een kwestie van ogen en oren goed open houden en zo potentiële schrijvers op het spoor komen. En vanzelfsprekend zelf veel schrijven: de redactieleden zijn zo goed in de vakwereld ingevoerd, dat ze een prima zicht hebben op die zaken die de moeite van het doorgeven waard zijn. Maar gelukkig komen er vooral ook 'spontaan' artikelen binnen, bijvoorbeeld van vakcollega's die gewoon graag willen laten zien hoe zij het in de al dan niet alledaagse onderwijspraktijk (of elders) doen of hebben uitgedacht/uitgevonden. Juist van die artikelen mogen er best meer komen. Door de invoering van een topic per nummer en het plaatsen van het overzicht daarvan heeft u de gelegenheid om ruim van te voren te beginnen met het schrijven van een artikel. En bent u er zo een die zegt niet goed te zijn in het op papier verwoorden van wat u doet? Geen nood, de redactie helpt om uw zielenroerselen om te bouwen naar een leesbaar artikel. Want ook de redactieleden anno 2006 hebben de hen opgedragen taak aanvaard, omdat ze erop vertrouwen 'dat alle leden door toezending van bijdragen willen meewerken aan de (ver)volmaking van ons orgaan'.

CORRESPONDENTIE: redactie@kvlo.nl

'HEEFT U BOEKEN OVER LO?'

Zoek je een boek om te helpen bij het voorbereiden van je lessen bewegingsonderwijs, dan is het Jan Luiting Fonds, het studie- en publicatiefonds van de KVLO, de plek waar je moet zijn. In de loop der jaren is met de reeks SPORTIMPULS ook daadwerkelijk een impuls gegeven op het gebied van onderwijsvakliteratuur voor bewegingsonderwijs *Door: Marianne van Bussel-Schippers*

PRIMAIR ONDERWIJS

Voor het primair onderwijs is de reeks rond het Basisdocument Bewegingsonderwijs een begrip geworden in Nederland. Dit boek biedt naast beschrijving van bewegingsactiviteiten veel aandacht voor leerhulp, dat wil zeggen hulp op maat en reguleringdoelen bij verschillende leeftijdsgroepen. Leerlingen uit groep 7 en 8 kunnen in leerlingboekje *Sportief*, zélf hun prestaties bijhouden. Als verantwoordelijke vakleerkracht kun je dit professioneel doen middels het leerlingvolgsysteem *Beleves* dat op cd-rom is uitgegeven. *Beleves* is gebaseerd op de leerlijnen met de doelen en tussendoelen uit het *Basisdocument*.

VOORTGEZET- EN BEROEPSONDERWIJS

In het voortgezet- en beroepsonderwijs kun je veel plezier hebben aan de boeken uit de reeks SPORTIMPULS. Deze reeks wordt in samenwerking met een aantal sportbonden vormgegeven. Nu de jeugdsport op school en in de vereniging weer volop in de belangstelling staat kan SPORTIMPULS voorzien in de grote behoefte aan praktische vakliteratuur. De uitgaven zijn direct bruikbaar in de praktijk van het bewegingsonderwijs en de jeugdsport. Met deze praktijkreeks wil het Jan Luiting Fonds bruggen slaan tussen lichamelijke opvoeding en jeugdsport. In deze reeks wordt, gebaseerd op een heldere visie, de theorie van de sport aangereikt middels praktijksituaties.

GOEDKOOP EN GEVARIÉERD

Extra leuk is dat het Jan Luiting Fonds een uitgever is zonder winst oogmerk, waardoor de prijzen laag gehouden kunnen worden. Het Fonds geeft theorie- en praktijkpublicaties uit op het gebied van lichamelijke opvoeding en sport, want binnen alle vakgebieden is de ondersteuning vanuit vakliteratuur onontbeerlijk. Of je nu werkzaam bent in de sport, lichamelijke opvoeding, bewegingswetenschappen, motorische remedial teaching, bij sportstimuleringsprojecten, of welk ander werkveld op het terrein van bewegen dan ook, bij alle functioneren kun je gebruik maken van vakpublicaties om verantwoord invulling te geven aan de theorievorming en de praktijk van het bewegen. Lezen over bewegen is de moeite waard en het Jan Luiting Fonds zorgt er als uitgever van vakpublicaties mede voor dat dit zo blijft.

GESCHIEDENIS

Al vanaf 1929 is het Jan Luiting Fonds het studie- en publicatiefonds van de KVLO. Het is een stichting die na het overlijden

van Jan Luiting, één van de markante voorzitters van de KVLO, is opgericht en die in de loop der jaren steeds actiever is gaan publiceren. Aanvankelijk heeft het Jan Luiting Fonds voornamelijk 'strijdbrochures' ten behoeve van de lichamelijke opvoeding uitgegeven. Later heeft het Fonds geleidelijk zijn doelstellingen en doelgroepen verbreed, wat resulteerde in een sterk toenemend lezersbestand. Tegenwoordig geeft het Jan Luiting Fonds zowel wetenschappelijke en praktische publicaties uit als congresverslagen en andere gelegenheden uitgaven. Deze variëren van boeiende geschiedschrijvingen over de lichamelijke opvoeding tot actuele publicaties waarin de belangen van de lichamelijke opvoeding worden gelegitimeerd. Het Fonds is bereid om publicaties uit te geven die commercieel gezien wat minder interessant zijn, maar voor de vakwereld van lichamelijke opvoeding en sport van groot belang worden geacht. Een actueel publicatiebeleid dus, met oog voor vakontwikkelingen.

MEER INFORMATIE

In de advertentie elders in dit blad vind je een overzicht van de publicaties die momenteel verkrijgbaar zijn en natuurlijk op de website van het Fonds, www.janluitingfonds.nl. De publicaties zijn eenvoudig te bestellen: per post, per fax of per e-mail. Op het bureau van het Jan Luiting Fonds is uiteraard meer informatie over bestaande en nieuw te verschijnen publicaties verkrijgbaar. Suggesties voor toekomstige publicaties op het gebied van lichamelijke opvoeding en sport zijn eveneens van harte welkom.

Bestuurssamenstelling Jan Luiting Fonds per 1 januari 2006

Wim de Heer, voorzitter

Gert van Driel, vice-voorzitter

Jan Bovend'eerd, secretaris

Marianne van Bussel-Schippers, penningmeester

Coby de Koning-Sikkens, lid

Eduard Breitenstein, lid

Henk van der Loo, lid

CORRESPONDENTIEADRES: Jan Luiting Fonds
Postbus 398, 3700 AJ Zeist
Bezoekadres: Zinzendorflaan 9 Zeist
Telefoon: 030 693 7675
Fax: 030 691 2810
E-mail: jlf@kvlo.nl
Internet: www.janluitingfonds.nl

Jan Luiting Fonds

SPORTIEF! € 2,50 (vanaf 25 stuks)
L. Steerneman (red.) e.a.
40 pag., ISBN 90 72335 29 5
Uitnodigend leerlingenboek waarmee kinderen in de bovenbouw van het basisonderwijs zelfstandig hun vorderingen kunnen bijhouden.

Docentenhandleiding gratis te downloaden

Opvattingen over MRT € 7,90

R. Bakker en A. Vermeer, 104 pag., ISBN 90 72335 10 4
Systematische bespreking van de veelheid van richtingen die de motorische remedial teaching is ingeslagen.

Vrouwen-beweging € 27,00

J. Steendijk-Kuypers, 232 pag., ISBN 90 5235 133 3
Luxe gebonden uitgave. Beschreven wordt de entree van vrouwen in de sport in de periode 1880-1928.

Gender in beweging € 4,50

Prof. dr Mineke van Essen, 32 pag., ISBN 90 747676 09 x
Pedagogiek en sekse in de lichamelijke opvoeding van de twintigste eeuw. Rede uitgesproken bij de aanvaarding van het ambt van bijzonder hoogleraar genderstudies aan de RUG.

Bezielde beweging € 5,50

M. Derks, 224 pag., ISBN 90 72335 26 0
Treffende beschrijving van de 50-jarige geschiedenis (1950-2000) van Thomas van Aquino, de katholieke groepering van de KVLO.

75 Jaar Jan Luiting Fonds € 4,50

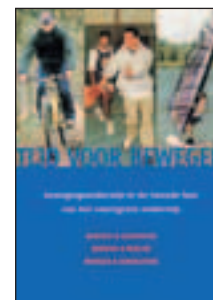
J. Steendijk-Kuypers, 80 pag., ISBN 90 72335 38 4
Boeiende en verhelderende beschrijving van de persoon Jan Luiting en de ontstaansgeschiedenis van het Jan Luiting Fonds.

Tijd voor bewegen € 13,50

H. Bax, E. Timmers en F. Verstappen
104 pag., ISBN 90 72335 22 8
Leerlingenboek voor de tweede fase van het voortgezet onderwijs, waarin de drie 'nieuwe' domeinen (bewegen & regelen, bewegen & gezondheid, bewegen & samenleving) elk worden uitgewerkt in twee thema's die praktijkgericht zijn opgezet.

Docentenhandleiding € 14,75

140 pag., ISBN 90 72335 23 6

Basisdocument bewegingsonderwijs € 52,50

SLO/KVLO, 416 pag., ISBN 90 72335 36 8
Standaardwerk voor het bewegingsonderwijs op de basisschool, waarin leerlijnen en tussendoelen voor een longitudinale lijn van 4 t/m 12 jaar centraal staan. Inclusief cd-rom met videobeelden.

Belevens, leerlingvolgsysteem bewegingsonderwijs (cd-rom) € 49,90

A. Consten en J. van de Vuurst, ISBN 90 72335 40 6
Gebruiksvriendelijk digitaal leerlingvolgsysteem gebaseerd op het Basisdocument.

Beroepscompetentieprofiel voor leraren

lichamelijk opvoeding € 3,50

G. van Driel, G.W. van der Gugten en O. Loopstra,
48 pag., ISBN 90 72335 39 2
Overzichtelijke beschrijving van beroepscompetenties ten bate van de verdere professionalisering van het beroep van leraar LO.

Bewegingsonderwijs: belang en bedoeling € 13,50

H. Stegeman, 140 pag., ISBN 90 72335 27 9
Toegankelijke bewerking van Stegeman's proefschrift, met antwoord op de vragen: waar gaat het in het bewegingsonderwijs nu precies om en waarom kan de school niet zonder?

SPORTIMPULS, PRAKTIJKREEKS VOOR BEWEGINGSONDERWIJS EN JEUGDSPORT

Judo als spel € 13,50

Jan Middelkamp, 112 pag., ISBN 90 72335 17 1
Gebruiksvriendelijk praktijkboek dat een brug slaat tussen jeugd-judo en bewegingsonderwijs op basis van een spel- en kindgerichte visie. In samenwerking met de JBN.

De volleybalspeeltuin € 13,50

Kees Vrieswijk, 128 pag., ISBN 90 72335 20 1
Aantrekkelijke volleybalspelsituaties voor jeugd, ondersteund door veranderingsmogelijkheden en zaalplattegronden. In samenwerking met de NeVoBo.

Golf als jeugdsport € 13,50

Roel Timmermans, 160 pag., ISBN 90 72335 24 4
Rijk geïllustreerd boek dat achtergrondinformatie, basisprincipes en veel praktijksituaties biedt om golf bij jeugd te introduceren. In samenwerking met de NGF.

Atletiek als uitdaging € 13,50

Diny Bom en Jan Vermeulen,
140 pag., ISBN 90 72335 28 7
Ideeënrijk praktijkboek voor bewegingsonderwijs en jeugdathletiek vanuit een speelsprestatieve benadering. In samenwerking met de KNAU.

Zwemmen na het zwemABC € 14,90

Eric Pardon, 160 pag., ISBN 90 72335 33 3
Vernieuwend praktijkboek voor bewegingsonderwijs en jeugdzwemmen vanuit vijf verschillende verschijningsvormen van zwemmen. In samenwerking met de KNZB.

Sportklimmen, spelen met evenwicht € 14,90

Frans Melskens, 160 p., ISBN 90 72335 34 1
Veilige sportklimsituaties voor bewegingsonderwijs en klimsport met veel aandacht voor techniek, tactiek en spelvormen. In samenwerking met de NKBV.

Schaatsen jong geleerd € 13,50

Henk Gemser, 84 pag., ISBN 90 72335 37 6
Toegankelijk praktijkboek voor bewegingsonderwijs en schaatsport met basisinformatie over leren schaatsen en talrijke oefen- en spelvormen. In samenwerking met de KNSB.

Korfbal, samen scoren € 14,90

Rob Lof en Kees Vlietstra,
140 pag., ISBN 90 72335 41 4
Kindgericht praktijkboek voor bewegingsonderwijs en korfbalsport op basis van essentiële thema's voor beginnende korfballers. In samenwerking met het KNKV.

De verkoopprijzen zijn inclusief 6% BTW en exclusief verzendkosten.
Korting: bij aankoop van meer dan 100 exemplaren 10% van de verkoopprijs.

www.janluitingfonds.nl

Studie- en publicatiefonds van de
Koninklijke Vereniging van Leraren
Lichamelijke Opvoeding (K V L O)

Bureau: Zinzendorfflaan 9, 3703 CE Zeist
Postadres: Postbus 398, 3700 AJ Zeist
Fax: 030-6912810 E-mail: jlf@kvlo.nl

DE AFDELING ALS 'HET GEZICHT'

Het is natuurlijk een hele eer als je een presentatie mag maken over de activiteiten van een team waar je trots op bent. Binnen een organisatie maken de mensen het 'bedrijf' en bij de KVLO met de diverse afdelingen is dat niet anders. Afdeling Haarlem e.o. is een deel van dit geheel en zorgt voor de contacten met de leden in Haarlem en omgeving. Deze omgeving is de laatste jaren sterk gegroeid door grote nieuwbouwprojecten in onder andere Hoofddorp en Nieuw Vennep. Een verruiming van het blikveld was voor onze afdeling dan ook noodzakelijk. *Door: Arjen Gutker de Geus*

Uiteraard stellen wij ons, als afdeling, af en toe de vraag wat onze belangen en taken zijn binnen de KVLO. Wij zullen in het kort een antwoord op deze vraag schetsen.

HET GEZICHT

Voor onze leden zijn wij het gezicht van de KVLO. Een gezicht dat bestaat uit een mix van drie dames en drie heren die werkzaam zijn binnen het speciaal onderwijs, primair onder-

wijs en voortgezet onderwijs. Een jong gezicht met hier en daar enkele rimpels dus qua leeftijdsopbouw prima verdeeld. Bovendien heeft het gezicht een glimlach en een open karakter! Op onze kerstkaart ziet u, van links naar rechts, Jeroen Hokke (penningmeester), Maria van Sambeek (secretaris), Annelies Dirker (>25 jaar bestuurslid), Arjen Gutker de Geus (voorzitter), Mieke Brakenhoff (lid nascholing) & Don Koehorst (lid nascholing, pr en bulletins).

INFORMATIEVOORZIENING

Naast het vakblad Lichamelijke Opvoeding en de website www.kvlo.nl heeft de afdeling een eigen website www.kvlo-haarlem.nl en geven wij regelmatig een bulletin uit. Via deze kanalen geven wij onze leden informatie over nascholingen, vacatures, wetenswaardigheden, actualiteiten etc. Op dit moment proberen wij een emailbestand op te bouwen om onze leden snel en efficiënt van informatie te kunnen voorzien. Ons beleid is echter dat naast de digitale snelweg de informatievoorziening via het vertrouwde en geduldige papier blijft bestaan.

SCHOLING

Een zeer belangrijk onderdeel van onze afdeling zijn de nascholingen en de Papendaldagen. Afgezien van het, bij de beroepsgroep horende, gevoel van saamhorigheid en gezelligheid krijgen deze dagen in het kader van de wet BIO en de registratie van docenten LO een steeds waardevoller karakter. We speuren actief naar nieuwe ontwikkelingen binnen ons vak en brengen dit naar voren tijdens onze nascholingen. Papendal 2006 staat alweer in de steigers en op 14, 15 & 16 juni zullen 110 docenten LO hun energie stoppen in hurling, akoestiek in de sportzaal, tennis op school, tikspelen etc.

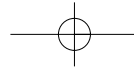
VAKGROEP - PO/VO

Met name de vakgroep PO onder leiding van Annelies Dirker heeft binnen onze afdeling een waardevolle functie. De groep komt regelmatig bij elkaar en tijdens de bijeenkomsten wor-

FOTO: HANS DIJKHOFF

De afdeling Haarlem e.o. is enthousiast, actiebereid, inventief en actief. Kortom, zoals eerder gezegd, een team om trots op te zijn.

den informatievoorziening en nascholing gecombineerd. De vakgroep VO heeft nog géén structureel karakter maar de eerste stappen zijn gezet en de route wordt nu verder uitgestippeld.

SCHOOLSPOORT

In het kader van de gesloten alliantie 'School en Sport samen sterker' zal deze taak binnen onze afdeling steeds meer op de voorgrond komen. Jeroen Hokke heeft contact met de instellingen Haarlemse Raad voor de Schoolsport (www.schoolsporthaarlem.nl) en Sportsupport (www.sportsupport.nl). Gezamenlijk wordt er nagedacht over de bestaande en toekomstige opportuniteiten en worden er projecten opgezet.

SIGNALERING

Via de dagelijkse contacten heeft onze afdeling een belangrijke signaleringsfunctie. Binnen het veld komt het regelmatig voor dat wij om raad gevraagd worden hoe er met bepaalde situaties omgegaan moet worden. Dit zijn vragen op het gebied van rechtspositie, accommodatie, aansprakelijkheid etc. Veelal verwijzen wij naar de specialisten in Zeist!

CORRESPONDENTIE: arjengutkerdegeus@kvlohaarlem.nl

KVLO INFORMATIENUMMER

AFDELINGEN: TWENTE

GROEI NAAR VOLWASSENHEID MET KARAKTER

De geboorte van de afdeling Twente van de KVLO vond plaats in 1919. De nieuwgeborene werd liefderlijk opgenomen in het gezin van de KVLO (dat al in 1862 was ontstaan) en heeft in deze veilige omgeving een gelijkmatige en ongestoorde groei naar volwassenheid doorgemaakt. Van een afdeling die bijna 90 jaar oud is (2009!) mag toch wel gezegd worden dat de volwassenheid bereikt is. *Door: Leo van den Wijngaart*

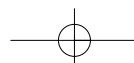
Volwassen worden is een kwestie van tijd en aan dat criterium voldoet de afdeling zeker met haar bijna 90 jaar. Maar volwassen worden is ook een kwestie van ontwikkelen van karakter. Heeft de afdeling ook op dit gebied de volwassenheid bereikt en als dat zo is wat is dan het karakter van de afdeling Twente?

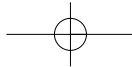
Van oudsher heeft de afdeling zich al beziggehouden met de verbetering van de kwaliteit van de lichamelijke opvoeding in de scholen en zij heeft daaraan ook immer een actieve bijdrage geleverd.

TWENTSE STUDIEDAGEN

De 'Twentse studiedagen' die georganiseerd werden op het complex van de (huidige) Universiteit Twente genoten landelijke bekendheid. In het verleden waren deze dagen een activiteit van de lokale overheid, maar inmiddels heeft de afdeling Twente de organisatie van de jaarlijks terugkerende Twentedagen op zich genomen.

Tijdens deze Twentedagen (een tweedaagse) wordt telkens weer voor alle collega's uit de regio een programma georganiseerd waarin kwalitatief hoogwaardige scholing wordt gebo-

Herman Rotting

den. Naast deze scholing bieden de Twentedagen natuurlijk ook een platform waarop de emoties vrij baan wordt gegeven. Ieder jaar weer maken de collega's gebruik van de mogelijkheid om de onderlinge contacten te onderhouden c.q. te verbeteren. Het zijn twee sfeervolle, gezellige dagen waarin hard gewerkt en veel genoten wordt. De formule van de Twentedagen blijkt een goede greep geweest te zijn. Elk jaar worden ze gehouden in een andere plaats in de regio, waarbij de collega's van de accommodatie, waar de Twentedagen plaatsvinden, een actieve rol in de realisatie van de dagen vervullen.

Het is belangrijk dat ook tijdens de dagen een programma wordt geboden waarbij de collega's zich kunnen inschrijven voor een aantal activiteiten, die expliciet gericht zijn op het primair onderwijs of voor activiteiten, die gericht zijn op het voortgezet onderwijs. Het slot van de twee dagen wordt gevormd door een activiteit waaraan alle collega's gezamenlijk deelnemen.

MEER ACTIVITEITEN

Naast de Twentedagen organiseert de afdeling ook elk jaar een aantal activiteiten, die meestal 's avonds plaatsvinden en waarvoor de collega's individueel kunnen inschrijven. De deelname aan deze activiteiten is wisselend. Een specifieke MRT-cursus wordt regionaal aangeboden op een aantal dagen

in het jaar. De deelname aan de eerste cursus was fors, zodat op dit moment de inschrijving voor een volgende cursus al geopend is.

De afdeling Twente participeert in het LO2-netwerk N.O.Nederland met diverse scholen.

De afdeling heeft vanaf het begin ook een eigen site: www.kvlotwente.nl

In het verleden hebben de voorgangers van de huidige bestuursleden zich al met hart en ziel ingezet voor de kwaliteit van de lichamelijke opvoeding in het onderwijs. Zij zijn de voorbeelden geweest voor de huidige bestuursleden. Het huidige bestuur is actief betrokken bij de landelijke ontwikkeling van de LO en is dus ook altijd met een afvaardiging aanwezig bij de regionale en landelijke vergaderingen van de KVLO. Er zijn weinig vergaderingen waarin de afdeling Twente zich niet laat horen. Tijdens de laatste Wintervergadering heeft de afdeling met name nog eens aandacht gevraagd voor de problematiek rond de lobos!

In het begin van dit verhaal hebben wij ons, als afdeling, de vraag gesteld of we inmiddels de volwassenheid bereikt hebben. Op het gebied van het criterium 'tijd' mogen we ons volwassen noemen nu we bijna de leeftijd van 90 jaar hebben bereikt.

Op het gebied van het criterium 'karakter' vinden we onszelf eveneens volwassen geworden en hebben daarmee de vraag, die aan het begin van dit stuk werd gesteld, naar eer en geweten beantwoord.

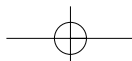
Als u het niet met ons eens bent, horen wij dat graag, want we zijn altijd bereid om te leren van elkaar (en dat is ook een teken van volwassenheid).

Tenslotte mag niet onvermeld blijven dat de samenstelling van het bestuur van de afdeling, wat de karakters betreft, doet denken aan een lappendeken, maar deze deken geeft een ieder warmte en geborgenheid. Het is goed toeven in het bestuur van de afdeling Twente!

Bestuurssamenstelling

Voorzitter:	Herman Rotting
Secretaris :	Harrie Ribbers (zal aftreden tijdens de afdelingsjaarvergadering van 07-03-06 en opgevolgd worden door Joost Leeuw)
Penningmeester:	Cor Kuiper
Leden:	Dorethy Bruggemann Marion Rauch (zal aftreden tijdens de afdelingsjaarvergadering van 07-03-06) Menny Vellener Leo van den Wijngaart

CORRESPONDENTIE: I.v.d.wijngaart@studiexs.nl

KVLO INFORMATIENUMMER

VAN ALO-STUDENT NAAR DOCENT LO, VOORLICHTING

'HEB IK ALS LIO RECHT OP SALARIS?'

Al enige jaren verzorgt de KVLO, in samenwerking met de academies voor lichamelijke opvoeding (ALO), voorlichtingen aan studenten. Gebleken is dat de overgang van student naar docent vakinhoudelijk goed wordt voorbereid op de ALO's. Het werk van een docent bestaat echter uit meer dan alleen lesgeven. Zaken als taakbeleid, CAO en deeltijdfactor, maar ook aansprakelijkheid, zijn voor de doorgewinterde docent gemeengoed geworden. Maar de nieuwkomer heeft een behoorlijke (kennis)achterstand: 'Wat moet ik wel en wat moet ik niet?'

Door: *Martin Merkelbag*

'Moet ik als parttimer aan alle vergaderingen meedoen of alleen op de momenten dat ik in het rooster sta?' 'Hoeveel salaris krijg ik als ik begin met lesgeven?' Vragen die te maken hebben met het werk en het vak van de docent. Maar ook vragen als: 'Wie draagt de verantwoordelijkheid als ik als tweedejaarsstudent een atletiektraining geef?', en: 'Ben ik verzekerd als ik aansprakelijk word gesteld?'

KANDIDAATLID

De meeste studenten worden kandidaatlid van de KVLO. Als kandidaatlid heb je dezelfde rechten als een gewoon lid, met uitzondering van het stemrecht. De beroepsaansprakelijkheidsverzekering geldt ook voor kandidaatleden. Deze verzekering gaat meestal verder dan de verzekering die eventueel wordt afgesloten door het opleidingsinstituut. Vaak kiezen de ALO-opleidingen voor een verzekering die alleen geldt tijdens de officiële stage-uren.

De verzekering die hoort bij het lidmaatschap van de KVLO geldt ook buiten de directe stageperiode, bijvoorbeeld als je ook nog lesgeeft bij een club in de avonduren.

LERAAR IN OPLEIDING

Een ander hot item is het lio-schap (leraar in opleiding). Voor deze naam geldt hetzelfde als voor de naam Spa Rood. Officieel is er maar één frisdrank met de merknaam Spa Rood, maar in de horeca wordt al het water met bubbels als Spa

FOTO: HANS DIJKHOFF

Rood beschouwd en verkocht. Helaas geldt dit ook voor de term lio. Officieel is er maar één lio, namelijk zoals beschreven in de CAO-VO. Maar in de praktijk spreekt men ook wel van lio-stage. Een echte lio heeft recht op een salaris, want er is sprake van een arbeidsovereenkomst. Een lio-stagiair krijgt dat niet. Het onjuist gebruik van de term lio heeft zeker geleid tot teleurstellingen.

CORRESPONDENTIE: martin.merkelbag@kvlo.nl

'HOE WERKEN WE SAMEN MET EXTER NE

Het beleidsterrein School en Sport is zeer divers en in verschillende onderdelen uit te splitsen. Op elk terrein voert de KVLO eigen beleid, echter niet zo dat er geen rekening gehouden wordt met andere spelers in dit krachtenveld. In dit artikel wordt een en ander uiteengezet. *Door: Oscar Erken*

In grote lijnen is het beleid in twee onderdelen uit te splitsen. Ten eerste het schoolsportprogramma en ten tweede de buiten curriculaire activiteiten.

HET KVLO-SCHOOLSPOORTPROGRAMMA

Op dit moment verzorgt de KVLO een landelijk schoolsportprogramma voor scholen in het voortgezet onderwijs.

In zestien takken van sport worden Nederlandse Kampioenschappen gehouden. Het beleid hier is:

- a kiezen voor breedtesport met een vleugje topsport
- b landelijke eindrondes met regionale voorronden, liefst nog met kleine toernooien daarvoor op de school
- c veel leerlingen bereiken: door steeds meer scholen erbij te betrekken en het laagdrempelig te maken
- d samenwerking met sportbonden en NOC*NSF
- e zoeken naar externe partners. Deze kunnen bijdragen om het voor de jeugd zo aantrekkelijk mogelijk te maken om mee te doen aan schoolsport
- f kosten voor scholen en leerlingen naar beneden te brengen
- g meer samenwerking met ROC's

h onderzoeken hoe we steeds weer het aanbod kunnen verbeteren.

Eigen site

Om alles in goede banen te leiden hebben we een beleidsmedewerker in dienst die alles coördineert met behulp van een secretariële ondersteuning en een eigen website www.schoolensport.nl. We proberen de collega's zo goed mogelijk te informeren via deze site en via digitale nieuwsbrieven. Ook worden via ons vakblad geregeld artikelen geplaatst over onderdelen van het schoolsportprogramma zodat men op de hoogte kan blijven van alle ontwikkelingen.

Mission Olympic

Voor 2006 werken we samen met NOC*NSF en Coca-Cola Nederland binnen het project Mission Olympic, The School Final. Voor dertien takken van sport zijn de eindronden in juni. Deze worden gehouden in en rond het Olympisch Stadion in Amsterdam.

De afgelopen jaren is de afsluiting van het KVLO-schoolsport-

FOTO: HANS DIJKHOFF

Medewerkers afdeling schoolsport

ER NE PARTNERS?'

programma tijdens Mission Olympic een groot festijn geweest, waar zeer veel leerlingen en leraren met plezier aan terug denken. De bedoeling is om dit jaarlijks te blijven houden en steeds te verbeteren.

Steeds meer wordt er samengewerkt met de sportbonden om de toernooien een kwaliteitsimpuls te geven: betere arbitrage en samenwerking met verenigingen.

Uitbreiding van het aanbod hangt ook samen met de beschikbare accommodaties in én rond Amsterdam.

Andere sectoren in het onderwijsveld

Voor de komende jaren willen we het schoolsportprogramma uitbreiden richting het Bve-veld en in mindere mate richting het PO en SO. Hierover zijn we met derden in gesprek; zoals sportbonden, gemeenten en mogelijke sponsors.

Over het hoe en waarom van de organisatie van schooltoernooien voor leerlingen en clinics voor docenten en leerlingen leest u in het artikel 'De afdeling schoolsport leeft' van Aernout Dorpmans.

BUITEN CURRICULAIRE ACTIVITEITEN

De laatste jaren heeft de KVLO in allerlei verbanden op het gebied van extra curriculaire zaken gezeten. De meest in het oog springende was het project School en Sport. In dit project zaten partijen als NOC*NSF, NISB, LC en KVLO. Dit project werd gesubsidieerd door het Ministerie van VWS en was een vervolg op het project Jeugd in Beweging. Als belangrijke uitkomsten van dit project zijn te noemen het ontwikkelen van de beweegnorm, de omgevingsscan en het beweegmanagement.

Diverse schoolsportonderdelen kwamen uit de koker van de KVLO. Denk hierbij aan de verkiezing van de 'Sportiefste school van Nederland' in het voortgezet onderwijs. In 2004 leidde dit zelfs tot een Europese Verkiezing in het teken van het 'Europees jaar van opvoeding door sport'. Doel van deze verkiezingen is onder andere om voorbeelden van *good practice* te genereren voor andere scholen. Om zo een sportief en veilig klimaat te realiseren op scholen en veel leerlingen aan het bewegen te krijgen. De verkiezingen worden samen met NOC*NSF, afdeling Breedtesport, georganiseerd en vinden tweejaarlijks plaats. In 2006, 2008 en 2010 voor VO en in 2007 en 2009 voor PO. De verkiezing in het Bve-veld zal jaarlijks plaatsvinden.

Verder werkt de KVLO actief mee in het project 'Doorlopende leerlijnen'. In dit project zitten naast de KVLO ook een groot aantal sportbonden en de SLO. De bedoeling is om het bewegingsonderwijs op school en het sportonderwijs aangeboden bij de verenigingen, beter op elkaar te laten afstemmen. Het kan niet meer zo zijn dat leerlingen op school iets aanleren, dat vervolgens bij de vereniging weer wordt afgeleerd en andersom.

Bij alle extracurriculaire activiteiten is het beleid van de KVLO dat deze activiteiten nooit ten koste mogen gaan van de lessen bewegingsonderwijs, want via deze lessen bereiken we nog steeds alle leerlingen!

DRIE BELEIDSONTWIKKELINGEN

Op dit moment zijn er drie beleidsontwikkelingen in Nederland waar de KVLO niet om heen kan. Dit zijn:

- 1 BOS-impuls. Dit behelst meer samenwerking tussen Buurt-Onderwijs-Sport. Dit beleid is vooral gericht op achterstanden en de aanvrager richting het ministerie van VWS is de gemeente
- 2 nota 'Meer tijd voor Sport' van het ministerie van VWS
- 3 alliantie 'School en Sport, samen sterker', gesloten tussen NOC*NSF en het ministerie van OCW. In het kader van punt 3 is de ontwikkeling van de certificering van de 'sportactieve school' belangrijk.

Samenwerkingsprojecten

De KVLO denkt actief mee op zeer veel beleidsterreinen zoals het verder ontwikkelen van de duale taakstelling binnen het onderwijs en de sport; de samenwerking tussen onderwijs en sport op gebied van (sport)opleidingen; het accommodatiebeleid, meer accommodaties die zowel goed geschikt zijn voor het bewegingsonderwijs als de sport; meer stageplekken vanuit het onderwijs richting de sport; bewegen en sport terug in het Bve-veld; samenwerking tussen school en lokale sportvereniging/sportaanbieder.

EIGEN FUNCTIE

De KVLO is van mening dat het bewegingsonderwijs niet een op zichzelf staande entiteit is. Het moet gericht zijn op en naar de samenleving, gericht op de sport in Nederland, maar wel met zijn eigen verantwoordelijkheid. De KVLO is er niet voor dat het bewegingsonderwijs een kopiefunctie krijgt van de sport. In het bewegingsonderwijs krijg je te maken met alle leerlingen met al hun specifieke kenmerken en beperkingen. Dit schept eigen verantwoordelijkheden voor de docenten om hiermee om te gaan in tegenstelling tot de sport waar men meer gewend is te werken met homogene groepen.

U ziet de afdeling School en Sport van de KVLO is een bruisende energieke afdeling, die de handen uit de mouwen steekt en van aanpakken weet, de KVLO op de kaart zet, met ideeën komt en vernieuwend bezig is. Terecht dat hierin door de KVLO ook voor de toekomst wordt geïnvesteerd.

CORRESPONDENTIE: oscar.erken@kvlo.nl

'KAN MIJN SCHOOL OOK MEEDOEN?'

De schoolsport leeft. De laatste jaren is er een duidelijke toename van het aantal leerlingen dat deelneemt aan de KVLO schoolsporttoernooien. In 2006 nemen meer dan 160 scholen deel aan het schoolsportprogramma. Rond de 4600 leerlingen nemen deel aan de School Finals van de Mission Olympic in en rond het Olympisch Stadion in Amsterdam. En schoolsport wordt de komende jaren alleen maar belangrijker!

Door: Aernout Dorpmans

Schoolsport past perfect bij de doelstelling om in het jaar 2010 90% van alle scholen sportgeoriënteerd te kunnen noemen. Bovendien kun je met schoolsport naadloos aansluiten bij initiatieven op het gebied van de verlengde schooldag, de brede school en BOS-impulsen. De laatste jaren zien we ook steeds meer samenwerkingsverbanden ontstaan die ervoor zorgen dat een attractief, eigentijds en uitdagend sportaanbod steeds beter mogelijk wordt.

FOTO: ANITA RIEMERSMA

UW SCHOOL EN SCHOOLSPOORT

- Schoolsport kan een bijzonder positieve bijdrage leveren aan de life-time vrijetijdsbesteding van uw leerlingen:
  - de leerlingen hebben plezier en vinden voldoening in bewegen en sportieve strijd
  - ze maken kennis met een gezonde leefstijl
  - ze krijgen een introductie in de 'sportcultuur' en het verenigingsleven.
- Door een actief schoolsportbeleid krijgt de school een sportief imago en wordt de sfeer in de school positief beïnvloed.
- De docent LO heeft de deskundigheid in huis om een gevarieerd en op maat gemaakt schoolsportprogramma samen te stellen, te organiseren en uit te voeren.

KENMERKEN

Bij schoolsport denken we aan de volgende kenmerken:
Schoolsport vindt plaats onder

(mede)verantwoordelijkheid van de school. De school draagt de verantwoordelijkheid voor de keuze en adequate begeleiding van de leerlingen. Adequate begeleiding door de docent bewegingsonderwijs maar ook de gekwalificeerde trainer uit de sportclub.

- De school kan zelf organisator zijn.
- De school kan een structureel samenwerkingsverband aangaan met andere scholen, de sportverenigingen in de buurt van de school en/of de gemeente.
- De school kan beweeg- en sportactiviteiten inhuren.

Schoolsport is er voor iedereen

Elke leerling moet binnen zijn mogelijkheden kunnen deelnemen aan school-sportactiviteiten. Dit vraagt maatwerk.

Schoolsport slaat een brug

De schoolsport is bij uitstek een instrument om de brug te slaan tussen het bewegingsonderwijs en de sport.

Fair play

Bij schoolsport ligt een groot accent op begrippen als fair play en sportiviteit en respect. Meedoen is belangrijker dan het winnen.

TAAKGEBIEDEN

Organiseren

Een belangrijke taak is het organiseren van de schoolsporttoernooien, verkiezingen van de 'Sportiefste school van Nederland', certificering 'Sportactieve scholen' en clinics voor docenten bewegingsonderwijs rond grote internationale toernooien. Daarnaast zijn beleidsmedewerkers ook betrokken bij zaken als de Nationale Sportweek en diverse initiatieven van sportbonden om hun sport op school toegankelijker te maken voor de leerlingen van zowel het PO als het VO.

Aanzet geven

Hierbij moet u denken aan het steeds meer aanpassen van de schoolsporttoernooien aan de wensen vanuit het

werkveld en vragen van leerlingen. Het stimuleren van een actief schoolsportbeleid op scholen door schoolleiders, collega's maar ook verantwoordelijke ambtenaren en bondsbestuurders te wijzen op de mogelijkheden én kansen die de sport op school te bieden heeft.

Informereren

In de *Lichamelijke Opvoeding* en de website www.schoolensport.nl wordt u regelmatig op de hoogte gehouden van clinics, cursussen en studiedagen die in relatie staan met school en sport. Ook is het mogelijk om scholen advies of ondersteuning te geven over vragen op het gebied van schoolsport.

MISSION OLYMPIC

In Mission Olympic is de KVLO de uitvoerende partner voor de organisatie van de School Finals. In een toernooi waar de belangstelling van de scholen erg groot is, worden op regionaal niveau voorrondes georganiseerd. In alle andere gevallen plaatsen scholen zich direct voor de finaleronde in Amsterdam.

VERKIEZING SPORTIEFSTE SCHOOL

Sinds 2002 wordt de verkiezing van de 'Sportiefste school van Nederland' door de afdeling schoolsport georganiseerd. Deze was eerst alleen voor het VO. In 2005 is daar de verkiezing van de 'Sportiefste basisschool van Nederland' bijgekomen. Vanaf 2007 zal er ook voor het Bve-veld een soortgelijke verkiezing plaatsvinden. De winnende scholen krijgen landelijke publiciteit en media-aandacht.

CERTIFICERING SPORTACTIEVE SCHOLEN

Vanaf het schooljaar 2004-2005 kunnen scholen zich door NOC*NSF en KVLO laten certificeren als sportactieve school. Het hoofdbestuur van de KVLO ziet in de mogelijkheid tot certificering een kans voor secties op scholen om het belang

van bewegen en sport binnen de eigen schoolgemeenschap onder de aandacht te brengen. Zo kunnen de criteria die bij de certificering worden gehanteerd richting geven aan het activiteitenplan van de sectie lichamelijke opvoeding. Maar voor certificering is ook van groot belang dat de schoolleiding ondersteuning biedt en haar medewerking verleent.

Daarnaast kan de school naar buiten toe, aan ouders en leerlingen, kenbaar maken welk belang gehecht wordt aan bewegen en sport in het leef- en leerklimaat van de leerlingen. De gedachte achter deze certificering is dat het belang van bewegen en sport in de ontwikkeling van kinderen onvoldoende is gediend met het enkel geven van de voorgeschreven lessen lichamelijke opvoeding. Elke school zou meer moeten doen dan dat. Dat 'meer' behelst in elk geval drie zaken. Zo moet ten eerste in de uitwerking van de lessen lichamelijke opvoeding duidelijk zijn dat afstemming en samenwerking met de aanbieders van beweegactiviteiten buiten de school plaatsvindt. Op basis van het leerplan wordt structureel aandacht geschonken aan leerlingen met bewegingsachterstand of andere bewegingsproblemen. Ten slotte is er binnen de school een ruim aanbod van beweegen sportactiviteiten waaraan leerlingen op niveau en naar interesse kunnen deelnemen.

ISF TOERNOOIEN

De ISF (International Schoolsport Federation) is de internationale federatie van de officiële schoolsportorganisaties in de verschillende landen ter wereld. De ISF organiseert internationale ontmoetingen in verschillende sportdisciplines met de bedoeling door onderlinge contacten de wederzijdse verhouding te bevorderen tussen leerlingen van het voortgezet onderwijs uit de gehele wereld.

In steeds twee jaar tijd komen de volgende sporten aan bod.

De traditionele teamsporten als voetbal, basketbal, handbal en volleybal vormen de basis van het sportieve programma en worden tweejaarlijks altemeer georganiseerd. Alleen schoolteams kunnen aan deze toernooien deelnemen.

Toernooien met atletiek, badminton, gymnastiek, oriëntatieloop, ski, tafeltennis, veldloop en zwemmen worden eveneens om de twee jaar gehouden. Uitgezonderd voor badminton en zwemmen, waar enkel schoolteams aan deelnemen, zijn bij de andere toernooien wel nationale selectieploegen toegelaten mits ingeschreven onder de naam van een school en uit hetzelfde land. De Gymnasiade omvat individuele wedstrijden in atletiek, gymnastiek en zwemmen en wordt om de vier jaar georganiseerd. De Europese spelen met een gelijk programma als de Gymnasiade worden eveneens om de vier jaar georganiseerd, twee jaar na elke Gymnasiade. Tennis werd reeds tweemaal onder auspiciën van ISF georganiseerd en komt wellicht nadat het een derde keer onder auspiciën is georganiseerd, op de vaste kalender. Het volledige schema kunt u vinden op de ISF-pagina op www.schoolensport.nl.

CONTACT

Bureau KVLO afdeling schoolsport:
030 693 7678

Secretaresse: Maja Bredschneyder
e-mail: schoolsport@kvlo.nl

Twan Belgers:

mob.: 06 2222 4356

e-mail: schoolsport@kvlo.nl of

twan.belgers@kvlo.nl

Aernout Dorpmans:

prive: 013 533 2053

mob.: 06 5355 7289

e-mail: schoolsport@kvlo.nl of

aldorpmans@planet.nl

KVLO INFORMATIENUMMER

COLLECTIEVE ARBEIDSOVEREENKOMSTEN

'WAAR WORDT MIJN SALARIS GEREGERELD?'

Een collectieve arbeidsovereenkomst bepaalt in aanvulling op de individuele arbeidsovereenkomst welke afspraken op u van toepassing zijn. Het gaat hierbij o.a. om zaken als de hoogte van uw salaris en uitkering bij werkloosheid maar ook over uw rechten op verlof, bepalingen ten aanzien van de inzet van werknemers (taakbeleid), regels omtrent aanstelling en ontslag. De KVLO is doordat zij lid is van de Federatie Onderwijsbonden CMHF/MHP, die op haar beurt weer lid is van de CMHF (bent u er nog?), op de CAO-tafels van hbo, Bve, VO en PO vertegenwoordigd. Wat zijn de trends en ontwikkelingen in de onderwijs-CAO's en hoe communiceert de KVLO met u als leden? *Door: Jilles Veenstra*

AUTONOMIE EN DEREGULERING

De overheid plaatst zich de laatste jaren steeds meer op een afstand ten opzichte van het onderwijs. Wel wordt de inhoud van het onderwijs door de minister van Onderwijs vastgelegd, zij het steeds globaler, echter er wordt niet meer vastgelegd op welke wijze het onderwijs vormgegeven moet worden. Instellingen worden op deze manier in staat gesteld het onderwijsproces geheel naar eigen inzicht in te kunnen richten. Hierdoor ontstaan er in de sectoren steeds grotere verschillen tussen de verschillende instellingen. Dit heeft ook consequenties voor de arbeidsvoorwaardenvorming. Op het niveau van de centrale CAO is steeds lastiger voor de hele sector een afspraak te maken over bijvoorbeeld het taakbeleid. Enerzijds lukt het al nauwelijks tot niet meer om de reeds ontstane verschillen in een CAO te 'vangen' anderzijds zal dit vervolgens de ruimte van ontwikkeling van het onderwijskundige proces beperken. Dit leidt er toe dat er op een aantal onderwerpen sprake zal zijn van procedureafspraken in plaats van gedetailleerde artikelen. In de procedure kunnen bijvoorbeeld de kaders geschetst worden waarbinnen de werkgever in overleg met de P(G)MR nadere afspraken kan maken.

De KVLO is van mening dat dit proces slechts zeer geleidelijk in gang gezet kan worden waarbij sprake dient te zijn van heldere kaders gekoppeld aan een goede bescherming van de individuele docent. Daarnaast is het uiteraard van belang dat u als KVLO-lid een plek in de MR op uw school bezet. De KVLO ondersteunt u daarbij van harte!

VERSCHILLEN TUSSEN DE SECTOREN HBO, BVE, PO EN VO

Voor de sectoren hbo en Bve wordt over het volledige pakket arbeidsvoorwaarden onderhandeld tussen de vertegenwoordigers van de werknemers (te weten de AOb, de OCNV en de CMHF, waaronder de KVLO) en met respectievelijk de HBO-raad en de Bve Raad als vertegenwoordigers van de werkgevers in die sectoren. Het gaat hier dan om zowel de primaire arbeidsvoorwaarden (salarissen, uitkeringen en pensioenen)

als de secundaire arbeidsvoorwaarden (o.a. aanstelling en ontslag, taakbeleid en verlof).

In het voortgezet onderwijs onderhandelen dezelfde vertegenwoordigers van werknemers als in hbo en Bve met het Werkgeversverbond Voortgezet Onderwijs over vooralsnog alleen de secundaire arbeidsvoorwaarden. Het VO bevindt zich op dit moment in een overgangssituatie. Ten aanzien van de primaire arbeidsvoorwaarden is voor de laatste keer een CAO met de minister gesloten. Deze CAO loopt af op 1 juli 2007. Vanaf die datum wordt met het Werkgeversverbond VO onderhandeld over zowel de primaire als de secundaire arbeidsvoorwaarden.

Voor het Primair Onderwijs zal in de komende jaren nog worden onderhandeld met de minister over de primaire arbeidsvoorwaarden, de secundaire arbeidsvoorwaarden zullen onderwerp van gesprek zijn tussen de vertegenwoordigers van de werknemers en het Werkgeversverbond voor het Primair Onderwijs (WvPO). Vanaf 1 augustus 2006 houdt het RPB WPO-WEC op te bestaan en zullen alle secundaire arbeidsvoorwaarden opgenomen zijn in de CAO-PO.

PRIMAIRE ARBEIDSVORWAARDEN

De salarisontwikkeling was in de afgelopen jaren in de verschillende sectoren minimaal. Met name een haperende economie maakte dat er weinig ruimte was voor een loonsverhoging. Tevens had het ABP te kampen met slechte beleggingsresultaten en een uitzonderlijk lage rente. Hierdoor is in de afgelopen jaren de door de werknemer te betalen pensioenpremie gestegen. Dit had uiteraard negatieve gevolgen voor het netto inkomen. Tenslotte deed de nieuwe Zorgverzekeringswet een extra duit in het zakje. Met name de hieraan gekoppelde beëindiging van de ZKOO- en ZVOO-regelingen hakte er bij een deel van de (ex-)werknemers in het onderwijs behoorlijk in. In de onderhandelingen met de minister voor VO en PO en met de HBO-raad en de Bve Raad bleek er geen enkele ruimte te zijn voor een handhaving van een vergoeding voor de ziektekosten op het niveau

FOTO: HANS DIJKHOFF

Mr. Harry Evers

van de ZKOO en de ZVOO regelingen. Werkgevers stelden dat zij door de inkomensafhankelijke premie al veel geld kwijt waren waardoor er slechts een gering budget beschikbaar was voor een compensatie. Tevens stelde men dat slechts enkele groepen er op achteruit gingen en dat het in veel gevallen om tijdelijke omstandigheden ging die deze achteruitgang bewerkstelligden (bijvoorbeeld studerende kinderen). In CMHF-verband is er een zwartboek aangeboden aan minister Hoogervorst van VWS en minister Remkes van BiZa. Wellicht dat dit het kabinet in de komende tijd nog kan bewegen tot een reparatie van de gevolgen.

Gelet op het dreigende tekort aan docenten is het voor de KVLO zonnklaar, er zal de komende jaren stevig dienen te worden geïnvesteerd in de werknemers in het onderwijs. Alleen zo kan kwalitatief goed onderwijs worden gegarandeerd.

SECUNDAIRE ARBEIDSVOORWAARDEN

Een door velen hoog gewaardeerd goed in het onderwijs betreft de vakantieregeling. Deze staat echter op dit moment in het hbo en Bve onder druk. In het hbo dienen werknemers te kiezen uit een werkweek van 36, 38 of 40 uur. Hieraan is een recht op vakantie gekoppeld. Deze vakantie is vrij opneembaar, zij het dat de werkgever een week en vier dagen vast kan leggen. In overleg met de PMR kan tot een hoger aantal worden besloten. Voor een fulltimer leidt dit tot een vakantieaanspraak van maximaal 53,5 dagen. In de praktijk is de vrije opneembaarheid lang niet zo vrij als de CAO suggereert.

De situatie in het PO en VO is wel enigszins anders, er worden nauwelijks tot geen lessen gegeven in de schoolvakanties waardoor het niet wenselijk is dat onderwijzend personeel in die periode aanwezig is. Wel is er vanuit de politiek druk op het aantal lessen en lesweken dat op dit moment in met name het VO wordt gerealiseerd. Een verkleining van het aantal vakantieweken zou hier wat ruimte kunnen scheppen. De KVLO is echter van mening dat door een efficiëntere organi-

satie en wellicht het aanstellen van extra personeel een zo hoog gewaardeerde arbeidsvoorwaarde als de vakantieregeling overeind kan blijven.

BELONINGSDIFFERENTIATIE

Werkgevers tonen zich al geruime tijd enthousiast als het gaat om het invoeren van beloningsdifferentiatie. De KVLO stelt zich voornamelijk zeer terughoudend op ten aanzien van het toekennen van extra beloningen. Beloningsdifferentiatie vraagt om een objectief functiebeoordelingssysteem, de kansen om voor een extra beloning in aanmerking te komen moeten in principe voor eenieder gelijk zijn. Het moet hierbij dan gaan om het belonen van competenties die op zichzelf geen grond vormen voor benoeming in een hogere schaal, zou dit wel het geval zijn dan dient een werknemer in een hogere functieschaal te worden benoemd.

SCHOLING EN PROFESSIONALISERING

Een belangrijk CAO-item, mede gelet op de invoering van de Wet BIO, is het hoofdstuk Scholing en Professionalisering in de diverse CAO's. De werkgever wordt verplicht om de werknemers in het onderwijs in staat te stellen om te kunnen voldoen aan de bekwaamheidseisen die aan deze werknemer worden gesteld. Hierbij hoort in de visie van de KVLO een persoonlijk ontwikkelingsbudget dat u als werknemer in staat stelt om de bekwaamheid van uw eigen vak, lichamelijke opvoeding, op peil te houden. Zo tracht de KVLO in de CAO's een koppeling te leggen tussen scholing enerzijds en het register voor leraren LO anderzijds.

COMMUNICATIE

Wanneer er in een van de sectoren een akkoord wordt gesloten informeert de KVLO haar leden. Soms schriftelijk, soms in de vorm van een ledenraadpleging verspreid over het land (Haarlem, Assen, Eindhoven, Deventer en Rotterdam). U wordt dan in de gelegenheid gesteld om zich uit te spreken over het behaalde akkoord. Op basis van uw mening bepaalt de KVLO vervolgens haar standpunt. Als grootste vereniging in de Federatie Onderwijsbonden CMHF/MHP is dit standpunt van doorslaggevend belang. We zien u graag op deze bijeenkomsten verschijnen!

CORRESPONDENTIE: jjilles.veenstra@kvlo.nl

'MOET IK EIGENLIJK WEL NAAR DEZE VE

De afdeling IRP (Individuele Rechtspositie) van de KVLO is bedoeld om bij vragen en problemen die voortvloeien uit uw werksituatie hulp en advies te bieden. Dit geldt voor leden die werkzaam zijn in het onderwijs, ook als zij een ander vak dan lichamelijke opvoeding geven, maar ook voor leden die beroepsmatig bezig zijn buiten het onderwijs.

Door: *mr. Peter Keur en mr. Sandra Roelofsen*

'Ik ben inmiddels tien maanden met ziekteverlof en maak me zorgen over mijn rechtspositie en inkomen...'

'Mijn werkgever verplicht me om op mijn vrije dag te werken i.v.m. een vergadering, mag dat?' 'Ik betaal nog steeds FPU-premie terwijl de FPU-regeling is afgeschaft, hoe kan dat nu?'

INDIVIDUELE RECHTSPOSITIE

U kunt de vragen en problemen die u in uw werksituatie tegenkomt en die een inbreuk op uw eigen rechtspositie vormen, aan de afdeling Individuele Rechtspositie (IRP) stellen. Bijvoorbeeld bij conflicten met schoolleiding, bestuur of collega's, bij gebeurtenissen met leerlingen (denk aan ongevallen en gebruik van klachtenregelingen), bij verschil van opvatting over functioneren en dergelijke.

Deze vragen hebben eigenlijk altijd te maken met uw rechtspositie. Er dient een uitleg te worden gegeven van de voor uw situatie toepasselijke wettelijke regels en CAO-bepalingen, de wettelijke aansprakelijkheid van een leerkracht bij een onge-

val dat in de les plaatsvindt, de mogelijke uitkeringen bij werkloosheid en ziekte, het geven van ontslag, het plaatsen in het risicodragend deel van de formatie, enzovoort.

Hierbij komen voor de leden, die niet werkzaam zijn in het onderwijs nog vragen over de WW-uitkering, ziektewet en arbeidscontracten. Natuurlijk zijn er nog veel meer vragen mogelijk. Zolang deze te maken hebben met uw rechtspositie gerelateerd aan uw werksituatie kunt u deze stellen aan de juristen van de afdeling IRP.

Het doel van de afdeling IRP is namelijk om uw vraag om hulp en bijstand, hoe vreemd die ook (voor u) in eerste instantie lijkt, zo te vertalen dat u ook daadwerkelijk geholpen kunt worden. Vragen over verkeersrecht, burenruzies, familierecht en dergelijke behoren niet tot het pakket. Mogelijk aanverwante vragen over scholing, medezeggenschap en georganiseerd overleg worden doorgesluisd naar de betreffende afdelingen.

ALGEMENE RECHTSPOSITIE; REGELGEVING

Om de individuele problematiek te kunnen beoordelen is het nodig de algemene rechtspositie van betrokkenen te kennen. Die rechten en plichten zijn neergelegd in vele wetten en voorschriften.

Voor collega's werkzaam buiten het onderwijs zijn dat regels uit het sociale en arbeidsrecht terwijl tevens van belang zijn de voorwaarden die zijn opgenomen in het arbeidscontract. In dit verband is het zinnig te benadrukken dat u géén mondelinge afspraken moet maken met uw werkgever. Achteraf bewijzen wat afgesproken is blijkt in de praktijk lastig en vaak onhaalbaar.

Voor collega's in het onderwijs zijn er veelal algemene voorschriften over de sociale zekerheid (gedacht wordt aan ziekte en arbeidsongeschiktheid alsmede aan werkloosheid), het pensioen, en het salaris.

De rechtspositie van de collega's die in het onderwijs werken wordt voor een groot gedeelte bepaald door collectieve arbeidsovereenkomsten (CAO's). Deze regelen veelal voor één sector van het onderwijs, niet alleen het formatiebeleid, het personeelsbeleid, het taakbeleid, de scholing, de wijze van functievervulling en het dienstverband, maar ook de vormen van verlof, de medezeggenschap, de wijzen van bezwaar en beroep, enzovoort.

Omdat een groot gedeelte van uw rechtspositie gebaseerd is op de bepalingen zoals deze zijn afgesproken in de CAO, is het verstandig dat u daarvan op de hoogte bent en de betreffende CAO doorneemt. De onderwijs CAO's voor de verschillende sectoren zijn goed te vinden op internet (Google) en via de site van de KVLO. Overigens zijn de ontwikkelingen binnen de onderwijsregeling zodanig dat er (in het kader van decentralisatie van bevoegdheden) steeds meer van de eerder genoemde onderwerpen op schoolniveau, al of niet in samenspraak met de (G)MR of het DGO kan worden afgesproken. Daarnaast geldt

Mr. Sandra Roelofsen

FOTO: HANS DIJKHOFF

ZE VERGADERING?'

FOTO: HANS DIJKHOFF

Mr. Peter Keur

ook nog eens dat afwijking van de voor u geldende bepalingen (veelal) mogelijk is met instemming van beide partijen (werkgever en werknemer). Daarbij geldt altijd: zet individuele afspraken op papier en laat deze bevestigen door beide partijen om problemen in de toekomst te voorkomen!

OPLOSSEN PROBLEMEN

De juristen van de afdeling IRP kunnen bij vragen over ziekte, arbeidsongeschiktheid, pensioen en salaris te rade gaan bij de van kracht zijnde wetgeving en hun advies daarop afstemmen. Dit geldt ook voor zover de CAO eenduidige voorschriften geeft.

Het wordt anders als er op schoolniveau (tussen bestuur en (G)MR/DGO) alléén voor de scholen van dat bestuur zaken zijn afgesproken, deze besluiten zijn veelal niet bekend bij de afdeling IRP. In zo'n geval is het van belang dat de vragsteller zich informeert over die genomen besluiten. De betreffende stukken moeten dan naar Zeist worden opgestuurd om te kunnen beoordelen of er in strijd wordt gehandeld met datgene wat er op schoolniveau is afgesproken.

Veel meer dan een aantal jaar geleden zal tegen een vragsteller dan ook worden gezegd: hoe is het bij jullie op school geregeld, waar blijkt dit uit, stuur die stukken op, vraag het na bij de MR en kom met bewijsstukken.

CONTACT

Leden kunnen zich met hun problemen schriftelijk (bijvoorbeeld per e-mail: irp@kvlo.nl) of telefonisch (030 693 7678) tot de juristen van de afdeling IRP van de KVLO wenden.

Ook het maken van een afspraak voor het doorspreken van de bestaande problematiek is mogelijk.

Telefonisch contact is dagelijks mogelijk tussen 12.30 en 16.30 uur. Is er géén jurist van de afdeling bereikbaar omdat buitenshuis individuele belangen worden behartigd, dan kunt u met de secretaresse, Maja. Bredschneyder afspreken hoe u in contact kunt treden met mr. Peter Keur of mr. Sandra Roelofsen.

Verantwoord lenen tegen een eerlijke prijs.

Voor Crediam finance is geld lenen een kwestie van vertrouwen en eerlijk met elkaar omgaan. U kunt daarom rekenen op heldere, eenvoudige en vooral gunstige voorwaarden.

Goedkoper lenen voor ambtenaren

Zij krijgen 1% extra korting op de effectieve jaarrente bij een doorlopend krediet.

De ervaren adviseurs van Crediam finance kiezen samen met u de beste kredietvorm. Tevens treden wij op als bemiddelaar bij het afsluiten van uw krediet. Ambtenaren kiezen daarom voor Crediam finance, want voor hetzelfde geld betaalt u bij ons minder.

Kijk op www.crediam.nl of bel 0800-0708

Toetsing en registratie bij BKR in Tiel

TRENOMAT SCHEIDINGSWANDEN

De nieuwste generatie zaalscheidingen

Trenomat Acoustic®

- Geluidsreductie en geluidsabsorptie in alle zaal delen door **nieuw** akoestisch wandmateriaal!
- Ook voor renovatie en verbeteren van de akoestiek in bestaande accommodaties!

De Graaf en van Stijn B.V.
Postbus 32
2420 AA Nieuwkoop
Tel: (0172) 57 97 20
Fax: (0172) 57 26 70
www.trenomat.nl
info@trenomat.nl

'WAT ADVISEREN JULLIE MIJ?'

Al meer dan vijftien jaar kent de KVLO een eigen bureau Voorlichting, Advisering en Scholing. Dit bureau verzorgt cursussen op onderwijskundig, financieel, rechtspositioneel en arbeidsvoorwaardelijk gebied. In dit artikel staan ze allemaal op een rijtje. *Door: Martin Merkelbag*

De laatste jaren hebben de veranderingen in het onderwijs elkaar zo snel opgevolgd dat het zelfs voor de ingevoerd in onderwijsland bijna niet meer is bij te benen. De invoering van het formatiebudgetsysteem per 1 augustus 1992, de invoering van de lumpsumfinanciering in het voortgezet onderwijs per 1 augustus 1996, de invoering van de tweede fase van het voortgezet onderwijs per 1 augustus 1998, de invoering van het vmbo per 1 augustus 1999, de invoering van IPB en FuWa-VO (functiewaardering en een bijbehorende aanpassing van het functiebouwwerk binnen de school) hebben het onderwijsveld aardig op z'n kop gezet. Alle veranderingen zijn gepaard gegaan met ingrijpende wijzigingen op onderwijskundig, financieel en arbeidsvoorwaardelijk terrein. De overheid gaf te kennen dat zij terug zou treden als de grote regelaar op het gebied van het onderwijs. En een terugtrekkende overheid leidt onvermijdelijk tot een duidelijke versterking van de positie van de lokale bestuurders. Juist daarom was de aanpassing van de *Wet op de medezeggenschap in het onderwijs* (WMO) bij de invoering van het formatiebudgetsysteem een onlosmakelijke voorwaarde. In de WMO 1992 zijn bij wet bijzondere bevoegdheden van de medezeggenschapsraad vastgelegd. Zo zegt artikel 7 lid c dat de medezeggenschapsraad adviesbevoegdheid heeft over elk door het bevoegd gezag te nemen besluit aangaande de vaststelling of wijziging van de bestemming in hoofdlijnen van de middelen die door het bevoegd gezag uit de openbare kas of van anderen zijn ontvangen.

Daar voegt artikel 11 lid 1 van diezelfde WMO 1992 aan toe, dat dit besluit niet genomen wordt 'dan na afweging van in elk geval de onderwijskundige, de personele en de materiële belangen van de school, welke afweging schriftelijk in de motivering van het besluit tot uitdrukking wordt gebracht'. Zo'n medezeggenschapsraad moet dus nogal wat inzicht hebben! De huidige ontwikkelingen op het gebied van de samenwerkingsverbanden maken het functioneren van de medezeggenschap op school- en bovenschools niveau niet eenvoudiger. Bovengenoemde ontwikkelingen hebben er bovendien toe geleid dat de huidige wetgeving met betrekking tot de medezeggenschap moet worden aangepast. Mede daarom is de discussie over het invoeren van de WMS (Wet Medezeggenschap Scholen) ook in de politiek een item geworden. Al met al zien vele medezeggenschapsraden door de bomen het bos niet meer. Maar dit geldt niet alleen voor de medezeggenschapsraad. De uitwerking van nieuwe onderwijskundige doelstellingen van de school is ook een zaak voor de secties lichamelijke opvoeding. En dat blijft niet beperkt tot het schrijven van een nieuw vakwerkplan. Nieuwe activiteiten kosten geld. En een plan

van toetsing en afsluiting bijvoorbeeld impliceert ook het ontwikkelen en beheren van toetsingsopgaven.

EIGEN BUREAU VAS

Toen door de staatssecretaris van Onderwijs gelden beschikbaar werden gesteld voor voorlichting en scholing op langere termijn, besloten de onderwijsbonden van de CMHF om structureel een afdeling in het leven te roepen met een aparte taak: het geven van voorlichting aan leden van de KVLO. In dit kader werd een aparte afdeling in het leven geroepen: het bureau Voorlichting, Advisering en Scholing. Al snel bleek dat in een grote behoefte werd voorzien. Dit resulteerde in een gereguleerd samenwerkingsverband: het bureau Voorlichting, Advisering en Scholing van de sector onderwijs van de CMHF.

VOORLICHTING EN SCHOLING

Jarenlang heeft de KVLO gehamerd op deelname aan de medezeggenschap in de scholen. Veel KVLO-leden zijn actief lid geworden van de medezeggenschapsraad van hun school. Zeker met de vele mogelijkheden die de wet op de medezeggenschap in het onderwijs van 1992 biedt, wil de KVLO haar leden een maximale voorbereiding op hun functioneren als medezeggenschapsraadslid geven. In zo'n geval is voorlichting alleen niet voldoende; er moet ook scholing plaatsvinden. Maar die voorlichting en scholingsmogelijkheden zijn er niet alleen voor (potentiële) MR-leden. Ook in het kader van de deskundigheidsbevordering van de docent kan er een beroep gedaan worden op het bureau Voorlichting, Advisering en Scholing. Over deze deskundigheidsbevordering zijn er in verschillende gremia afspraken gemaakt.

Tegenwoordig kent het bureau Voorlichting, Advisering en Scholing dan ook niet alleen een voorlichtingsprogramma, maar ook een scholingsprogramma in het kader van de deskundigheidsbevordering van de docent KVLO.

VOORLICHTING

In de laatste jaren zijn de veranderingen in onderwijsland zo snel gegaan, dat velen het spoor zijn bijster geraakt. Denk in dit verband aan de veranderingen op onderwijskundig gebied, zoals de invoering van de basisvorming (welke per augustus 2006 alweer wordt opgevolgd door de nieuwe onderbouw), de tweede fase (die in 2007 geheel wordt herzien), en de invoering van het vmbo in het voortgezet onderwijs. Verder aan de veranderingen op rechtspositioneel terrein, zoals invoering van IPB,

FOTO: HANS DIJKHOFF

Martin Merkelbag

FuWa-VO en Lumpsum in het primair onderwijs. De KVLO verzorgt, in cursusvorm of anderszins, voorlichting op de volgende gebieden.

Rechtspositie

- het nieuwe rechtspositiebesluit onderwijspersoneel primair onderwijs
- MR/DGO en fusies
- wettelijke aansprakelijkheid en in bewaarneming.

Arbeidsvoorwaarden

- raamovereenkomst primair onderwijs
- CAO-PO, CAO-VO en CAO-Bve
- maken en toetsen van een personeelsbeleidsplan
- maken, toetsen en evalueren van een taakbelastingsbeleid
- maken en toetsen van een scholingsplan.

Medezeggenschap

- basiscursus medezeggenschap
- van MR naar GMR
- WMS.

Financiën

- begroten en opmaken balans
- beoordelen van een schoolbegroting
- maken van een inventarisbegroting voor de sectie

Vakinhoudelijk

- examenvak LO (als schoolexamen in vmbo en VO2)
- ontwikkelen van een vakwerkplan LO
- evalueren en toetsen binnen de LO (opzetten van een PTA)
- samenstelling van een programma LO2 (waarschijnlijk straks bewegen, sport en maatschappij geheten) voor vmbo en tweede fase havo/vwo.

CURSUSSEN 'OP MAAT'

Er is tevens de mogelijkheid om een speciale cursus te laten ontwerpen, die tegemoet komt aan de specifieke verlangens van de aanvrager.

Meer en meer maken al dan niet gecombineerde vaksecties van scholen gebruik van de mogelijkheid om een speciale studiedag op en/of voor hun school (scholengemeenschap) te organiseren.

Dit geldt evenzo voor al dan niet gecombineerde (gemeenschappelijke) medezeggenschapsraden.

Hierbij wordt vaak gebruik gemaakt van een 'package deal'. Hiermee wordt een cursus bedoeld die zowel onderwijsinhoudelijke elementen bevat alsook rechtspositionele of arbeidsvoorwaardelijke zaken.

ADVISING

Duidelijk merkbaar is op dit moment dat schoolleiders en schoolbesturen steeds professioneler gaan opereren. Door gerichte training van leidinggevenden en bestuurders in het onderwijs en door het inschakelen van onderwijsadviesbureaus door schoolbesturen, dreigt de kloof in kennis en informatie tussen MR-leden en hun bestuur steeds groter te worden. Dat geldt evenzeer voor de individuele KVLO-leden en voor de secties LO. Daarom wil de KVLO in specifieke situaties de leden graag adviseren bij het beoordelen van het onderwijskundig en financieel beleid. Dit geldt zowel voor de problemen waar de medezeggenschapsraad zich voor gesteld ziet als voor de sectie LO.

SCHOLING

De scholingsprogramma's van de KVLO zijn bij uitstek praktijkgericht. Dit om zo goed mogelijk aan te sluiten bij de dagelijkse gang van zaken binnen de school.

Op dit ogenblik kunnen de volgende scholingscursussen worden gevolgd:

- onderhandelen als MR-lid is te leren
- vergadertechniek
- sectie/teamcommunicatie en conflicthantering
- praktijkworkshops.

Overigens geldt ook hier voor de scholingsprogramma's dat de KVLO op aanvraag graag specifieke scholingscursussen samenstelt en/of ontwikkelt.

DOCENTEN

Omdat de KVLO weet dat een cursus meestal staat of valt met de persoon die deze cursus geeft, heeft het hoofdbestuur besloten dat staffleden van de KVLO voor een gedeelte van hun weektaak belast zullen worden met het geven van cursus-

sen. Zo kunnen de leden van de KVLO ervan overtuigd zijn dat de cursus die zij gaan volgen door zeer capabele docenten gegeven wordt. Het voordeel is bovendien dat, indien zulks wenselijk is, ook ingegaan kan worden op materie die (enigszins) buiten het stramien van het cursusonderwerp valt.

LANDELIJKE CURSUSSEN

Tot voor enige jaren heeft de KVLO het landelijk cursusaanbod van de CMHF steeds per folder verstrekt. Deze folder kwam uit in de maand september van het betreffende schooljaar en gaf de cursusdata en cursusplaatsen van dat jaar aan. Sinds enkele jaren wordt de algemene cursusinformatie nog wel incidenteel per folder verspreid, maar wordt nadere informatie over plaats en tijd niet meer in de brochure opgenomen. De brochure is nu weliswaar tijdloos, maar dat impliceert wel, dat de data en de plaatsen op een andere manier onder de aandacht gebracht moeten worden.

WEBSITE

De activiteiten van Bureau VAS zijn terug te vinden op www.bureauvas.nl.

Op deze site kunt u dan alle actuele informatie vinden met betrekking tot de voorlichting, advisering en scholing van de KVLO.

Naast deze algemene informatie kunt u zich via deze site ook op de hoogte stellen van de actuele veranderingen in onderwijsland.

SAMENVATTEND

De KVLO geeft voorlichting en scholing op onderwijskundig, rechtspositioneel en arbeidsvoorwaardelijk terrein.

Ook op andere gebieden kunnen cursussen worden georganiseerd. De cursussen worden doorgaans gegeven op afdelingsniveau en op schoolniveau, maar kunnen ook aan andere instanties gegeven worden. Te denken valt aan besturen, opleidingscentra, zusterverenigingen enzovoort. De inhoud van de cursussen kan volledig op uw wensen worden afgestemd. Alle voorlichting wordt gegeven door docenten die midden in de praktijk staan, hetzij als stafid, hetzij als onderhandelaar op centraal of decentraal niveau. Alle scholing wordt gegeven door specialisten op het betreffende vakgebied.

De KVLO beschikt over de kennis. Het is aan de leden om deze kennis dienstbaar te maken aan hun positie op school!

Voor informatie over cursussen:

Afdeling Voorlichting, Advisering en Scholing bureau VAS

Postbus 398

3700 AJ Zeist

tel. 030 693 7677

fax. 030 691 2810

e-mail: vas@kvlo.nl

Advertenties

SNOWBREAKS.NL
BY ROCKS N RIVERS

Schoolkampen in de sneeuw!

ROCKS 'N RIVERS LEDEBOERSTRAAT 68B, 5048 AD TILBURG, NEDERLAND
TEL.: 013 4690460, FAX: 013 4690461, E-MAIL: INFO@ROCKS-N-RIVERS.NL
WEBSITE: WWW.ROCKS-N-RIVERS.NL

ACTIE NIEUW bij SIDIK

Heeft u iets te vieren ...?
Jubiläum, Sportdag of Slotfeest

Wij hebben voor u de materialen
SUPERCOOL ... Click & Go!

Springkussen of Klimwand
Tumblingbaan of Airvlak
Flikflakker of Creaqbus
Bobslee of Doelschietwand

Huur nu onze
AIRFUN AANWANGER
met **VIER** artikelen
voor slechts € 250
CLICK & GO

Sidijk

'HOE KOMEN WE OVER?'

Voor een organisatie als de KVLO is het belangrijk om voldoende aandacht te schenken aan alles wat te maken heeft met communicatie en PR. 'KVLO voor meer en beter bewegen'; dat proberen we steeds actief uit te stralen en op die manier bij te dragen aan een stimulerend bewegingsklimaat voor alle leerlingen in het gehele Nederlandse onderwijs.

Door: Pieter Matthijsse

Pieter Matthijsse

Middels activiteiten op het gebied van communicatie wil de KVLO informatie uitwisselen met haar doelgroepen. Zo blijft de KVLO aan de ene kant op de hoogte van dat wat er speelt binnen die verschillende doelgroepen en aan de andere kant kan de KVLO zo haar visie op het onderwijs in beweging overdragen. Activiteiten die vallen onder de noemer PR zijn erop gericht om een goede relatie op te bouwen en/of in stand te houden met voor de KVLO belangrijke doelgroepen, zowel intern als extern.

COMMUNICATIEMIDDELEN

De KVLO beschikt over verschillende communicatiemiddelen. De belangrijkste zijn het vakblad *Lichamelijke Opvoeding*, de websites van de KVLO, de activiteiten vanuit het bureau 'Voorlichting, Advisering en Scholing' (VAS), ledenvergaderingen, kaderbijeenkomsten, aanwezigheid en deelname aan diverse conferenties en studiedagen, nieuwsbrieven, folders, brochures en andere publicaties. Ook worden er regelmatig persberichten verzonden vanuit het KVLO-bureau in Zeist naar de regionale en landelijke media. Ook de afdelingen van de KVLO spelen een belangrijke rol want zij staan vaak dichtbij de leden en scholen.

AFSTEMMING

Om een goede afstemming te bewerkstelligen tussen deze communicatiemiddelen is er regelmatig overleg binnen het zogenaamde cluster communicatie en PR.

Doel van het cluster communicatie en PR is om efficiënter en effectiever te opereren binnen de activiteiten die ondernomen worden op het gebied van PR en communicatie. In dit structurele overleg participeren: de redactie van het blad *Lichamelijke Opvoeding*, de redactie van de KVLO-websites, VAS, bureau en hoofdbestuur.

DOELGROEPEN

De doelgroepen waarmee we communiceren variëren van docenten LO en schoolleiders tot studenten aan de opleidingsinstituten, leerlingen, ouders, gemeenten, ministeries, Tweede Kamerleden, SLO, NOC*NSF, Sportbonden, Bve Raad, NISB, MR's en toestelfabrikanten.

De vragen die we ons daarbij steeds stellen zijn:

- met wie moet er gecommuniceerd worden; voor wie is de informatie bestemd
- wat moet er gecommuniceerd worden; welke informatie moet overgebracht worden
- hoe kunnen we deze communicatie effectief en efficiënt realiseren.

PR en communicatie is een continu proces en is iets van iedereen die bij het bewegingsonderwijs is betrokken. De leden van het hoofdbestuur, staf- en kaderleden vormen vaak het levende visitekaartje van de KVLO. Ook de leden (docenten LO) zelf spelen op dit vlak een belangrijke rol; 'de beste PR voor het bewegingsonderwijs zijn goede lessen lichamelijke opvoeding.' Het afgelopen jaar hadden de PR- en communicatieactiviteiten vooral tot doel om belangrijke beslissers vanuit de politiek te bewegen een vuist te maken voor voldoende en goed bewegingsonderwijs in ons land. De actie GYM MOET richtte zich in eerste instantie en vooral op deze doelgroep. Met de inzet van verschillende communicatiemiddelen en vele personen hebben we uiteindelijk een tot tevredenheid stemmend resultaat kunnen bewerkstelligen. Tijdens de activiteiten rondom GYM MOET is wel weer eens duidelijk geworden dat de KVLO alleen een belangrijke rol richting beleidsbeslissers kan spelen wanneer vakdocenten zich daadwerkelijk aansluiten bij de KVLO. Collega's die nog niet zijn aangesloten roepen we dan ook op dit nu te doen in het belang van de toekomst van het bewegingsonderwijs.

CORRESPONDENTIE: pieter.matthijsse@kvlo.nl

'HOE KOMEN ARBEIDSVOORWAARDEN TO

De meeste scholen c.q. besturen in het onderwijs hebben in de achter ons liggende tijd wel eens te maken gehad met het fenomeen decentraal overleg. De Federatie Onderwijsbonden CMHF/MHP, waarbij de KVLO is aangesloten, is een van de partners in dit DGO en IGO. In het PO is nog steeds sprake van DGO, in VO en hbo heet het inmiddels Decentraal CAO-overleg. Waar gaat dit decentrale overleg over en hoe verhoudt zich dit tot de medezeggenschap? En wat merkt u er als lid van? Door: Jilles Veenstra

FOTO: HANS DIJKHOFF

Jilles Veenstra

In de CAO voor de sector zijn de gespreksonderwerpen voor het decentrale overleg vastgelegd:

HBO

- de arbeidsvoorwaardelijke gevolgen van ingrijpende wijzigingen in de organisatie, waaronder reorganisatie als bedoeld in hoofdstuk R van de CAO-HBO, alsmede die van fusie en splitsing
- het sociaal jaarverslag. Het gaat hierbij onder andere over: melding van relevante ontwikkelingen op het gebied van scholing en ontwikkeling, het beleid ten aanzien van flexibele arbeidsovereenkomsten
- het werkgelegenheidsbeleid in brede zin
- hoofdlijnen personeelsbeleid voor zover niet in strijd met de wet (o.a. werving, selectie en benoeming, loopbaanbeleid, scholing en beoordelings- en functioneringsgesprekken)
- aanvullingen en wijzigingen in het keuzemenu
- de gevolgen van een wijziging van standplaats door aanstelling op hogeschoolniveau
- de onderwerpen genoemd in artikel K van de CAO-HBO, o.a. betaald ouderschapsverlof; kinderopvang; ouderenbeleid
- in het lokale overleg tussen CAO-partijen zijn de ontwikkelingen inzake persoonlijke ontwikkelingsplannen onderwerp van gesprek

BVE

- jaarlijks formatieplan
- voortschrijdend meerjaren formatieplan
- het pakket arbeidsvoorwaarden indien sprake is van een verticale scholengemeenschap
- sociaal statuut
- afvloeiingsregeling
- de arbeidsvoorwaardelijke gevolgen van fusie en reorganisatie
- het meedoen aan de experimentele vakantieregeling, zoals bedoeld in Bijlage I
- vakantieregeling indien de werkgever gebruik maakt van artikel F-19
- regeling taakbelasting indien de werkgever gebruik maakt van artikel F-10
- regeling reiskosten indien de werkgever gebruik maakt van artikel J-2
- werkgever en PMR hebben beiden het recht om een onderwerp naar het IGO te verwijzen

PO

- de rechtspositionele gevolgen van reorganisaties - anders dan fusies -, waaronder begrepen opheffing van de school
- het bestuursformatieplan als bedoeld in artikel B1 lid 2, indien geen (G)MR aanwezig is of de GMR niet beschikt over een instemmingsbevoegdheid als bedoeld in dit artikel.

Na overleg hebben de werkgever en het personeelsdeel van de (G)MR elk afzon-

derlijk het recht om de volgende aangelegenheden voor behandeling te verwijzen naar het DGO:

- het beleid met betrekking tot incidentele beloningsvormen als bedoeld in artikel C15 van deze CAO
- de personele gevolgen van de instelling of wijziging van een boven-schoolse directiestructuur
- het overleg over deze keuze vindt zo spoedig mogelijk na het inwerking-treden van deze CAO plaats. De keuze geldt voor de duur overeenkomende met de looptijd van de CAO

VO

- de rechtspositionele gevolgen van (besturen)-fusie en reorganisatie, waaronder begrepen opheffing van een school en oprichting van een centrale dienst
- wijziging van het werkgelegenheidsbeleid
- de werkgever dan wel de P(G)MR kan besluiten dat het overleg over wijziging van het op 31 juli 2005 van kracht zijnde systeem van taakbeleid met de bij deze CAO betrokken centrales wordt gevoerd.

PARTIJEN IN HET DGO

Wie nemen nu deel aan dit decentrale overleg? Allereerst natuurlijk de werkgever, oftewel het bestuur van de school c.q. scholen. Het bestuur kan overigens de schoolleider het mandaat geven om

EN TOT STAND?'

dit overleg in naam van het bestuur te voeren. De werknemers worden vertegenwoordigd door de centrales. In het primair onderwijs zijn dit er vier, te weten de ACOP (AOB en ABVAKABO) de CCOOP (Onderwijsbond CNV) CMHF (onder andere de KVLO) en het AC (AVS). In het VO, hbo en Bve zijn het er drie, het AC ontbreekt hier.

De vertegenwoordiger in het PO en VO wordt geleverd door de Federatie Onderwijsbonden CMHF/MHP (de KVLO, de NVLE, logopedisten, de NVOP, een algemene onderwijsbond, de NVS/NVL, decanen en leerlingbegeleiders, de PCSO, protestant christelijke schoolleiders in het PO, de VLBV, leraren beeldende vorming, de VLLT, leraren levende talen en de VLS, muziekleraren). De onderhandelaars in het hbo en de Bve worden geleverd door de UNIE/NFTO.

VERHOUDING DECENTRAAL OVERLEG EN (G)MR

De misverstanden betreffen meestal de onderscheiden verantwoordelijkheden die (G)MR en het DGO hebben ten aanzien van reorganisaties, fusies, beloningsdifferentiatie. Terwijl de (G)MR medezeggenschap heeft over de inhoudelijke kant van de beleidsvoornemens, dient de personele paragraaf, waarin de personele en rechtspositionele gevolgen worden geregeld, onderwerp van decentraal overleg te zijn. Met andere woorden het decentraal overleg spreekt zich niet uit over het feit of er bijvoorbeeld moet worden gefuseerd, maar wel over de gevolgen die deze fusie voor het personeel heeft. Het spreekt voor zich dat iedere centrale in dit soort processen zo goed mogelijk de belangen zal behartigen van de bij de centrale aangesloten leden.

Om te voorkomen dat er in dit proces langs elkaar heen wordt gepraat, hechten de vakcentrales overigens aan een goed overleg met de (G)MR, meestal vindt er voorafgaand aan het decentraal overleg

DECENTRALE ONDERHANDELAREN IN PO EN VO

C.B.D. Smit (VLBV)
Fluessen 82
9204 HM Drachten
0512-544116
corn.smit@wxs.nl

G.J. de Wijn (KVLO)
De Woudhorne 38
9101 DE Dokkum
0519-221199
gidewijn@wxs.nl

A. Mullink (VLBV)
De Beuk 9
6941 ZA Didam
0316-294346
arnthm.mullink@wxs.nl

J. Veenstra (KVLO)
Vondellaan 56
6824 NG Arnhem
06-21831424
jilles.veenstra@kvlo.nl

Drs. D. Graaff (KVLO)
Zeester 95
2221 KX Katwijk
071-4080316
camd@tref.nl

M.B. Machiels (NVLF)
Postbus 789
1180 AT Amstelveen
020-6419380
m.machiels@nvlf.nl

M. Merkelbag (KVLO)
Badhoevelaan 24a 1171 DD
Badhoevedorp
1059 VN Amsterdam
06-38501137
martin.merkelbag@kvlo.nl

De onderhandelaars in het hbo en de Bve worden in principe geleverd door de UNIE/NFTO. De volgende twee onderhandelaars in de Bve-sector zijn door de KVLO vrijgesteld:

Drs. G.J.M. Doorenbosch
Lindehof Zuid 65
5521 EE Eersel
06-51151725
Gede46@planet.nl

J. de Lange
Rubensstraat 11
6717 VD Ede
06-55108778
delange.jma@inter.nl.net

een vooroverleg met een vertegenwoordiging van de (G)MR plaats.

COMMUNICATIE MET U ALS LID?

Wanneer er bijvoorbeeld een akkoord gesloten wordt over een sociaal plan voor uw instelling dan wel bestuur, wordt u door de onderhandelaar uitgenodigd om uw mening te geven. Soms gebeurt dit schriftelijk maar in het geval van een sociaal plan gebeurt dit zeer zeker in de vorm van een ledenraadpleging. Op basis van uw mening wordt vervolgens bepaald of een onderhandelaarsakkoord met uw werkgever kan worden omgezet in een definitief akkoord. Zo kunt u als lid invloed uitoefenen op de daadwerkelijke besluitvorming, niet-leden hebben in dit geheel geen stem!

DE KVLO IN HET DGO

Als grootste vakorganisatie binnen de

Federatie, met een groot aantal leden in PO en VO, spreekt het voor zich dat de KVLO een prominente rol speelt in het apparaat van de decentrale onderhandelaars van de Federatie. Uiteraard gebeurt dit in goede samenwerking met de overige vakorganisaties in de Federatie. De sectie DGO, bestaande uit de DGO-onderhandelaars, komt regelmatig bijeen om 'de horloges gelijk te zetten' en om elkaar op de hoogte te houden van ontwikkelingen in de praktijk. Tevens kunt u als KVLO-lid aankloppen bij de DGO-onderhandelaars aangezien zij tevens als MR-steunpunt fungeren. Het DGO-secretariaat is gevestigd in Zeist en bereikbaar op nummer 030 692 0847 op maandag en donderdag van 9.00 uur tot 16.30 uur.

CORRESPONDENTIE: jilles.veenstra@kvlo.nl

'IS DIT KIND MIJN ZORG?'

In haar beleid vraagt de KVLO een school op drie vlakken te zorgen voor een aanbod op het gebied van bewegen. Deze zijn: het reguliere lesaanbod, het naschoolse beweeg- en sportaanbod en de extra zorg op het gebied van bewegen. Dit artikel gaat alleen in op de extra zorg. *Door: Joost Hes en Yvonne Sanders*

WAAROM EXTRA ZORG?

Binnen een evenwichtig bewegingsaanbod op een school is extra zorg op het gebied van bewegen noodzakelijk. Voor kinderen die problemen hebben bij het meedoen met het reguliere bewegingsaanbod moet er een vangnet zijn. Uit gegevens van diverse leerlingvolgsystemen blijkt dat ongeveer 20% van de kinderen moeite heeft om het bewegingsniveau te halen dat past bij hun leeftijd. Dit is dan zelfs bij een goede

kwaliteit bewegingsonderwijs. Bij minder goed ingevuld bewegingsonderwijs zal dit percentage nog hoger zijn. Met een aantal prikkels in de reguliere les bewegingsonderwijs, in de klas, op het schoolplein en in de thuissituatie zal 10% van de problemen kunnen worden opgelost. Voor de overige 10% zal er een meer intensieve vorm van zorg op het gebied van bewegen moeten plaatsvinden. Dit valt dan onder de noemer Motorische Remedial Teaching (MRT). Een extra stukje bewegingsonderwijs, met een gespecialiseerde vakleerkracht als spil en als bewegingsdeskundige. Het doel hiervan is kinderen tijdelijk op te vangen en weer terug te brengen naar de reguliere bewegingsdeelname en als het kan naar het leeftijdsniveau.

Maar wat houdt die remediërende deskundigheid dan in? Of welke acties moeten er worden uitgevoerd als je geconfronteerd wordt met een leerling met een uitval uit het reguliere aanbod van bewegen en sport?

In de MRT-cursus van Fontys/OSO en de KVLO te Tilburg wordt de volgorde van deze bovenstaande acties 'een MRT-cyclus' genoemd. Dit houdt in dat een leerling systematisch en betrouwbaar wordt geobserveerd en er op basis hiervan een individueel handelingsplan wordt opgesteld. Vervolgens vindt er remediëring plaats met speciale didactische en pedagogische middelen. Afhankelijk van de evaluatie van het resultaat volgen er vervolgstappen binnen school of eventueel een verwijzing buiten de school. Deze bovenstaande deskundigheid vraagt nog een degelijke scholing bovenop de opleiding tot bevoegd vakleerkracht.

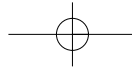
MRT-OPLEIDINGEN

Nog geen twintig jaar geleden was het opleiden van MRT-ers vooral het werk van pioniers, los van de reguliere opleidingen. Gelukkig is daarin verandering gekomen. Alle vijf de academies voor lichamelijke opvoeding (ALO) verzorgen nu op één of andere manier scholing op het gebied van MRT (naast deze opleidingen zijn er ook nog goede particuliere initiatieven. Zie onder 'onderwijs' op onze KVLO-website).

Een eerste signalering van bewegingsproblemen, door middel van het afnemen van een leerlingvolgsysteem, wordt vaak al aangeboden binnen het curriculum van de ALO's. Deze vaardigheid valt dan ook binnen het beroepscompetentieprofiel van de reguliere vakleerkracht (2004, Jan Luitingfonds).

FOTO: HANS DIJKHOFF

Maar de verdere verdieping van de MRT-cyclus wordt aangeboden in een post-hbo-opleiding.

Het is een bewuste keuze van de KVLO om de MRT-cursus aan te bieden als post-hbo-opleiding. Tijdens je beroepsopleiding tot vakleerkracht leer je kijken naar en werken met bewegende kinderen. Pas wanneer je deze vaardigheden hebt geautomatiseerd, en enige praktijkervaring hebt opgedaan, kun je leren oog te krijgen voor kinderen die 'anders' bewegen.

In de nabije toekomst vragen de veranderingen in de hbo-structuur echter ook om veranderingen binnen de MRT-opleidingen.

Zo is er binnen de adviesraad OSO - KVLO - Fontys een duidelijke uitspraak geweest om te onderzoeken of het mogelijk is de MRT-opleiding te implementeren binnen een nog te maken 'nieuwe masteropleiding Special Education'. Daarnaast wordt ook gekeken om het huidige opleidingsconcept voort te zetten. Besprekingen hierover worden op dit moment, ook met andere MRT-opleidingen, gevoerd. Begin 2007 hopen wij hier meer over te publiceren.

BEROEPSCOMPETENTIEPROFIEL MRT-ER

Naast de medewerking aan de MRT-cursus in Tilburg werkt de KVLO op dit moment ook samen met alle MRT-opleiders in Nederland, van de ALO's en van de particuliere initiatieven, aan een algemeen beroepscompetentieprofiel van de MRT-er. In de eerste plaats zal dit profiel meer eenduidigheid moeten brengen binnen de vele MRT-opleidingen in Nederland. Vervolgens kan het een richtlijn zijn voor de al

werkende MRT-ers, om de kwaliteit van hun deskundigheid te toetsen en waar nodig te verbeteren, bijvoorbeeld in de vorm van een persoonlijk ontwikkelingsplan (POP). De resultaten van deze samenwerking worden in het najaar van 2006 afgerond.

STUDIEDAG

Om de bovenstaande actuele ontwikkelingen te kunnen delen met vakgenoten, wordt er in het voorjaar van 2007 een studiedag MRT georganiseerd.

Voor de bovenstaande activiteiten op het gebied van MRT heeft de KVLO speciaal iemand in dienst (zie onder). Bovendien kunt u bij diegene ook terecht met al uw eigen vragen op het gebied van MRT en bewegingsproblemen.

CORRESPONDENTIE: Joost Hes

E-mail: jmjmhes@hotmail.com

Tel.: 020 675 8393

Yvonne Sanders- van Arendonk

Hoofdbestuurslid KVLO

Adviesraad MRT

E-mail: y.sanders@fontys.nl

Advertentie

Brezo Kampen

schoolkleding.nl

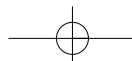
Haatlanderijk 22, 8263 AR Kampen
Tel. 038 - 333 15 35 / Fax 038 - 333 10 91
E-mail: brezo@hetnet.nl / Website: www.brezo.nl

**U heeft een mooi vak .....
maar behoefte aan extra inkomen?**

Internationaal samenwerkingsverband zoekt open minded leraren lichamelijke opvoeding, met durf en doorzettingsvermogen, als partners (parttime of fulltime) voor de uitbouw van het netwerk in een explosieve groeiemarkt.

Heeft u interesse om een extra inkomen op te bouwen, bel dan voor het maken van een afspraak: 0642 675 329.

OP ZOEK NAAR EEN BAAN?

In deze tijd waarin het lerarentekort voor vooral het primair onderwijs voor problemen kan gaan zorgen, zeker voor ons vak, is het zaak om zo veel mogelijk en zo goed mogelijk de collega's te mobiliseren voor het onderwijs en eventueel andere taakgebieden op het terrein van sport en bewegen. De vervangingsbank is ooit ingesteld toen er een overschot aan leraren was, met het doel de werkzoekenden zo veel mogelijk aan een baan te helpen. Nu hopen scholen met behulp van de vervangingsbank snel een docent LO te vinden voor ontstane vacatures.

Er is een heel netwerk gegroeid van vervangingsbankbeheerders die het werk op basis van vrijwilligheid doen. Het doel van de vervangingsbank en daarmee ook de (enige) taak van de vervangingsbankbeheerder is vraag en aanbod met elkaar in contact brengen. Wanneer een school voor een reguliere vacature een docent LO zoekt, zal dat veelal via advertenties en een sollicitatieprocedu-

re gaan. Maar wanneer een school door plotselinge uitval van een docent op korte termijn vervanging zoekt, zal men blij zijn als met één telefoontje bekend is wie in de regio beschikbaar is.

GRATIS

En nu maar hopen dat de beheerders ook inderdaad namen kunnen doorgeven. Dus schrijf u in - het kost niets - als

u beschikbaar bent. U kunt zo een leuke baan vinden, maar u kunt ook altijd nee zeggen. Alleen, graag wel even een berichtje sturen aan de beheerder, wanneer u niet meer beschikbaar bent. Op onze site www.kvlo.nl vindt u het meest recente bestand van adressen van de beheerders onder de button 'handige adressen'.

ADRESSEN VERVANGINGSBANK

Afdeling	Beheerders/cont.persoon	Adres	Tel.
Amersfoort/'t Gooi	Mw M.C.C. Heusinkveld-Goos	Albert Cuypstraat 8 3817 RC Amersfoort e-mail: methilde@safe-mail.net	033 461 2168
AGOV	M. Merkelbag	e-mail: agov@martinmerkelbag.nl	
Delft	A. v.d. Berg	H. de Grootstraat 79 2613 VP Delft e-mail: bergbern@wanadoo.nl	015 212 5387
Dordrecht	J. Boot	Waterman 1 3328 RA Dordrecht e-mail: j.boot14@chello.nl	078 617 6489
Drenthe	K. Luten	Kerkweg 49 7961 AB Ruinerwold e-mail: luten@dolfijn.nl	052 248 1724
Friesland	Tj. vd Berg	Fonteinkruid 23 8445 RT Heerenveen e-mail: tjalling.berg@wxs.nl fax	06 2280 9506 051 365 3593 051 365 3735
Gelre	R. van Dijk	Broerenstraat 53 Sportbedrijf Arnhem, 6802 EG Arnhem Afd. Sportontwikkeling e-mail: ruud.van.dijk@Arnhem.nl	026 377 4934

Afdeling	Beheerders/cont.persoon	Adres	Tel.
De Graafschap	S.A.J.F. Ransdorp	Slotlaan 22 7006 HD Doetinchem e-mail: s.ransdorp@hetnet.nl	031 436 2007
's-Gravenhage	Halo Jobbing Mw P. Batenburg	Arch. Berlagelaan 152 2552 ZG Den Haag	070 404 3162
Haarlem	K. van der Reijden	Dr. W. Nijestraat 76 2064 XD Spaarndam e-mail: reijden@wanadoo.nl	023 538 3232
Leiden	J.A. van Duijn	Op den Claver 68 2231 ZZ Rijnsburg e-mail: kvduijn@hotmail.com	071 402 9068
Limburg	Mw M.vd Velden-Schmeitz	Bouwensstraat 32 6369 BG Simpelveld e-mail: mariannevandervelden@freeler.nl	045 544 2274
De Noorder	J. Meekers	Kerkstraat 21 9745 CC Groningen e-mail: jmeekers@planet.nl	050 556 7673
Noord-Holland	vacature		
Oost-Brabant	M.C.J. van Oijen	Den Elding 95 5421 MC Gemert e-mail: rien.van.oijen@lycos.nl	049 236 4178
Rotterdam	J. van Embden	Ambachtstraat 17 2922 CA Krimpen a/d IJssel e-mail: schoolsportcapelle@planet.nl	06 2148 4159
Rijk van Nijmegen	Mw E.J.J.M. Keijzers- v/d Bogaart	Ochtendgloren 44 6661 RM Elst e-mail: Ivd.Bogaart@MontColNijm.nl	048 137 4139
't Suydenvelt	K. Eggen	Walstraat 62 7815 RD Emmen e-mail: eggen.kp@hsdrenthe.nl	059 161 8698
Twente	J. Leeuw	Ittersbergstraat 22 7595 AK Weerselo e-mail: j.leeuw@hetassink.nl	054 166 1901 werk 054 547 7180
Utrecht	N. Bosboom	Groenedijk 29-g 3544 AB Utrecht e-mail: nb-sportmanagement@planet.nl internet: www.MyWinwebpage.com/NoudBosboom	030 670 0833
West-Brabant	Drs. J.W. van der Horst	Gastakker 312 4817 XH Breda e-mail: jwvdhorstbreda@wanadoo.nl	076 587 6967
IJmond	G.J.M. Houtenbos	Wielewaal 42 1965 ED Heemskerk e-mail: dws@tiscali.nl	025 123 7742
De IJsselstreek	B. Holtkamp	Huygenslaan 28 7314 LW Apeldoorn e-mail: bobholtkamp@planet.nl	055 355 7236 fax 055 356 4040
	Calo t.a.v. mw E. Jansen	Postbus 10090 8000 GB Zwolle	038 469 9526 (overdag)
Zeeland	W.G. Belzer	Raadhuisstraat 18 4414 AJ Waarde e-mail: belzerboswaarde@msn.com	tel./fax 011 350 2521
Zoetermeer e.o.	K. Roose	Valenberg 5 2716 LN Zoetermeer	079 351 0178

'HOE KRIJG IK INVLOED OP DE (VER)BOUW VAN MIJN WERKPLEK (ZAAL)?'

Was vroeger het rijk verantwoordelijk voor onderwijshuisvesting, sinds 1997 is die taak neergelegd bij gemeentebesturen en vanaf 9 maart 2006 is dat zelfs het college van burgemeester en wethouders van een gemeente. Door: Henry Hennink

Een gemeente is in de ogen van de Tweede Kamer bij uitstek het platform om de behoefte van het onderwijs, het buurtwerk en de georganiseerde sport aan geschikte sportaccommodaties op elkaar af te stemmen. Eigenlijk een logische keuze maar in de praktijk leidt die afstemming steeds vaker tot problemen.

De discussie over een geschikte accommodatie voor sport en bewegen wordt steeds vaker gevoerd op bovenschools niveau. Pas als de tekeningen gereed zijn en het bestek wordt geschreven, mag of moet een sectie LO of vakleerkracht vaak binnen twee weken met zijn wensen en of boodschappenlijstje komen.

VISIE UITGANGSPUNT ONTWERP

De KVLO is van mening dat vragen van architecten, gemeenten en schoolbesturen over inrichting en vormgeving van accommodaties voor bewegingsonderwijs niet aan het eind van een proces, als het ontwerp al gemaakt is, gesteld moeten worden, maar juist voorafgaand aan het ontwerpproces dus aan het begin.

Onderwijskundige ontwikkelingen van de laatste jaren en een heldere visie op bewegen en sport zijn het startpunt van een nieuwbouwproces.

Het vakplan waarin de activiteiten en de inzet van leerkrachten en lerarenondersteuners en de groeperingvormen beschreven staan, moet in de visie van de KVLO de basis vormen voor de vormgeving van een sportaccommodatie.

Om dit traject op schoolniveau te stimuleren en te ondersteunen wil de KVLO zich verder ontwikkelen als het expertisecentrum voor huisvesting voor bewegingsonderwijs en sport. De KVLO zet hiervoor een veelheid aan diensten in.

INFORMATIEVERSCHAFFING

Er blijkt een nog steeds een grote behoefte aan informatie. Onderstaande vragen worden dagelijks gesteld aan de helpdesk. Wie is verantwoordelijk voor de huisvesting? Voor hoeveel uur kan onze school een gymzaal gebruiken? Voldoet onze zaal aan de norm? Wij krijgen wel een nieuwe school, maar geen gymzaal, mag dat? Hoeveel kleedruimten zijn er nodig? De gemeente wil ons naar een sporthal verwijzen, wij zien dat niet zitten, mag dat? Is er een maximale groepsgrootte? Vragen op dit terrein komen terecht bij Henry Hennink.

Antwoorden op deze vragen zijn ook terug te vinden op onze site onder de knop 'Huisvesting'.

VOORLICHTING, ADVISERING EN SCHOLING

Vanwege de deregulering komen er steeds vaker vragen bij ons over de vertaling van de onderwijsvisie in een huisvestingsconcept dat deel uit maakt van een multifunctionele sportaccommodatie. Een vorm van maatwerkadvies die eigenlijk boven het belang van individuele leden uitstijgt en primair het belang dient van een schoolbestuur en soms ook van een gemeente. Het afgelopen jaar heeft Henry Hennink, beleidsmedewerker huisvesting, een aantal innovatieve pilotprojecten begeleid.

Op dit moment onderzoeken we de behoefte maar ook de wenselijkheid om als KVLO tegen betaling deze dienst uit te breiden en naast algemene advisering en informatieverstrekking ook maatwerkadvies aan te gaan bieden.

ARBO EN BEWEGINGSONDERWIJS

De werkgever is verantwoordelijk voor de veiligheid van personeel en leerlingen. Onderdeel van de RIE (risico-inventarisatie en -evaluatie) is de veiligheid van de gymzaal en de risico's voor de gezondheid en het welzijn van de gebruikers. Docenten horen zelf op de hoogte te zijn van de risico's bij het uitoefenen van hun vak. De KVLO adviseert docenten deze controle in elk geval ook zelf te doen. Op dit moment werken we samen met Consument en Veiligheid aan een veiligheidsprotocol voor het bewegingsonderwijs. Het doel van de samenwerking is om te komen tot een aantal praktische instrumenten waarmee scholen en vakleerkrachten LO de veiligheid in kaart brengen, maar ook de veiligheid in praktische zin vergroten. Je kunt hierbij denken aan doelmatige ongevallenregistratie, maar ook aan bouwstenen voor een veiligheidsprotocol waarmee secties zelf hun eigen veiligheidsbeleid kunnen vormgeven.

BELEIDSBEÏNVLOEDING EN EIGEN VISIE-ONTWIKKELING

De KVLO maakt deel uit van de landelijke Normcommissie Multifunctionele Sportaccommodaties. Door de inbreng van de KVLO zijn daar onlangs veel strengere eisen voor akoestiek en normen voor gebruik door het onderwijs vastgesteld.

De KVLO neemt ook zelf initiatief. Zo hebben adviescommissies breed gedragen advies- inrichtingslijsten voor PO en VO opgesteld.

Voor vragen op het gebied van huisvesting kunt u terecht bij Henry Hennink, beleidsmedewerker onderwijs KVLO, bereikbaar op ma, di, wo en do.

Alle basisinformatie staat ook op de site onder de knop huisvesting.

CORRESPONDENTIE: henry.hennink@kvlo.nl

'MAG IK OOK LESGEVEN IN HET BUITENLAND?'

Het komt regelmatig voor dat collega's die in Nederland zijn opgeleid in het buitenland willen lesgeven, en andersom dat buitenlandse vakcollega's in Nederland willen komen werken. De regeling die daarvoor binnen de lidstaten van de Europese Gemeenschappen (plus Noorwegen, Zwitserland, Liechtenstein en IJsland) geldt, komt in het kort op het volgende neer.

- 1 De richtlijn beoogt EG-onderdanen de mogelijkheid te bieden een beroepsactiviteit uit te oefenen in een andere lidstaat dan waar de beroepskennis is eigen gemaakt, met name als het gaat om een beroep waarvoor een nationaal hoger onderwijsdiploma wordt vereist.
- 2 Wie toegelaten wil worden tot een beroep in een andere lidstaat moet daarvoor een aanvraag indienen bij de bevoegde autoriteit van die (andere) lidstaat. Voor het beroep van onderwijsgevende in Nederland is de bevoegde autoriteit de minister van OCW (p/a Informatie Beheer Groep, afdeling Diplomawaardering, Postbus 30157, 9700 LJ Groningen, tel. 050 599 8036. In andere landen zal dat een vergelijkbaar persoon zijn.
- 3 De aanvraag moet voorzien zijn van diverse bewijsstukken (diploma's, verklaringen, studiegegevens en dergelijke).
- 4 Veelal zal een bewijs moeten worden geleverd van beheersing van de taal in de andere lidstaat. (Nederland stelt als eis: certificaat Nederlands als vreemde taal of een diploma vwo, havo).
- 5 Bij verschillen in opleiding zal de aanvrager een proeve van bekwaamheid moeten afleggen, dan wel een aanpassingsstage moeten doen. Bij een kortere opleidingsduur in het land van herkomst van minstens een jaar, zal de aanvrager moeten aantonen dat hij beschikt over een beroepservaring van tenminste twee jaar.

WAARDERING IN BUITENLAND (OOK BUITEN DE EU)

Diplomabeschrijving (Diploma Description):

Als u naar het buitenland vertrekt kan een Diplomabeschrijving (DB) (of in het Engels: Diploma Description) helpen want deze geeft uitleg over de gevolgde Nederlandse opleiding en het behaalde diploma. Hiermee verschaft u meer duidelijkheid over uw opleiding aan een toekomstige werkgever, overheidsinstantie of een onderwijsinstituut en vergroot u daarmee de kans op een baan of studie.

Legalisering Nederlandse diploma's:

Voor de legalisering van uw Nederlandse diploma's kunt u contact opnemen met de afdeling Diploma-erkenning en Legalisatie van de IB-Groep.

ENIC-NARIC

Het ENIC-NARIC netwerk kan helpen als een diploma moet worden gewaardeerd in het bestemmingsland. Wanneer men gaat studeren in het buitenland, is het uitermate belangrijk om de overdracht van studiepunten goed te regelen, bij voorkeur door middel van het ECTS-systeem. Als laatste is het Diploma Supplement handig. Met dit document geeft u meer informatie over uw diploma aan bijvoorbeeld een toekomstig werkgever of onderwijsinstituut.

WAARDERING IN NEDERLAND

Bezitters van buitenlandse hoger onderwijsdiploma's kunnen een Nederlandse hoger onderwijstitel toegekend krijgen; er is dan sprake van titeltoekenning. Tevens is het mogelijk met een buitenlands diploma les te geven in Nederland. In beide gevallen beslist de Informatie Beheer Groep in Groningen daarover.

Diplomabeschrijvingen

Als extra service biedt de afdeling Diplomawaardering & Certificering acht beschrijvingen van buitenlandse diploma's online aan. Deze globale beschrijvingen kunnen worden gedownload en uitgeprint. De beschrijvingen kunnen ook tegen betaling (€ 15,- per stuk) op officieel Nuffic-papier worden geleverd. U kunt ze bestellen bij mevrouw P. Bijlsma (telefoon: 070 426 0275, e-mail: pb@nuffic.nl). Zij is aanwezig van maandag tot en met donderdag (9.00 tot 12.00 uur).

Voor meer informatie: Nuffic, tel. 070 426 0260 en OCW Voorlichting, tel.: 079 323 3413.

<http://www.nuffic.nl>, www.beroepserkenning.nl

Informatie:

IB-Groep

Afdeling KS/Diploma-erkenning en Legalisatie

Postbus 30157

9700 L J Groningen

Tel. 050-5998036

email: ks.d&l@ib-groep.nl

website: <http://www.ib-groep.nl>

KVLO INFORMATIENUMMER

'WIE KUNNEN LID WORDEN VAN DE KVLO?'

De KVLO kent gewone leden, kandidaat leden en ondersteunende leden.

1 Gewone leden kunnen zijn:

- a Bezitters van een wettelijke akte van bekwaamheid – of een buitenlandse erkende bevoegdheid – tot het geven van lichamelijke opvoeding.
- b Afgestudeerden aan instellingen voor hbo en WO voor:
  - bewegingswetenschappen
  - bewegingstherapie
  - sport- en vrijetijdswetenschappen, sportgeneeskunde, sportsociologie, sporteconomie, sportfysiologie, sportkunde, sportmassage, sportjournalistiek, sportmanagement, recreatiemanagement
  - gezondheidswetenschappen in relatie tot bewegen, bedrijfslichamelijke opvoeding, fitnessdeskundige
  - voedingswetenschappen in relatie tot bewegen.
- c Opleiders en docenten werkzaam aan opleidingsinstituten en wetenschappelijke instellingen voor lichamelijke opvoeding, sport en bewegingswetenschappen.
- d Leraren lichamelijke vorming en sport werkzaam bij het hoger onderwijs.
- e Bezitters van een diploma mbo die op grond daarvan benoembaar zijn in de functies van assistent lichamelijke opvoeding en instructeur lichamelijke opvoeding in het onderwijs.

2 Aan personen die niet voldoen aan het gestelde onder lid 1 a t/m e kan het hoofdbestuur op advies van de toelatingscommissie, bestaande uit vier afdelingsvoorzitters en een hoofdbestuurslid, het gewone lidmaatschap verlenen.

3 Kandidaat-leden kunnen zijn:

- a personen die een dagstudie volgen voor een akte van bekwaamheid lichamelijke opvoeding.
- b personen die als dagstudie bewegingswetenschappen studeren, hetzij als hoofdvak, hetzij als bijvak.

4 Het kandidaat-lidmaatschap gaat na voltooiing van de studie automatisch over in het gewone lidmaatschap; kandidaat-leden moeten dit zo spoedig mogelijk doorgeven aan het bureau.

5 Ondersteunende leden kunnen zijn:

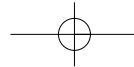
- a personen die niet voor het gewone lidmaatschap of het kandidaat-lidmaatschap in aanmerking komen en de vereniging financieel willen steunen.
- b personen die wel lid van de vereniging kunnen zijn, doch afzien van gebruik van de diensten en verzekeringen van de vereniging maar de vereniging financieel willen steunen.

Aanmelding kan via www.kvlo.nl of door een aanmeldingsformulier aan te vragen bij het bureau.

De missie van de KVLO

Bij onze werkzaamheden willen wij ons laten leiden door de volgende missie:

'De KVLO wil een aansprekende, moderne vakorganisatie zijn die zowel door haar eigen leden als door andere verantwoordelijken in de wereld van de lichamelijke opvoeding en sport wordt gezien als dé behartiger van het belang van kwalitatief goed bewegingsonderwijs; en meer in het algemeen voor een stimulerend bewegingsklimaat voor alle leerlingen in het gehele Nederlandse onderwijs. Voor alle direct betrokkenen bij het geven van lichamelijke opvoeding – de leden en aspirantleden – is de KVLO een informatie- en inspiratiebron die zowel op het gebied van arbeidsvoorwaarden als dat van onderwijskundige zaken een belangrijke steun is bij de voorbereiding op en de uitoefening van het beroep. Voor alle organisaties die betrokken zijn bij de voorbereiding en uitvoering van beleid met betrekking tot lichamelijke opvoeding en sport geldt de KVLO als een constructieve partij die op een deskundige wijze bijdraagt aan de kwaliteit van het te voeren beleid.'

VOOR ALLE LEDEN VAN DE KVLO

COLLECTIEVE ONGEVALLENVERZEKERING

Een ongeval zit in een klein hoekje! Een gezegde dat iedereen kent, maar toch graag heel snel weer wil vergeten. Toch gebeurt het maar al te vaak dat overlijden of invaliditeit het gevolg is van een ongeval. Zeker in uw beroep als docent bewegingsonderwijs is het risico op een ongeval in de gymzaal of op de sportvelden natuurlijk aanwezig. De KVLO is zich bewust van dit risico en heeft daarom voor al haar leden een Collectieve Ongevallenverzekering gesloten bij AXA verzekeringen via Lancyr Elswout.

De Collectieve Ongevallenverzekering van de KVLO bestaat uit de volgende rubrieken:

- Rubriek A (een uitkering bij overlijden ten gevolge van een ongeval)
- Rubriek B (een uitkering bij algehele of gedeeltelijke blijvende invaliditeit ten gevolge van een ongeval).

Standaard zijn onder andere meeverzekerd:

- motorrijden
- sport- en vrijetijdsbesteding
- tandheelkundige kosten tot maximaal 2,5% van het verzekerd bedrag bij blijvende invaliditeit
- een door ziekte veroorzaakt ongeval
- plastische chirurgie tot maximaal 10% van het verzekerd bedrag bij blijvende invaliditeit.

Kortom, met een uitkering via deze verzekering biedt de KVLO u een uitstekende aanvulling.

Gym door en voor kinderen!

Goed bewegen is voor kinderen van groot belang. Maar hoe leer je een kind op een leuke, speelse manier het plezier van bewegen te ontdekken? Om u daarbij te helpen heeft de School of Human Movement & Sports van Windesheim *Bewegen in het basisonderwijs* ontwikkeld, een moderne onderwijsmethode voor basisschoolkinderen. Deze methode, bestaande uit een aantal activiteitenmappen, biedt u de mogelijkheid kinderen in kleine groepen gymles te geven. Het unieke van de methode is dat de kinderen zelf een grote bijdrage leveren aan het organiseren van de gymles.

Volop ondersteuning

Gekoppeld aan de methode is de website www.bewegensamenregelen.nl beschikbaar, waar u gedetailleerde beschrijvingen van de lessen en demonstratievideo's kunt vinden. Via de website is het ook mogelijk zelf activiteiten te ontwikkelen. Ondersteunend aan de methode biedt Windesheim u verder diverse scholingsmogelijkheden.

Meer weten? Bezoek onze studiedag!

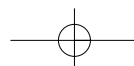
Wilt u nu al kennis maken met de methode, bezoek dan onze studiedag op 31 mei. U kunt zich hiervoor aanmelden via de website www.bewegensamenregelen.nl. Op deze website kunt u ook terecht voor vragen of meer informatie over de methode en de scholingsmogelijkheden.

Studiedag Bewegen in het basisonderwijs

31 mei, 9.30 - 16.00 uur

Windesheim

het gebeurt op windesheim

Descol sportvloeren

Pulastic Face-lift/Revitalisatie

Uw oude sportvloer is veel geld waard

Elke sportvloer is na jaren intensief gebruik toe aan een opknapbeurt. B.V. Descol Kunststof Chemie, marktleider op het gebied van polyurethaan binnensportvloeren voor alle sporten en accommodaties, biedt twee aantrekkelijke oplossingen om een bestaande sportvloer weer in topconditie te krijgen. Een uitstekend en betaalbaar alternatief voor complete vervanging.

Faceliften

Faceliften is al jarenlang een succesvolle manier om een bestaande sportvloer te voorzien van een nieuwe toplaag. Na deze behandeling is de vloer sterker dan tevoren, voldoen de oppervlakte-eigenschappen weer aan de huidige normen en ziet de vloer er weer als nieuw uit. Simpel, doeltreffend en kostenbesparend.

Revitaliseren

Revitaliseren is een bewezen methode om een oude sportvloer kwalitatief op te waarderen door een aanvullend systeem over de bestaande vloer aan te brengen. Dit resulteert er niet alleen in dat de top weer aan de eisen voldoet,

maar maakt het mogelijk om een oude klasse 3 vloer op te waarderen naar een klasse 2 of zelfs een klasse 1 vloer, tegen aanzienlijk minder kosten dan bij een gehele vervanging van de sportvloer.

Een 'nieuwe' vloer voor vele extra jaren sportplezier

Het resultaat van beide methoden mag er zijn: een Pulastic sportvloer die weer jaren meegaat en voldoet aan alle eisen van zowel sporter als exploitant. Tevens heeft u in beide gevallen de mogelijkheid te kiezen voor een nieuwe kleur. Graag beoordelen wij eerst voor u de staat van uw huidige vloer en informeren wij u nader over de specifieke voordelen van beide methoden.

Meer weten?

Bel 0570 85 42 51 of kijk op www.descol.nl. Descol is sinds 1965 marktleider in de ontwikkeling, productie en installatie van topkwaliteit sportvloeren.

B.V. Descol Kunststof Chemie

Duurstedeweg 33007, Postbus 420, 7400 AK Deventer

Tel: 0570 62 07 44, Fax: 0570 60 84 93, Internet: www.descol.nl

PULASTIC®